

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Національною комісією з цінних паперів та
фондового ринку
Рішення № 683 від 12.11.2019р.

Голова Комісії

_____ Хромаєв Т.З.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наглядовою радою
АТ "Фондова біржа ПФТС"
Протокол №76
від 26.09.2019р.

Голова Наглядової ради

_____ Мозговий О.М.

Правила
Акціонерного товариства «Фондова
біржа ПФТС»
(нова редакція)

Київ - 2019

ПРАВИЛА
Акціонерного товариства
«Фондова біржа ПФТС»

(зі змінами та доповненнями, затвердженими рішеннями

Біржової Ради ВАТ «Фондова біржа ПФТС»

від 30.04.2009р. №1

від 09.07.2009р. №1.1

від 25.11.2009р. №1

від 25.11.2009р. №3

Біржової Ради ПрАТ «Фондова біржа ПФТС»

від 02.02.2010р. №3

від 25.03.2010р. №5

Наглядової ради ПрАТ «Фондова біржа ПФТС»

від 05.10.2010р. (протокол №4)

від 14.12.2010р. (протокол №7)

від 16.03.2011р. (протокол №8)

Наглядової ради ПАТ «Фондова біржа ПФТС»

від 02.09.2011р. (протокол №11)

від 07.03.2012р. (протокол №15)

від 11.04.2012р. (протокол №16)

від 18.04.2013р. (протокол №23)

від 13.06.2013р. (протокол №25)

від 28.08.2013р. (протокол №26)

від 18.12.2013р. (протокол №27)

від 08.12.2014р. (протокол №30)

від 02.10.2015р. (протокол №41)

від 07.07.2016р. (протокол №48)

від 24.10.2016р. (протокол №49)

від 29.09.2017р. (протокол №55)

від 15.05.2018р. (протокол №64)

Наглядової ради АТ «Фондова біржа ПФТС»

від 23.11.2018р. (протокол №69)

від 26.09.2019р. (протокол №76)

Зміст

	Стор.
Глава I. Загальні положення	
Розділ 1: Загальні положення	4
Розділ 2: Загальні терміни та визначення	5
Глава II. Порядок доступу членів Біржі та інших осіб, визначених законодавством, до біржових торгів	
Розділ 3: Члени Біржі	13
Розділ 4: Доступ до біржових торгів	17
Глава III. Положення про Порядок допуску, лістингу та делістингу цінних паперів та інших фінансових інструментів	
Розділ 5: Допуск, лістинг, та делістинг цінних паперів та інших фінансових інструментів	20
Глава IV. Порядок організації та проведення біржових торгів	
Розділ 6: Загальні положення щодо організації торгів цінними паперами та	38

іншими фінансовими інструментами на Біржі	
Розділ 7: Торги на ринку котировок	46
Розділ 8: Торги на ринку заявок	49
Розділ 9: Односторонній аукціон	53
Розділ 10: Аукціони з продажу пакетів акцій акціонерних товариств, що належать державі, за грошові кошти	57
Розділ 11. Порядок проведення біржових торгів щодо реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення	58
Розділ 12. Порядок здійснення на Біржі операцій РЕПО	60
Розділ 13: Виконання біржових контрактів. Розрахунки за біржовими контрактами, що укладаються на Біржі	69
Розділ 14: Анулювання біржових контрактів, внесення змін до біржових контрактів	74
Розділ 15: Порядок засвідчення Біржею звіту про результати емісії облігацій відповідно до вимог, встановлених НКЦПФР	75
Розділ 16: Процедури, що здійснюються Біржею з метою запобігання маніпулюванню	76
Глава V. Порядок здійснення контролю за дотриманням членами Біржі та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах згідно із законодавством, Правил Біржі; процедури, що застосовуються Біржею у разі виникнення в ході торговельної сесії надзвичайних ситуацій.	
Розділ 17: Нагляд і контроль	81
Розділ 18: Процедури, що застосовуються Біржею у разі виникнення в ході торговельної сесії надзвичайних ситуацій	86
Розділ 19: Маркет-мейкери	90
Глава VI. Порядок розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення, котирування цінних паперів та інших фінансових інструментів, оприлюднення біржового курсу	
Розділ 20: Доступ та розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення, котирування цінних паперів та інших фінансових інструментів, оприлюднення біржового курсу	93
Глава VII. Форс-мажорні обставини	
Розділ 21: Форс-мажорні обставини	99
Глава VIII. Порядок розв'язання спорів між членами Біржі та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах згідно із законодавством. Порядок накладення санкцій за порушення Правил Біржі	
Додатки до Правил АТ «Фондова біржа ПФТС»	
Додаток 1: Довіреність на уповноважену особу	101
Додаток 2: Анкета уповноваженої особи для проходження сертифікації на АТ «Фондова біржа ПФТС»	103
Додаток 3: Анкета цінного паперу	104

Глава I. Загальні положення

Розділ 1. Загальні положення

- 1.1. Правила Публічного акціонерного товариства «Фондова біржа ПФТС» (далі – Правила) розроблені на підставі, Законів України, нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (надалі – НКЦПФР) та Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку (надалі – ДКЦПФР), Національного банку України, інших нормативних актів державних органів, установчих документів Публічного акціонерного товариства «Фондова біржа ПФТС».
- 1.2. Правилами визначаються процедури лістингу та делістингу, умови допуску до торгів цінних паперів та інших фінансових інструментів, порядок допуску до участі в торгах, умови та порядок укладання та виконання біржових контрактів, процедури нагляду та контролю за дотриманням учасниками торгів вимог та стандартів діяльності, порядок вирішення спорів, порядок оприлюднення інформації про торги, інші правила, порядки, процедури відповідно до чинного законодавства.
- 1.3. Правила, а також зміни до них, затверджуються Наглядовою радою Публічного акціонерного товариства «Фондова біржа ПФТС» (яка виконує функції біржової ради) та реєструються НКЦПФР. Правила, а також зміни до них є чинними після їх реєстрації в НКЦПФР згідно з вимогами законодавства України.
- 1.4. Правила фондової біржі є обов'язковими для виконання фондовою біржею, членами фондової біржі, учасниками біржових торгів, емітентами, цінні папери яких унесені до біржового реєстру, та емітентами, цінні папери яких унесені за ініціативою або згодою емітента до біржового списку як позалістингові цінні папери.

Розділ 2. Загальні терміни та визначення

В цілях цих Правил застосовуються наступні терміни та визначення:

Активи учасника торгів – цінні папери та грошові кошти, які використовуються учасником торгів для виставлення заявок на купівлю/продаж цінних паперів, укладання та виконання біржових контрактів згідно з вимогами цих Правил;

Акцепт - згода на всі умови котировки. Акцепт відбувається коли:

- учасник торгів за допомогою засобів торгової системи надав згоду на укладення біржового контракту на умовах, визначених в твердій котировці іншого учасника торгів, що адресована усім учасникам біржових торгів, шляхом введення зустрічної заявки при прийнятті умов твердої котировки учасника торгів;

або

- учасник торгів за допомогою засобів торгової системи надав згоду на укладення біржового контракту на умовах, визначених в твердій котировці іншого учасника торгів, шляхом введення зустрічної заявки у відповідь на тверду котировку, отриману від іншого учасника торгів;

Анулювання біржового контракту – розірвання біржового контракту за рішенням сторін біржового контракту, та/або скасування біржового контракту уповноваженою особою Біржі з підстав, передбачених цими Правилами;

Аукціон без оголошення ціни (АБОЦ) - аукціон, у ході якого продавець не визначає початкову ціну об'єкта продажу, торги проводяться за методом підвищення ціни. Переможцем аукціону визнається покупець, який запропонував найвищу ціну;

Біржа – Публічне акціонерне товариство «Фондова Біржа ПФТС»;

Біржове брокерське місце - засвідчене договором про надання доступу до біржових торгів, право на укладання біржових контрактів на Біржі;

База даних ПФТС - файл, записаний на фізичному носії цифрової інформації, який містить впорядкований набір логічно взаємопов'язаних даних, призначених для збереження торговельної інформації ПФТС;

Біржовий контракт (договір) - договір купівлі-продажу цінних паперів та інших фінансових інструментів, який укладається між учасниками біржових торгів та реєструється Біржею (далі – біржовий контракт);

Біржовий курс цінного папера - розрахункове значення ціни цінного папера (ринкова ціна цінного папера), яке визначається відповідно до порядку визначення біржового курсу цінного папера, встановленого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, та оприлюднено відповідно до Положення про функціонування фондових

бірж, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.11.2012 №1688 (зі змінами);

Біржовий реєстр – складова біржового списку, що містить інформацію щодо лістингових цінних паперів;

Біржовий список (також Список Фондової Біржі) - документ, який містить інформацію щодо цінних паперів, які на відповідну дату допущені до торгівлі на Біржі за категорією лістингових цінних паперів або за категорією позалістингових цінних паперів;

Біржовий список фінансових інструментів – документ, який містить інформацію щодо фінансових інструментів, інших, ніж цінні папери, які на відповідну дату допущені до торгівлі на Біржі.

Біржові торги (торги) - організоване подання учасниками торгів заявок на купівлю-продаж цінних паперів та інших фінансових інструментів, які призвели до укладання на Біржі біржових контрактів (договорів) відповідно до законодавства та правил фондової біржі;

Граничний спред котирування - розраховане на певний момент часу у відсотках відношення різниці максимальної ціни безадресної заявки на продаж, при якій сумарний обсяг заявок цінного папера (фінансового інструменту), розрахований наростаючим підсумком у порядку зростання ціни, становить величину, не меншу мінімально допустимого обсягу (далі - МДО) і мінімальної ціни безадресної заявки на купівлю, при якій сумарний обсяг заявок цінного папера (фінансового інструменту), розрахований наростаючим підсумком у порядку зменшення ціни, становить величину, не меншу МДО до мінімальної ціни безадресної заявки на купівлю, при якій сумарний обсяг заявок цінного папера (фінансового інструменту), розрахований наростаючим підсумком у порядку зменшення ціни, становить величину, не меншу МДО;

Двостороннє котирування - сукупність поданих одним учасником біржових торгів однієї або декількох безадресних заявок на купівлю та однієї або декількох безадресних заявок на продаж відповідних фінансових інструментів, яка відповідає вимогам, що пред'являються до граничного спреду двостороннього котирування;

Блокування активів учасника торгів - дія, здійснена відповідно до вимог законодавства, що призводить до обмеження переходу прав власності на цінні папери (фінансові інструменти) та/або грошові кошти учасника торгів у розрахунковій установі, з метою використання таких активів для укладання біржових контрактів на Біржі. У випадку, коли грошові розрахунки забезпечуються Біржею, під блокуванням грошових коштів учасника торгів розуміється здійснений відповідно до встановленого Біржею порядку переказу грошових коштів на рахунок Біржі в обслуговуючому банку з метою забезпечення участі у торгах та/або розрахунків за результатами торгів;

Вертикальний спред - різниця між максимальною та мінімальною ціною, яка міститься в пропозиціях на продаж, або між максимальною та

мінімальною ціною, яка міститься в пропозиціях на купівлю цінних паперів та інших фінансових інструментів. Розмір спреду, визначеного у відсотках, розраховується за формулою:

$$C = ((C1 - C2) / C1) * 100,$$

де

C – розмір спреду;

C1 – найкраща ціна (купівлі або продажу) за котировками, заявками;

C2 – найгірша ціна за котировками, заявками тієї ж дії, що і C1;

Горизонтальний спред – різниця між цінами купівлі та продажу, виставленими учасниками торгів за котировками, заявками протилежної дії (купівля та продаж) цінних паперів, інших фінансових інструментів. Розмір спреду між цінами та пропозиції розраховується за формулою:

$$C = ((C_{\text{прод.}} - C_{\text{куп.}}) / C_{\text{куп.}}) * 100,$$

де

C – розмір спреду між цінами та пропозиції;

C_{прод.} – найменша ціна продажу за котировками, заявками;

C_{куп.} – найвища ціна купівлі за котировками, заявками;

Дата виконання біржового контракту - день, в який учасники торгів повинні виконати зобов'язання по укладеному біржовому контракту, якщо сторони біржового контракту не дійшли згоди здійснити виконання біржового контракту достроково;

Делістинг - процедура виключення цінних паперів з біржового реєстру, якщо вони не відповідають Правилам, з наступним припиненням їх обігу на Біржі або переведенням в категорію цінних паперів, допущених до обігу без включення до біржового реєстру;

ДКЦПФР – Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку України.

НКЦПФР – Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України.

Допуск до торгів – сукупність процедур по включенню цінних паперів до Списку фондової Біржі, або інших фінансових інструментів до біржового списку фінансових інструментів;

Доступ до біржових торгів - сукупність процедур по допуску учасників торгів до участі у торгах на Біржі;

Електронні торги - процес подання заявок і котировок, укладення біржових контрактів в порядку, визначеному цими Правилами, за допомогою засобів електронної торговельної системи;

Емісія - сукупність дій емітента, що провадяться в установленій законодавством послідовності і спрямовані на розміщення емісійних цінних паперів серед їх перших власників;

Заблоковані залишки активів учасника торгів – заблоковані активи учасників торгів, в межах яких учасник торгів може виставляти заявки на купівлю/продаж цінних паперів та інших фінансових інструментів, укладати та виконувати біржові контракти згідно з вимогами цих Правил;

Заявка - подана учасником торгів згідно з цими Правилами пропозиція на купівлю чи продаж цінних паперів або інших фінансових інструментів, яка містить умови, на яких пропонується здійснити укладення біржового контракту; зареєстрована Біржею заявка учасника торгів є пропозицією та згодою цього учасника торгів укласти та виконати біржовий контракт;

Заявка адресна – заявка, яка подана учасником біржових торгів та адресована іншому учаснику біржових торгів;

Заявка анонімна – заявка, умови якої не дозволяють учасникам біржових торгів до моменту укладення біржового контракту ідентифікувати учасника біржових торгів, який виставив таку заявку;

Заявка безадресна – заявка, яка подана учасником біржових торгів та адресована усім учасникам біржових торгів;

Заявник - особа, що є ініціатором допуску цінних паперів або інших фінансових інструментів до торгів на Біржі;

Ідентифікатор рахунків – сукупність символів (код), який однозначно ідентифікує номери рахунків, на яких в розрахункових установах обліковуються цінні папери та грошові кошти, які використовуються учасником торгів для укладання та виконання біржових контрактів з цінними паперами;

Ініціатор аукціону - особа, що отримала доступ до біржових торгів з метою купівлі/продажу цінних паперів шляхом проведення аукціону та уклала з Біржею договір про організацію та проведення аукціону, крім випадків, передбачених законодавством;

Клієнт Біржі - особа, яка не є членом Біржі, але опосередковано виступає стороною (контрагентом) біржового контракту, або користується торговельними послугами Біржі;

Котирування - механізм визначення та/або фіксації ринкової ціни цінного паперу;

Котировка – Заявка, виставлена на ринку котировок;

Лістинг – сукупність процедур з включення цінних паперів до біржового реєстру та здійснення контролю за відповідністю цінних паперів та їх емітентів умовам та вимогам, встановленим у Правилах;

Логін - унікальне реєстраційне ім'я учасника торгів на Біржі;

Маніпулювання цінами під час здійснення операцій з цінними паперами - дії, визначені частиною першою статті 10¹ Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні». При цьому не є маніпулюванням цінами на фондовому ринку дії, визначені частиною

другою статті 10¹ Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні»;

Маркет-мейкер – член Біржі, який зобов'язується підтримувати ліквідність ринку відповідних цінних паперів та інших фінансових інструментів, які допущені до біржових торгів та приймає на себе додаткові зобов'язання щодо виставлення котировок та заявок, укладання біржових контрактів на Біржі, та їх виконання, на підставі відповідного договору з Біржею або з Біржею та емітентом цінних паперів;

Мінімально допустимий обсяг (МДО) - мінімально допустимий обсяг безадресної(их) заявки (заявок) на купівлю/продаж відповідних цінних паперів (фінансових інструментів);

Односторонній аукціон – режим проведення біржових торгів, який передбачає конкурсний спосіб організації торгівлі, за яким ініціатор аукціону здійснює продаж або купівлю цінних паперів на умовах конкурентних пропозицій інших учасників аукціону;

Основна торговельна сесія (основна торгова сесія) – термін, що використовується для визначення режимів торгів ринку котировок, в яких торги відбуваються із встановленими відповідно до цих Правил обмеженнями щодо виставлення котировок та вимогами до укладання біржових контрактів, які забезпечують формування ринкової ціни цінних паперів, інших фінансових інструментів;

Оферент цінних паперів (оферент) - фізична або юридична особа, яка є власником цінних паперів та здійснює публічну пропозицію на умовах публічного договору продажу таких цінних паперів;

Пов'язані біржові контракти (Пов'язані контракти) - біржові контракти, укладені з Центральним контрагентом на підставі двох зустрічних заявок на купівлю та на продаж цінних паперів (інших фінансових інструментів), в тому числі направлених на укладення правочинів щодо цінних паперів із зобов'язанням їх зворотного продажу (купівлі), які відповідають одному з таких критеріїв:

- (1) зустрічні заявки, на підставі яких укладаються пов'язані біржові контракти, виставлені одним учасником у інтересах різних його клієнтів торгів або якщо одна з них виставлена у власних інтересах, а інша – в інтересах його клієнта.

- (2) зустрічні заявки, на підставі яких укладаються пов'язані біржові контракти, виставлені різними учасниками торгів у власних інтересах або інтересах їх клієнтів, а параметри цих заявок передбачають укладання біржових контрактів з Центральним контрагентом;

Особливості виконання пов'язаних біржових контрактів встановлені пунктом 6.15 Правил.

Поточна ціна цінного папера - ціна цінного папера, що розраховується відповідно до вимог Положення про функціонування фондових бірж, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та

фондового ринку від 22.11.2012р. №1688 (зі змінами) (далі також – Положення про функціонування фондових бірж) як середнє арифметичне зважене цін укладених біржових контрактів за таким цінним папером за кожену хвилину біржових торгів;

Поточна ціна облігації розраховується без врахування накопиченого купонного (процентного) доходу за облігацією. При розрахунку поточної ціни цінного папера не враховуються договори РЕПО, біржові контракти, укладені на підставі адресних заявок, а також при первинному розміщенні цінних паперів, на односторонніх аукціонах та при проведенні торгів з продажу акцій, що належать державі;

Проспект цінних паперів (проспект) - документ, який оформлюється при здійсненні публічної пропозиції цінних паперів та містить інформацію відповідно до вимог, визначених законом України «Про цінні папери та фондовий ринок»;

Публічна пропозиція цінних паперів (публічна пропозиція) - пропозиція (оферта), звернена до невизначеного кола осіб, про придбання цінних паперів за ціною та на умовах, визначених такою пропозицією, що здійснюється з урахуванням вимог, встановлених Законом України «Про цінні папери та фондовий ринок». Публічна пропозиція може здійснюватися:

- 1) емітентом у процесі емісії цінних паперів;
- 2) емітентом щодо викуплених цінних паперів;
- 3) оферентом щодо продажу належних йому цінних паперів.

Подання заявки про допуск цінних паперів до торгів на фондовій біржі в частині включення до біржового реєстру вважається здійсненням публічної пропозиції. Подання заявки про допуск цінних паперів до торгів на фондовій біржі без включення до біржового реєстру не вважається публічною пропозицією.

Зупинення торгівлі - процедура, що призводить до заборони протягом певного строку подавати заявки та укладати біржові контракти в усіх або окремих режимах торгів щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів;

Припинення торгівлі - процедура виключення цінного папера із біржового списку, або іншого фінансового інструмента із біржового списку фінансових інструментів;

Рада – Наглядова рада Біржі, яка відповідно до Статуту Біржі виконує функції біржової ради товариства.

Реєстраційний код - спеціальний код, що ідентифікує певний цінний папір або інший фінансовий інструмент на Біржі;

Ринкова капіталізація емітента - ринкова вартість акцій емітента, яка визначається Біржею відповідно до вимог, встановлених НКЦПФР, та оприлюднюється на власному веб-сайті Біржі (у цілодобовому режимі);

Режим торгів – сукупність правил подання учасниками торгів заявок, в тому числі стосовно вимоги щодо попереднього блокування активів, та укладення ними біржових контрактів в залежності від ринку проведення біржових торгів для певного виду цінних паперів або інших фінансових інструментів;

Ринок - організаційна форма біржових торгів, яка має технологічні особливості укладання та виконання біржових контрактів;

Ринок котировок – організаційна форма біржових торгів, при якій укладання біржових контрактів здійснюється шляхом акцепту котировок в порядку, встановленому в розділі 7 цих Правил;

Ринок заявок – організаційна форма біржових торгів, при якій укладання біржових контрактів здійснюється шляхом співзвіставлення заявок учасників торгів в порядку, встановленому в розділі 8 цих Правил;

Розміщення цінних паперів - відчуження цінних паперів у процесі їх емісії у порядку, встановленому законодавством, та з урахуванням положень проспекту цінних паперів;

Розрахунки з двостороннім забезпеченням (двостороннє забезпечення розрахунків) – розрахунки з попереднім блокуванням цінних паперів та грошових коштів за біржовими контрактами, укладеними на Біржі.

Розрахунки з одностороннім забезпеченням (одностороннє забезпечення розрахунків) – розрахунки за біржовими контрактами щодо цінних паперів, укладеними на Біржі, з попереднім блокуванням цінних паперів та здійснення грошових розрахунків за цими біржовими контрактами без попереднього резервування грошових коштів.

Розрахункова установа – установа, яка надає Біржі, учасникам торгів послуги щодо забезпечення здійснення розрахунків за біржовими контрактами з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами;

Структурний підрозділ Біржі - підрозділ Біржі, який згідно з наказом керівника Біржі забезпечує виконання функцій, передбачених цими Правилами;

Торги з одностороннім забезпеченням – торги з перевіркою наявності заблокованих цінних паперів при виставленні учасниками торгів заявок на продаж, при цьому для виставлення заявок на купівлю цінних паперів грошові кошти не блокуються.

Торги з двостороннім забезпеченням – торги з перевіркою наявності заблокованих активів учасників торгів (цінних паперів або грошових коштів) при виставленні заявки на продаж або купівлю відповідно.

Торговельна сесія - визначений Біржею період часу торговельного дня, протягом якого на Біржі здійснюються подання учасниками торгів заявок на купівлю-продаж цінних паперів, інших фінансових інструментів та укладання біржових контрактів (договорів), у тому числі за участю маркет-мейкера;

Торгова система (електронна торговельна система) - сукупність організаційних, технологічних та технічних засобів, що використовуються Біржею для забезпечення укладання біржових контрактів за цінними паперами та іншими фінансовими інструментами;

Торговельний день - визначений Біржею період часу, протягом якого здійснюються біржові торги. Протягом торговельного дня може відбуватися декілька торговельних сесій. Торговельний день вважається таким, що не відбувся, якщо протягом визначеного фондовою біржею періоду часу не було укладено жодного біржового контракту (договору);;

Торговий лот - мінімальна кількість цінних паперів, інших фінансових інструментів, що дозволена для виставлення у котировці (заявці);

Операція РЕПО - операція купівлі (продажу) цінних паперів із зобов'язанням зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною, що здійснюється на основі єдиного договору РЕПО;

Цінні папери інститутів спільного інвестування – акції корпоративного інвестиційного фонду та інвестиційні сертифікати пайового інвестиційного фонду;

Центральний контрагент (Central Counterparty/CCP) – юридична особа, яка провадить клірингову діяльність, набуває взаємні права та обов'язки сторін правочинів щодо цінних паперів, зобов'язання за якими допущені до клірингу, та стає покупцем для кожного продавця і продавцем для кожного покупця.

Для забезпечення виконання зобов'язань, допущених до клірингу, центральний контрагент має право виступати учасником біржових торгів без ліцензії на провадження діяльності на фондовому ринку - діяльності з торгівлі цінними паперами;

Ціна відкриття - значення першої розрахованої поточної ціни протягом торговельного дня;

Ціна закриття - останнє розраховане протягом торговельного дня значення поточної ціни.

Частка акцій у вільному обігу - частка акцій у випуску у власності міноритарних акціонерів, яка визначається Біржею відповідно до вимог, встановлених НКЦПФР;

Член Біржі - юридична особа, яка має ліцензію на провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з торгівлі цінними паперами, і отримала цей статус в порядку, встановленому Біржею;

Учасник біржових торгів (Учасник торгів) - член Біржі, а також у випадках, передбачених законодавством України, інші особи та державні органи, які згідно з Правилами Біржі отримали право подавати заявки та укладати біржові контракти;

Уповноважена особа - уповноважений представник учасника біржових торгів - фізична особа, яка від імені учасника торгів подає заявки та укладає біржові контракти.

Всі інші терміни вживаються в цих Правилах згідно з діючими законодавчими та підзаконними актами, установчими документами, правилами, положеннями та стандартами Біржі.

Фінансові інструменти - цінні папери, строкові контракти (ф'ючерси), відсоткові строкові контракти (форварди), строкові контракти на обмін (на певну дату в майбутньому) у разі залежності ціни від відсоткової ставки, валютного курсу або фондового індексу (відсоткові, курсові чи індексні свопи), опціони, що дають право на купівлю або продаж будь-якого із зазначених фінансових інструментів, у тому числі тих, що передбачають грошову форму оплати (курсіві та відсоткові опціони).

Глава II. Порядок доступу членів Біржі та інших осіб, визначених законодавством, до біржових торгів

Розділ 3. Члени Біржі

- 3.1. Членами Біржі можуть бути торговці цінними паперами, які мають ліцензію на право провадження діяльності з торгівлі цінними паперами.
- 3.2. Датою отримання статусу члена Біржі є дата підписання з боку Біржі документа, яким засвідчується надання доступу до торгів на Біржі¹.
- 3.3. Члени Біржі зобов'язані протягом всього терміну перебування в якості члена Біржі:
 - 3.3.1. виконувати вимоги законодавчих та підзаконних актів, Правил та внутрішніх документів Біржі, умови договору з Біржею;
 - 3.3.2. виконувати зобов'язання за укладеними біржовими контрактами купівлі-продажу цінних паперів в порядку, передбаченому внутрішніми документами Біржі та розрахункової установи, з якою Біржею укладено відповідний договір;
 - 3.3.3. надавати документи в обсягах та у терміни згідно вимог цих Правил;
 - 3.3.4. дотримуватися норм професійної етики, обов'язкових для членів Біржі;
 - 3.3.5. вести облік операцій відповідно до вимог, встановлених НКЦПФР (ДКЦПФР);
 - 3.3.6. забезпечити фінансування витрат по організації торгівлі шляхом своєчасної сплати вартості послуг, що надається Біржею;
 - 3.3.7. виконувати встановлені НКЦПФР (ДКЦПФР) вимоги щодо наявності сертифікованих НКЦПФР (ДКЦПФР) фахівців, в тому числі керівних посадових осіб.
 - 3.3.8. відповідати критеріям платоспроможності, ліквідності та стабільності фінансового стану, що встановлені чинним законодавством;
 - 3.3.9. мати у штаті не менше встановленої Правлінням Біржі мінімальної чисельності сертифікованих уповноважених осіб, яка не може бути менше однієї сертифікованої уповноваженої особи на кожний торговий термінал;
 - 3.3.10. негайно до закінчення торговельної сесії повідомляти Біржу про виникнення змін щодо ліцензії Члена Біржі на провадження професійної діяльності на фондовому ринку (брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, діяльності з управління цінними паперами).
- 3.4. Члени Біржі на договірних засадах встановлюють плату за свої послуги та забезпечують її здійснення клієнтами; члени Біржі здійснюють відкриття рахунків клієнтам, інформування власників рахунків та

¹ Датою отримання статусу Члена Біржі торговцями цінними паперами, які набули цей статус до набрання чинності цією редакцією Правил Біржі, є дата, визначена відповідно до редакції Правил Біржі, яка діяла на момент отримання торговцями цінними паперами статусу Членів Біржі.

управління цінними паперами за дорученням відповідно до нормативно-правових актів НКЦПФР (ДКЦПФР).

- 3.5. Торговець цінними паперами веде облік цінних паперів, грошових коштів окремо для кожного клієнта та окремо від цінних паперів, грошових коштів та майна, що перебувають у власності торговця цінними паперами, відповідно до вимог, встановлених чинним законодавством.
- 3.6. Для ведення обліку членів Біржі та їх уповноважених осіб Біржа на постійній основі веде переліки членів Біржі та їх уповноважених осіб. Перелік членів Біржі оприлюднюється на власному веб-сайті Біржі (у цілодобовому режимі) та містить: найменування та код за ЄДРПОУ члена Біржі; місцезнаходження, номер телефону, факсу та e-mail члена Біржі; номер, дату видачі та строк дії (в разі наявності) ліцензії торговця цінними паперами; дату набуття статусу члена Біржі, інші відомості, визначені органами Біржі. Перелік формується та ведеться в електронному вигляді. Відомості до переліку вносяться засобами електронної торговельної системи та шляхом введення відповідних даних уповноваженими працівниками Біржі.
- 3.7. Підставами припинення членства у Біржі є:
 - 3.7.1. наявність документально підтвердженої інформації про припинення юридичної особи – Члена Біржі;
 - 3.7.2. наявність документально підтвердженої інформації про анулювання ліцензії на право провадження діяльності з торгівлі цінними паперами, виданої торговцю цінними паперами;
 - 3.7.3. накладення відповідної дисциплінарної санкції дисциплінарним органом Біржі;
 - 3.7.4. розірвання договору із Біржею, за яким надається доступ до торгів на Біржі, або припинення дії такого договору.
 - 3.7.5. порушення Членом Біржі вимог Правил та/або інших внутрішніх документів Біржі та/або умов договору, за яким надається доступ до торгів на Біржі;
 - 3.7.6. порушення Членом Біржі порядку оплати послуг Біржі за договором, за яким надається доступ до торгів на Біржі;
 - 3.7.7. наявність документально підтвердженої інформації про прийняття судом рішення про визнання Члена Біржі банкрутом;
 - 3.7.8. заява Члена Біржі про припинення членства (доступу до біржових торгів) за умови відсутності невиконаних обов'язків за укладеними біржовими контрактами.
 - 3.7.9. закінчення строку дії всіх ліцензій на право провадження діяльності з торгівлі цінними паперами, виданих торговцю цінними паперами.
- 3.8. Припинення членства у Біржі (доступу до біржових торгів) не припиняє прав та обов'язків торговця цінними паперами Біржі за укладеними раніше на Біржі біржовими контрактами.

- 3.9. Рішення про припинення членства у Біржі (доступу до біржових торгів) приймається Правлінням Біржі, крім наступних випадків:
 - 3.9.1. розірвання договору із Біржею, за яким надається доступ до торгів на Біржі, або припинення дії такого договору. В цьому випадку членство в Біржі (доступ до біржових торгів) припиняється без рішення Правління Біржі з дати розірвання (припинення дії) зазначеного договору;
 - 3.9.2. накладення на Члена Біржі дисциплінарної санкції у вигляді припинення членства в Біржі (доступу до біржових торгів) дисциплінарними органами Біржі. В цьому випадку рішення про припинення членства в Біржі (доступу до біржових торгів) набуває чинності в порядку, передбаченому відповідними внутрішніми документами, відповідно до яких прийнято рішення про припинення членства в Біржі (доступу до біржових торгів).
- 3.10. Підставами призупинення членства у Біржі є:
 - 3.10.1. наявність документально підтвердженої інформації про початок провадження у справі про банкрутство юридичної особи – члена Біржі;
 - 3.10.2. накладення відповідної дисциплінарної санкції дисциплінарним органом Біржі;
 - 3.10.3. наявність такого, що не набуло чинності рішення дисциплінарного органу Біржі про припинення членства у Біржі;
 - 3.10.4. наявність документально підтвердженої інформації про зупинення дії отриманої членом Біржі ліцензії на право провадження діяльності з торгівлі цінними паперами - до поновлення ним ліцензії;
 - 3.10.5. наявність документально підтвердженої інформації про початок процедури припинення юридичної особи – члена Біржі;
 - 3.10.6. виявлення спроб несанкціонованого доступу Члена Біржі до торговельної системи Біржі;
 - 3.10.7. заява Члена Біржі про призупинення членства (доступу до біржових торгів) за умови відсутності невиконаних обов'язків за укладеними біржовими контрактами;
 - 3.10.8. порушення Членом Біржі вимог Правил та/або інших внутрішніх документів Біржі та/або умов договору, за яким надається доступ до торгів на Біржі;
 - 3.10.9. порушення Членом Біржі порядку оплати послуг Біржі за договором, за яким надається доступ до торгів на Біржі;
- 3.11. Членство у Біржі (доступ до біржових торгів) може бути відновлене – при припиненні обставин, що зумовили призупинення членства. Члена Біржі, членство (доступ до біржових торгів) якого призупинено може бути виключено з підстав, передбачених п.3.7 цих Правил.
- 3.12. Призупинення членства у Біржі (доступу до біржових торгів) не припиняє прав та обов'язків члена Біржі за укладеними раніше на Біржі біржовими контрактами.

- 3.13. Рішення про призупинення та відновлення членства у Біржі (доступу до біржових торгів) приймається Правлінням Біржі, крім наступних випадків:
- 3.13.1. накладення на Члена Біржі дисциплінарної санкції у вигляді призупинення членства в Біржі (доступу до біржових торгів) дисциплінарними органами Біржі. В цьому випадку рішення про призупинення членства в Біржі (доступу до біржових торгів) набуває чинності в порядку, передбаченому відповідними внутрішніми документами, відповідно до яких прийнято рішення про призупинення членства в Біржі (доступу до біржових торгів). Членство в Біржі (доступ до біржових торгів) відновлюється в порядку, передбаченому відповідним рішенням дисциплінарного органу Біржі;
- 3.13.2. наявності такого, що не набуло чинності рішення дисциплінарного органу Біржі про припинення членства в Біржі (доступу до біржових торгів). В цьому випадку членство в Біржі (доступ до біржових торгів) відновлюється у випадку скасування рішення дисциплінарного органу Біржі про припинення членства в Біржі (доступу до біржових торгів).
- 3.14. Оскарження рішення про припинення/призупинення членства в Біржі (доступу до біржових торгів) можливе у випадку прийняття відповідного рішення в рамках накладення відповідної дисциплінарної санкції дисциплінарним органом Біржі в рамках дисциплінарних процедур.

Розділ 4. Доступ до біржових торгів

- 4.1. Доступ до біржових торгів може надаватися Членам Біржі:
 - 4.1.1. в торговому режимі з наданням можливості виставляти котировки, заявки, укладати біржові контракти;
 - 4.1.2. в переглядовому режимі, який передбачає виключно можливість спостереження за торгами.
- 4.2. На підставі окремого договору з біржею, доступ до біржових торгів можуть отримати інші особи (у тому числі державні установи), якщо це не заборонено чинним законодавством.

Доступ в переглядовому режимі надається державному представнику НКЦПФР на Біржі.
- 4.3. Для одержання доступу до біржових торгів у торговому режимі Член Біржі повинен:
 - 4.3.1. укласти договір з Біржею, яким засвідчується надання доступу до біржових торгів у торговому режимі;
 - 4.3.2. пройти процедуру доступу до біржових торгів, встановлену пп.4.9-4.14 розділу 4 глави II цих Правил.
- 4.4. Тільки в торговому режимі члени Біржі можуть виставляти котировки (заявки), вести переговори та укладати біржові контракти з цінними паперами.
- 4.5. Для одержання доступу до біржових торгів у переглядовому режимі, Член Біржі повинен укласти договір з Біржею, яким засвідчується надання доступу до біржових торгів у переглядовому режимі.
- 4.6. Доступ до біржових торгів забезпечується шляхом присвоєння учаснику торгів індивідуального логіну користувача і пароля. Зміст логіну та пароллю є конфіденційними і не можуть бути передані третім особам.
- 4.7. Допущені до біржових торгів учасники торгів відповідають за безпеку індивідуального логіну, пароллю та відповідного комп'ютерного обладнання відповідно до умов договору з Біржею, інших правил та положень Біржі.
- 4.8. Допущені до біржових торгів учасники торгів несуть відповідальність за котировки, заявки та біржові контракти, що були введені чи укладені на Біржі від їх імені, відповідно до вимог цих Правил.
- 4.9. Кожен член Біржі, для отримання доступу до біржових торгів у торговому режимі, повинен призначити уповноважених осіб, відповідальних за введення інформації, ведення переговорів та укладання біржових контрактів з цінними паперами на Біржі.
- 4.10. Тільки уповноважені особи можуть вводити повідомлення, вести переговори та укладати біржові контракти з цінними паперами на Біржі. Реєстрація уповноважених осіб Біржею здійснюється з урахуванням

вимог рішень органів управління Біржі шляхом внесення відомостей про них до переліку уповноважених представників учасників біржових торгів. Перелік містить: прізвище, ім'я, по батькові представника; найменування члена Біржі або учасника біржових торгів, якого він представляє; найменування та дату видачі документа, на підставі якого представнику надано право укласти біржові контракти; строк повноважень представника, який не може перевищувати строку дії сертифіката фахівця з торгівлі цінними паперами, отриманого в установленому законодавством порядку, інші відомості, визначені органами Біржі. Перелік формується та ведеться в електронному вигляді. Відомості до переліку вносяться засобами електронної торговельної системи та шляхом введення відповідних даних уповноваженими працівниками Біржі.

- 4.11. Уповноважені особи повинні бути сертифіковані згідно з вимогами, встановленими в пунктах 4.12-4.19 цього розділу.
- 4.12. Уповноважені особи повинні пройти сертифікацію до того, як вони візьмуть участь у будь-яких переговорах чи будуть укладати біржові контракти.
- 4.13. На членів Біржі можуть бути накладені дисциплінарні стягнення за допущення випадків введення на Біржі повідомлень, ведення переговорів чи укладання біржових контрактів не уповноваженими особами.
- 4.14. Для проходження сертифікації уповноважена особа повинна:
 - 4.14.1. надати до Структурного підрозділу Біржі наступні належним чином завірені документи:
 - довіреність на уповноважену особу згідно з Додатком 1;
 - анкету уповноваженої особи для проходження сертифікації згідно з Додатком 2;
 - ксерокопії 1,2 та 11 сторінок паспорту уповноваженої особи;
 - ксерокопію трудової книжки або довідку з місця роботи про те, що особа є працівником фірми - члена Біржі;
 - ксерокопію чинного сертифікату НКЦПФР фахівця з торгівлі цінними паперами встановленої форми.
 - 4.14.2. пройти навчання та здати кваліфікаційний іспит в порядку, встановленому рішеннями органів управління Біржі;
- 4.15. Інформація про осіб, що пройшли сертифікацію Біржі, вноситься до відповідного реєстру.
- 4.16. Біржею можуть проводитися програми підвищення кваліфікації уповноважених осіб у порядку, встановленому органами управління Біржі.
- 4.17. Кожний член Біржі повинен дотримуватися вимог, встановлених у п. 3.3.9 цих Правил. У разі зменшення встановленої кількості уповноважених осіб з будь-яких причин, у термін не пізніше трьох

місяців повинно бути забезпечено відновлення необхідної кількості сертифікованих осіб.

- 4.18. Уповноважена особа може бути позбавлена сертифікації Біржі у випадку накладання дисциплінарних санкцій. Факт позбавлення уповноваженої особи сертифікації Біржі фіксується у відповідному реєстрі.
- 4.19. Уповноважена особа, що була позбавлена сертифікації Біржі, має право на повторне проходженні сертифікації не раніше, ніж через шість місяців після набуття чинності рішенням про позбавлення сертифікації.
- 4.20. Доступ до біржових торгів (членство в Біржі) припиняється з підстав, передбачених п.3.7 розділу 3 глави II цих Правил. Рішення про припинення доступу до біржових торгів (членства в Біржі) приймається в порядку, встановленому п.3.9 розділу 3 глави II цих Правил.

Доступ до біржових торгів в торговому режимі припиняється також у разі переведення члена Біржі за його заявою з торгового режиму до переглядового режиму доступу до біржових торгів (за відсутності невиконаних зобов'язань за укладеними біржовими контрактами) у випадку, якщо можливість такого переведення передбачена договором, за яким Члену Біржі надається доступ до біржових торгів.

Доступ до біржових торгів в переглядовому режимі припиняється також у разі переведення члена Біржі за його заявою з переглядового режиму до торгового режиму доступу до біржових торгів у випадку, якщо можливість такого переведення передбачена договором, за яким Члену Біржі надається доступ до біржових торгів.

- 4.21. Доступ до біржових торгів (членство в Біржі) призупиняється з підстав, передбачених п.3.10 розділу 3 глави II цих Правил. Рішення про призупинення та відновлення доступу до біржових торгів (членства в Біржі) приймається в порядку, встановленому п.3.13 розділу 3 глави II цих Правил.

Глава III. Положення про порядок допуску, лістингу та делістингу цінних паперів та інших фінансових інструментів

Розділ 5. Допуск, лістинг та делістинг цінних паперів та інших фінансових інструментів

5.1. Загальні положення.

5.1.1. Допуск цінних паперів до торгівлі на Біржі здійснюється шляхом їх внесення до біржового списку та біржового реєстру (допуск цінних паперів до торгів на Біржі у частині включення до біржового реєстру) або без внесення до біржового реєстру, крім випадків, визначених законодавством.

5.1.2. Допуск інших фінансових інструментів до торгівлі на Біржі здійснюється шляхом їх внесення до біржового списку фінансових інструментів.

5.1.3. Біржовий список складається з Біржового реєстру та списку позалістингових цінних паперів.

5.1.4. До Біржового реєстру заносяться цінні папери, що пройшли процедуру лістингу.

5.1.5. Заявка про допуск цінних паперів до біржових торгів в частині включення до біржового реєстру може подаватися: емітентом в процесі емісії цінних паперів; емітентом щодо викуплених цінних паперів; оферентом щодо продажу належних йому цінних паперів.

Заявка про допуск цінних паперів до біржових торгів в частині включення до біржового реєстру подається за умови дійсності проспекту цінних паперів, затвердженого НКЦПФР, та його оприлюднення, крім випадків, визначених законом.

Подальше перебування цінних паперів (крім цінних паперів інститутів спільного інвестування) у біржовому реєстрі можливе за умови дотримання вимог щодо дійсності проспекту цінних паперів відповідно до частини першої статті 37 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" (крім цінних паперів емітентів, які вважаються такими, що здійснили публічну пропозицію відповідно до закону) та розкриття емітентом таких цінних паперів інформації на фондовому ринку відповідно до вимог, встановлених статтями 40 - 41¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок".

Особа, яка подає заявку про допуск цінних паперів до біржових торгів в частині включення до біржового реєстру, надає Біржі інформацію, необхідну для унесення та перебування цінних паперів у біржовому реєстрі.

Цінні папери можуть бути виключені з біржового реєстру за ініціативи емітента цих цінних паперів.

- 5.1.6. За рішенням Ради у Правилах Біржі можуть встановлюватися додаткові вимоги для внесення та перебування цінних паперів у біржовому реєстрі.
- 5.1.7. Щодо цінних паперів що перебувають у лістингу Біржа здійснює регулярне проведення оцінки емітента, показників діяльності емітента, характеристик цінних паперів емітента, та інших обставин, які мають значення для перебування цінних паперів в лістингу Біржі, на предмет їх відповідності лістинговим вимогам, встановленим законодавством та цими Правилами.
- 5.1.8. При включенні цінного паперу до біржового списку йому, а іншого фінансового інструменту до біржового списку інших фінансових інструментів, їм надається реєстраційний код.
- 5.1.9. До торгів на Біржі допускаються цінні папери та інші фінансові інструменти, що перебувають в обігу, а також в процесі розміщення, відповідно до законодавства.

Допуск до торгівлі цінних паперів у процесі їх емісії надається за умови здійснення емітентом публічної пропозиції таких цінних паперів.

Цінні папери можуть бути допущені до торгівлі на Біржі при здійсненні публічної пропозиції без оформлення проспекту при забезпеченні Біржею організаційного, технологічного та технічного проведення торгів з дотриманням умов здійснення публічної пропозиції виключно серед кваліфікованих інвесторів або серед некваліфікованих інвесторів, загальна кількість яких становить менше 150 осіб (у тому числі з урахуванням клієнтів учасників біржових торгів, які користуються прямим електронним доступом до біржових торгів).

Державні цінні папери та облігації місцевих позик у процесі їх емісії можуть бути допущені до торгівлі на Біржі при здійсненні емітентом публічної пропозиції без оформлення проспекту цінних паперів.

Інші випадки допуску цінних паперів до торгівлі на Біржі при здійсненні публічної пропозиції без оформлення проспекту визначені частиною 4 статті 34 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» з урахуванням вимог нормативно-правових актів НКЦПФР.

Допуск цінних паперів інститутів спільного інвестування здійснюється з урахуванням вимог Закону України "Про інститути спільного інвестування".

- 5.1.10. Цінні папери інституту спільного інвестування закритого типу підлягають вільному обігу на Біржі.

Цінні папери інституту спільного інвестування інтервального типу в період між інтервалами підлягають вільному обігу на Біржі.

Цінні папери інституту спільного інвестування інтервального типу протягом інтервалу підлягають вільному обігу виключно на Біржі.

Цінні папери інституту спільного інвестування відкритого типу підлягають вільному обігу виключно на Біржі.

Цінні папери корпоративного фонду не підлягають обов'язковій процедурі лістингу.

5.1.11. Державні цінні папери, емісія яких згідно з законодавством України не підлягає регулюванню НКЦПФР, вносяться та перебувають у біржовому реєстрі без проходження лістингових процедур.

Особливості допуску до торгів державних облігацій України та облігацій місцевих позик на окремих ринках, склад та особливості участі в біржових торгах учасників біржових торгів, інформаційної взаємодії між Розрахунковою установою та/або Національним банком України та Біржею, реквізитний склад заявок, порядок клірингу та розрахунків, забезпечення виконання біржових контрактів, предметом яких є державні облігації України, облігації місцевих позик, визначаються законодавством України, нормативно-правовими актами Національного банку України та НКЦПФР.

5.2. Внесення та перебування цінних паперів у біржовому реєстрі здійснюються з дотриманням умов, визначених пунктом 5.1.5. цих Правил, за наявності договору з емітентом, а також відповідності таким мінімальним вимогам:

5.2.1. Для акцій:

- емітент існує не менше трьох років;
- власний капітал емітента не менше 300000000 грн;
- річний чистий дохід від реалізації товарів, робіт, послуг за останній фінансовий рік становить не менше 300000000 грн (крім банків);
- середнє значення ринкової капіталізації емітента становить не менше 100000000 грн;
- мінімальна частка акцій у вільному обігу становить не менше 10 відсотків та/або вартість такої частки складає 75000000 грн і більше;
- кількісний склад акціонерів емітента - не менше 150 акціонерів;
- у емітента запроваджено посаду корпоративного секретаря;
- емітент проводить щорічну аудиторську перевірку відповідно до міжнародних стандартів аудиту за участю незалежного зовнішнього аудитора (не менше двох років).

5.2.2. Для облігацій підприємств:

- емітент існує не менше двох років (крім емітента, який є дочірнім підприємством іншого емітента, цінні папери якого знаходяться у біржовому реєстрі);
- вартість чистих активів емітента та/або особи (осіб), яка (які) надає(ють) забезпечення виконання зобов'язань за випуском, становить не менше 300000000 грн;

- річний чистий дохід від реалізації товарів, робіт, послуг емітента та/або особи (осіб), яка (які) надає(ють) забезпечення виконання зобов'язань за випуском, за останній фінансовий рік становить не менше 300000000 грн (крім банків);
- відсутні збитки в емітента або особи, яка надає забезпечення виконання зобов'язань за випуском, за підсумками останнього фінансового року ;
- відсутність дефолту;
- номінальна вартість серії випуску облігацій становить не менше 100000000 грн.

5.2.3. Для облігацій місцевих позик:

- номінальна вартість серії випуску облігацій становить не менше 50000000 грн.

5.2.4. Для цінних паперів інститутів спільного інвестування, що розміщуються шляхом відкритого (публічного) розміщення:

- інститут спільного інвестування існує не менше двох років (крім біржового інституту спільного інвестування);
- вартість чистих активів інституту спільного інвестування на останній день останнього звітного кварталу становить не менше 2000000 грн;
- інформація про склад активів інституту спільного інвестування та про вартість чистих активів, вартість цінних паперів інституту спільного інвестування (для інституту спільного інвестування закритого типу) щомісяця оприлюднюється на сайті компанії з управління активами;
- емітент уклав договір з маркет-мейкером про підтримку ліквідності цінних паперів такого інституту спільного інвестування;
- для спеціалізованого біржового інституту спільного інвестування (у разі публічного розміщення цінних паперів):
 - вартість чистих активів інституту спільного інвестування на останній день останнього звітного кварталу становить не менше 2000000 грн;
 - інформація про склад активів інституту спільного інвестування щодня оприлюднюється на сайті компанії з управління активами;
 - емітент уклав договір з маркет-мейкером про підтримку ліквідності цінних паперів такого інституту спільного інвестування.

5.3. Біржа може створити сегмент, до якого вносить позалістингові акції нових інвестиційно привабливих компаній з метою розвитку середнього бізнесу в Україні.

Внесення та перебування у такому сегменті акцій здійснюється за таких умов:

- емітент існує не менше одного року;
- середнє значення ринкової капіталізації емітента становить суму не менше 20000000 грн;

- кількісний склад акціонерів емітента - не менше 50 акціонерів;
- емітент проводить щорічну аудиторську перевірку відповідно до міжнародних стандартів аудиту;
- емітенту рекомендовано дотримуватися принципів корпоративного управління та міжнародних стандартів складання фінансової звітності.

У випадку, якщо емітент протягом шести місяців відповідав усім вимогам, встановленим до даного сегмента, Біржа має право прийняти рішення щодо включення такого емітента до біржового реєстру без дотримання вимог щодо часу існування емітента.

- 5.4. При визначенні строку існування емітента, зазначеного у підпунктах 5.2.1, 5.2.2 пункту 5.2, пункті 5.4 цього розділу, також враховується строк існування юридичної особи, у тому числі створеної шляхом реорганізації.
- 5.5. Біржа може вносити державні облигації України до біржового реєстру без проходження лістингових процедур (у тому числі без оформлення проспекту цінних паперів).

Біржа може вносити облигації міжнародної фінансової організації до біржового реєстру без проходження лістингових процедур на підставі укладеного договору між Біржею та такою міжнародною фінансовою організацією.

Біржа може вносити цінний папір емітента (на підставі укладеного договору між Біржею та емітентом) до біржового реєстру без проходження лістингових процедур у разі, якщо цінний папір материнської компанії емітента або самого емітента знаходиться в основному лістингу фондової біржі, яка входить до Переліку іноземних фондових бірж, на яких мають бути допущені до обігу цінні папери іноземних емітентів, що мають намір отримати допуск до обігу цінних паперів на території України, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 10 вересня 2013 року N 1754, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 вересня 2013 року за N 1672/24204 (у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07 грудня 2017 року N 870) (далі - Перелік іноземних фондових бірж).

- 5.6. Допуск цінних паперів іноземних емітентів до торгів може здійснюватись виключно у разі допуску таких цінних паперів до обігу на території України у порядку, встановленому законодавством.

Внесення та перебування цінних паперів іноземних емітентів (за винятком міжнародної фінансової організації) у біржовому реєстрі здійснюються у разі відповідності таким мінімальним вимогам:

наявність документа, який підтверджує, що цінні папери іноземного емітента допущені до обігу на території України;

перебування цінних паперів іноземного емітента в основному рівні лістингу іноземної фондової біржі, яка входить до Переліку іноземних фондових бірж;

наявність договору фондової біржі з іноземним емітентом.

- 5.7. У разі отримання Біржею заявки про допуск до торгівлі акцій публічного акціонерного товариства та/або великого підприємства Біржа перевіряє сумарну вартість пакета цінних паперів, який пропонується до продажу, яка має становити не менше 5000000 грн.

Сумарна вартість пакета акцій, який пропонується до продажу, розраховується шляхом множення розміру власного капіталу за даними останньої річної фінансової звітності акціонерного товариства на розмір частки, яку становить такий пакет акцій від розміру статутного капіталу акціонерного товариства.

Якщо сумарна вартість пакета акцій, який пропонується до продажу, становить 5000000 грн або більше, Біржа письмово повідомляє емітента цих акцій про отримання фондовою біржею заявки про допуск до торгівлі акцій та про внесення акцій до біржового списку (із зазначенням дати внесення).

- 5.8. У разі отримання Біржею заявки про допуск до торгівлі інших, ніж акції, цінних паперів або акцій підприємства, що не зазначене в абзаці першому підпункту 5.7 цих Правил, Біржа надсилає такому емітенту повідомлення, яке має містити інформацію про:

отримання Біржею заявки про допуск до торгівлі його цінних паперів;

те, що наслідком включення цінних паперів до біржового списку є віднесення емітента цих цінних паперів до підприємств, що становлять суспільний інтерес;

необхідність отримання від емітента письмової згоди/незгоди на включення його цінних паперів до біржового списку.

У разі отримання Біржею заявки про допуск до торгівлі інших, ніж акції, цінних паперів або акцій підприємства, що не зазначене в абзаці першому підпункту 5.7 цих Правил, Біржа вносить цінні папери до біржового списку після отримання письмової згоди емітента та повідомляє ініціатора (ініціаторів) внесення цінних паперів до біржового списку про внесення цінних паперів до біржового списку (із зазначенням дати внесення).

- 5.9. Для допуску (лістингу) цінних паперів, а також протягом всього терміну знаходження цінних паперів в біржовому реєстрі, цінні папери та їх емітенти повинні відповідати вимогам законодавства та цих Правил.

- 5.10. Внесення цінних паперів до біржового реєстру здійснюється за ініціативи емітента цих цінних паперів.

Цінні папери можуть бути виключені з біржового реєстру за ініціативи емітента цих цінних паперів.

Допуск до торгівлі без внесення до біржового реєстру може здійснюватися за ініціативою емітента, члена Біржі, Біржі, компанії з управління активами (щодо цінних паперів інститутів спільного інвестування, які містяться в управлінні компанії з управління активами), іншої особи, у тому числі державного органу, які мають право брати участь у біржових торгах згідно із законодавством.

5.10.1. Допуск цінних паперів, що перебувають в обігу, до торгівлі без внесення до біржового реєстру здійснюється за умови виконання таких вимог:

- здійснено державну реєстрацію випуску цінних паперів (якщо чинним законодавством передбачена державна реєстрація);
- заявником подано документи, передбачені пунктом 5.12.2. цих Правил;
- заявник взяв на себе зобов'язання, передбачені пунктом 5.14.2 цих Правил;
- заявником укладено договір з Біржею, відповідно до якого цінні папери допускаються до торгів на Біржі.

5.10.2. Внесення цінних паперів, що перебувають в процесі розміщення, до біржового списку без їх внесення до біржового реєстру здійснюється за умови виконання таких вимог:

- заявником подано документи, передбачені пунктом 5.12.3. цих Правил;
- заявником укладено договір з Біржею, відповідно до якого цінні папери допускаються до торгів на Біржі.

5.11. Допуск цінних паперів до торгівлі в якості позалістингових здійснюється за рішенням Структурного підрозділу Біржі шляхом укладання відповідного договору з Біржею.

Договором між Біржею та ініціатором допуску цінних паперів, відповідно до якого цінні папери допускаються до торгів на Біржі, або рішенням Структурного підрозділу Біржі про допуск можуть встановлюватися додаткові, крім визначених цими Правилами, вимоги щодо допуску цінних паперів до торгівлі як позалістингових.

5.12. Для проходження процедури допуску заявником подається до Структурного підрозділу Біржі заява, а також:

5.12.1. Для проходження лістингу:

- Анкета цінного паперу (Додаток 3);
- Копія свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів;
- Копія проспекту емісії цінних паперів, зареєстрованого в НКЦПФР (ДКЦПФР);
- Проміжна фінансова звітність за поточний період: Баланс, Звіт про фінансові результати;
- Довідка, підписана уповноваженою особою емітента, про те, що емітент, цінні папери якого заявляються для внесення до біржового реєстру, не визнаний банкрутом та до нього не застосовується ліквідаційна

процедура (крім цінних паперів, які пропонуються до продажу в процесі приватизації, та на виконання судових рішень щодо реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення);

- Довідка, підписана уповноваженою особою, про вартість чистих активів інституту спільного інвестування на останній день останнього звітного кварталу (для інститутів спільного інвестування);
- Довідка, підписана уповноваженою особою, щодо запровадження у емітента посади корпоративного секретаря (для акцій);
- За бажанням заявника – відомості щодо ділової активності, виробництва, інвестиційних програм та планів, корпоративного управління.

5.12.2. Для допуску цінних паперів, що перебувають в обігу, до торгівлі як позалістингових:

- анкета цінного паперу (Додаток 3);
- копія свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів або довідка НКЦПФР (ДКЦПФР), яка містить дані щодо державної реєстрації випуску цінного паперу (у разі, якщо державна реєстрація випуску передбачена законодавством України);
- копія зареєстрованого в НКЦПФР (ДКЦПФР) проспекту цінних паперів, проспекту емісії цінних паперів, іншого документу, що містить офіційну інформацію про випуск цінних паперів, оприлюднення якої здійснено емітентом відповідно до вимог чинного законодавства, або рішення про емісію цінних паперів (якщо процедура емісії цінних паперів не передбачає реєстрацію проспекту цінних паперів або іншої офіційної інформації про випуск в Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку) (подаються лише для допуску облігацій та цінних паперів інститутів спільного інвестування);
- довідка, підписана уповноваженою особою емітента, про те, що емітент, цінні папери якого заявляються для внесення до біржового списку, не визнаний банкрутом та до нього не застосовується ліквідаційна процедура (крім цінних паперів, які пропонуються до продажу в процесі приватизації, та на виконання судових рішень щодо реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення).

Допуск цінних паперів інститутів спільного інвестування до торгівлі як позалістингових здійснюється з урахуванням вимог Закону України "Про інститути спільного інвестування".

5.12.3. Для внесення цінних паперів, що перебувають в процесі розміщення, до біржового списку без їх внесення до біржового реєстру:

- анкета цінного паперу (Додаток 3);
- копія проспекту емісії цінних паперів, проспекту цінних паперів (іншої офіційної інформації про випуск), зареєстрованого в НКЦПФР або копія рішення про емісію цінних паперів (якщо процедура емісії цінних паперів не передбачає реєстрацію проспекту цінних паперів або іншої

офіційної інформації про випуск в Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку);

- копія тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів (вказаний документ не подається для внесення до біржового списку фінансових інструментів, цінних паперів інститутів спільного інвестування та інших цінних паперів, процедура випуску яких не передбачає отримання тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів).

Внесення цінних паперів інститутів спільного інвестування, що перебувають в процесі розміщення, до біржового списку без їх внесення до біржового реєстру здійснюється з урахуванням вимог Закону України "Про інститути спільного інвестування".

5.13. За достовірність інформації, яка міститься в документах, наданих заявником, останній несе відповідальність згідно чинного законодавства.

5.14. Обов'язки заявника.

5.14.1. Емітент, цінні папери якого унесені до біржового реєстру та емітент, цінні папери якого унесені за ініціативою або згодою емітента до біржового списку як позалістингові цінні папери, крім інших обов'язків, зобов'язаний:

- подавати Біржі звітну інформацію про результати фінансово-господарської діяльності емітента, яка подається НКЦПФР – протягом десяти робочих днів з дати подання до НКЦПФР;
- подавати Біржі особливу та іншу інформацію, яка повинна оприлюднюватися відповідно до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» - не пізніше дня оприлюднення;
- повідомляти про зміни відомостей, вказаних в анкеті цінних паперів шляхом надання нової анкети цінних паперів – протягом п'яти робочих днів;
- подавати Біржі інформацію про фінансові показники діяльності емітента та події, що можуть суттєво вплинути на ціну цінних паперів такого емітента;
- завчасно повідомляти Біржу про дату, час та місце оприлюднення інформації, що відноситься до інсайдерської відповідно до законодавства України;
- завчасно повідомляти Біржу про дату оприлюднення на власному веб-сайті календарного плану розміщення у загальнодоступній інформаційній базі даних НКЦПФР або через особу, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку, та на власному веб-сайті інформації, документів та повідомлень, оприлюднення яких вимагається відповідно до законодавства, крім особливої інформації - не пізніше дня оприлюднення;

- завчасно повідомляти Біржу про дату розміщення у загальнодоступній інформаційній базі даних НКЦПФР або через особу, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку, даних про емітента, розміщення яких вимагається відповідно до законодавства України, зокрема щодо складання фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності; утворення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером, до складу якої входить не менше двох осіб (крім інститутів спільного інвестування), та призначення на посаду головного бухгалтера особи, яка відповідає вимогам, визначеним законодавством.
- 5.14.2. Якщо заявником цінного паперу для проходження процедури допуску до торгівлі виступає учасник торгів, такий учасник торгів, крім інших обов'язків, повинен взяти зобов'язання по підтриманню:
- двосторонніх котировок протягом не менше 30 (тридцяти) робочих днів з моменту включення цінного паперу до біржового списку.
- 5.14.3. Радою можуть встановлюватися додаткові вимоги щодо наявності та параметрів заявок/котировок для перебування цінних паперів у лістингу.
- 5.15. Процедура розгляду заяви та документів передбачає здійснення Біржею таких дій:
- проведення експертизи відповідності цінного паперу встановленим у цьому розділі вимогам щодо проходження процедури допуску;
 - отримання за необхідністю від заявника додаткової інформації, що є необхідною для прийняття рішення про включення цінного паперу до біржового списку;
 - інформування заявника про прийняте рішення із зазначенням, у разі прийняття рішення щодо відмови у включенні цінного паперу до біржового списку, підстав такого рішення.
- 5.16. Рішення про включення або відмову у включенні цінних паперів до біржового реєстру або як позалістингових приймається Структурним підрозділом Біржі не пізніше 5 робочих днів з моменту отримання від заявника заяви та документів.
- 5.17. Біржа повідомляє заявника, який подав заяву, про рішення щодо включення або відмову у включенні цінних паперів як позалістингових протягом 5 робочих днів з дня надходження заяви та документів, або, якщо Біржа буде вимагати від емітента додаткових відомостей, протягом 5 робочих днів з дня надходження цих відомостей.
- Біржа повідомляє емітента про прийняте рішення щодо включення або відмову у включенні його цінних паперів до біржового реєстру не пізніше наступного робочого дня з дати прийняття відповідного рішення та оприлюднює таке рішення на власному веб-сайті.
- 5.18. Підставами для прийняття рішення про відмову у включенні цінного паперу до біржового списку можуть бути:

- невідповідність емітента та цінного паперу вимогам, встановленим цими Правилами для включення цінних паперів до біржового списку;
- невиконання заявником п.п. 5.12.- 5.14 цих Правил.
- недостовірність даних у документах, наданих заявником для включення цінних паперів до біржового списку;
- рішення Правління Біржі про відмову в укладенні договору щодо допуску цінних паперів певного емітента до торгів на Біржі.

5.19. Рішення про відмову у включенні цінного паперу до біржового реєстру або як позалістингових може бути оскаржене протягом 3 робочих днів після його одержання заявником, для чого заявник за даним цінним папером у вказаний термін має надати мотивовану письмову заяву до Ради та копію до Структурного підрозділу Біржі. В цьому випадку рішення про включення або відмову у включенні цінного паперу до біржового списку приймається Радою. Рішення Ради про відмову у включенні цінного паперу до біржового списку є остаточним.

5.20. Рішення про включення цінного паперу до біржового списку набуває чинності з дати підписання Біржею із заявником договору, відповідно до якого цінні папери допускаються до торгів на Біржі, якщо пізніша дата не встановлена самим рішенням.

5.21. Протягом трьох робочих днів з дати набуття чинності рішення про включення цінного паперу до Біржового списку Структурним підрозділом Біржі здійснюється:

- внесення відповідних змін до Біржового списку;
- повідомлення заявника про набуття чинності рішення;
- оприлюднення інформації про рішення на веб-сайті Біржі.

Допуск цінних паперів оголошується через офіційне повідомлення, яке розміщується на веб-сайті Біржі. У повідомленні вказуються умови котирування та дата першого котирування.

Біржовий список та біржовий список фінансових інструментів (у разі його наявності) оприлюднюються Біржею у вільному доступі на власному веб-сайті (у цілодобовому режимі), за кожен торговельний день протягом трьох років з дати її оприлюднення.

5.22. Протягом усього періоду перебування цінного папера у біржовому реєстрі цінний папір та його емітент повинні відповідати лістинговим вимогам.

Біржа здійснює постійний контроль за відповідністю цінних паперів, які знаходяться у біржовому реєстрі, лістинговим вимогам.

У разі виявлення Біржею невідповідності цінних паперів, які внесені до біржового реєстру, лістинговим вимогам Біржа приймає рішення щодо делістингу цих цінних паперів.

Рішення щодо делістингу приймається Біржею на підставі даних, оприлюднених у звітності емітента (особи, яка надає забезпечення виконання зобов'язань за випуском), та/або не пізніше трьох торговельних днів з дня виявлення невідповідності цих цінних паперів лістинговим вимогам.

Біржа приймає рішення щодо делістингу цінних паперів емітента у разі встановлення факту недотримання ним вимог щодо розкриття інформації на фондовому ринку, встановлених статтями 40 – 41¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок".

Якщо зменшення показника вартості чистих активів емітента (для облігацій підприємств - емітента та/або особи (осіб), яка (які) надає(ють) забезпечення виконання зобов'язань за випуском) та/або середнього значення ринкової капіталізації емітента, цінні папери якого включені до біржового реєстру, становить більше ніж 10 % від вимог, встановлених цим розділом, та/або зменшення показника мінімальної частки акцій у вільному обігу емітента, цінні папери якого включені до біржового реєстру, становить понад 20 % від вимог, встановлених цим розділом, та/або середнє значення ринкової капіталізації емітента не розраховується, рішення щодо делістингу приймається Біржею не пізніше кінця кварталу, наступного за кварталом, в якому було виявлено невідповідність, у разі неприведення зазначених показників у відповідність до встановлених вимог. В інших випадках зменшення зазначених показників та/або зменшення показника річного чистого доходу від реалізації товарів, робіт, послуг емітента (для облігацій підприємств - емітента та/або особи (осіб), яка (які) надає(ють) забезпечення виконання зобов'язань за випуском) не більше ніж на 10 % від вимог, встановлених цим розділом, Біржа самостійно приймає рішення щодо делістингу.

Біржа повідомляє емітента про прийняте рішення щодо делістингу його цінних паперів не пізніше наступного робочого дня з дати прийняття відповідного рішення та оприлюднює таке рішення на власному веб-сайті.

- 5.23. Контроль за виконанням вимог щодо емітента, які встановлені цим розділом, здійснюється на підставі інформації, що розкривається емітентом згідно з чинним законодавством України, відомостей, що надаються заявником згідно з вимогами цього розділу Правил, а також інформації, що публікується інформаційними агентствами або надається будь-яким членом Біржі, а також під час здійснення біржею заходів щодо нагляду та контролю за торгами на Біржі.
- 5.24. У випадку отримання інформації про здійснення емітентом, цінний папір якого включений до біржового списку, дій, які призводять до змін хоча б одного з основних параметрів даного цінного паперу або порушення прав власників цінних паперів, порушення вимог чинного законодавства України стосовно умов випуску та обігу, а також прав власників цінних паперів, Структурний підрозділ Біржі:

- вирішує питання про можливість та необхідність зупинення торгівлі з цінними паперами, у яких змінюються параметри або по відношенню до яких було допущене порушення, в порядку, передбаченому цими Правилами;
- звертається за одержанням роз'яснень безпосередньо до заявника або емітента, за одержанням інформації до уповноважених державних органів та інших осіб;
- надсилає, за необхідністю, письмове повідомлення емітенту про те, що наслідком його дій може стати порушення прав власників цінних паперів емітента;
- надає відповідне оголошення учасникам торгів про зміст змін, нові параметри цінного паперу та дату набуття чинності цих змін, вносить з дати набуття чинності цих змін зміни до Біржового списку;
- надсилає повідомлення відповідним державним регулюючим органам;
- за наявністю передбачених цими Правилами підстав здійснює виключення цінних паперів із Біржового списку.

5.25. Відомості про зміст змін, нові параметри цінного паперу та дату набуття чинності цих змін оприлюднюються Біржею на її веб-сайті засобами торгової системи.

5.26. Припинення торгівлі цінними паперами.

Підставами для припинення торгівлі цінним папером є:

- 5.26.1. припинення емітента, про що інформація оприлюднена у порядку, встановленому законодавством;
- 5.26.2. невідповідності емітента та його цінних паперів вимогам законодавства;
- 5.26.3. невідповідності вимогам правил Біржі, що визначають умови перебування у біржовому списку;
- 5.26.4. невідповідності вимогам законодавства, що визначають умови перебування цінних паперів у біржовому списку;
- 5.26.5. прийняття НКЦПФР рішення про анулювання випуску;
- 5.26.6. визнання емісії недобросовісною;
- 5.26.7. зупинення та/або припинення НКЦПФР обігу або укладання біржових контрактів за цінними паперами емітента;
- 5.26.8. закінчення строку обігу цінних паперів;
- 5.26.9. нерозміщення емітентом до 31 січня кожного року, наступного за роком, у якому цінні папери цього емітента були внесені до біржового списку та/або перебували в ньому, календарного плану розміщення у загальнодоступній інформаційній базі даних Комісії або через особу, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку, та на власному веб-сайті інформації, документів та повідомлень, оприлюднення яких вимагається відповідно до законодавства, крім особливої інформації;

- 5.26.10. заява емітента (для лістингових цінних паперів), з урахуванням порядку лістингу та делістингу, або заява ініціатора внесення до біржового списку (для позалістингових цінних паперів).
- За наявності заяви емітента (для лістингових цінних паперів) або ініціатора внесення до біржового списку (для позалістингових цінних паперів) про припинення торгівлі цінним папером Біржа може, в інтересах інвесторів, встановлювати термін обігу цінних паперів на Біржі до припинення торгівлі.
- 5.26.11. закінчення строку дії відповідного договору щодо допуску цінних паперів до торгів на Біржі або порушення заявником умов такого договору щодо оплати послуг Біржі;
- 5.26.12. закінчення розміщення на Біржі відповідних цінних паперів в повному обсязі;
- 5.26.13. закінчення термінів проведення аукціону на Біржі, завершення термінів розміщення відповідних цінних паперів на Біржі;
- 5.26.14. прийняття НКПЦФР рішення про зупинення внесення змін до системи депозитарного обліку цінних паперів щодо цінних паперів емітента;
- 5.26.15. скасування реєстрації випуску облігацій;
- 5.26.16. скасування реєстрації випуску акцій;
- 5.26.17. зупинення чи анулювання ліцензії компанії з управління активами, яка здійснює управління інститутом спільного інвестування призводить до прийняття рішення про припинення торгівлі інвестиційними сертифікатами такого інституту спільного інвестування.
- 5.26.18. прийняття Правлінням Біржі рішення про припинення торгівлі на Біржі цінним папером у наступних випадках:
- у випадках, передбачених договором з емітентом;
 - у випадку наявності ознак маніпулювання відповідними цінними паперами;
 - у випадку виникнення у Біржі підозри про вчинення операцій на Біржі з відповідними цінними паперами з метою введення третіх осіб в оману щодо дійсної ринкової вартості таких цінних паперів.
- 5.26.19. прийняття рішення про припинення торгівлі цінним папером уповноваженим державним органом.
- 5.26.20. виключення емітента з державного реєстру фінансових установ.
- 5.26.21. порушення справи про банкрутство емітента, винесення ухвали про його санацію, прийняття вищим органом емітента або судом рішення про припинення емітента або його банкрутства, про що інформацію оприлюднено у порядку, встановленому законодавством.
- 5.26.22. включення емітента до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності.

- 5.26.23. виявлення Біржею відповідності емітента щонайменше трьом ознакам фіктивності, перелік яких встановлено відповідним нормативно-правим актом НКЦПФР.
- 5.26.24. оприлюднення на веб-сайті НКЦПФР інформації щодо встановлення факту відсутності емітента за місцезнаходженням.
- 5.26.25. не розміщення емітентом в загальнодоступній інформаційній базі даних НКЦПФР або через особу, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку регулярної річної інформації (якщо емітент існує більше року) на 30-й робочий день після закінчення передбаченого законодавством граничного строку для розкриття емітентом регулярної річної інформації.
- 5.26.26. відсутності фінансової звітності емітента за попередній квартал (у разі існування емітента менше року) на власному веб-сайті Біржі станом на 30-й робочий день після закінчення звітного кварталу.
- 5.26.27. Не допускається внесення та перебування у біржовому списку акцій емітента - приватного акціонерного товариства, кількість акціонерів якого не перевищує 100 осіб та статутом якого передбачено переважне право його акціонерів на купівлю акцій, що пропонуються їх власником до продажу третій особі, за наявності у Біржі такої інформації.
- 5.27. Підставами для розгляду питання про делістинг цінного паперу можуть бути всі підстави, зазначені в п.5.26 цих Правил, а також:
- 5.27.1. ліквідація емітента;
- 5.27.2. прийняття регулюючим органом рішення про визнання випуску таким, що не відбувся;
- 5.27.3. прийняття регулюючим органом рішення про анулювання випуску;
- 5.27.4. порушення емітентом вимог чинного законодавства України та нормативних актів НКЦПФР (ДКЦПФР), в тому числі стосовно прав власників цінних паперів;
- 5.27.5. не надання заявником інформації, обсяг і терміни надання якої встановлені цими Правилами;
- 5.27.6. зміна основних параметрів цінного паперу, що є включеним до Біржового списку без надання заявником відповідної інформації;
- 5.27.7. заява, що була надана членом Біржі чи емітентом даного цінного паперу, яка б містила об'єктивну причину необхідності виключення цінного паперу із Біржового реєстру;
- 5.27.8. порушення емітентом умов Договору, відповідно до якого цінні папери допускаються до торгів на Біржі;
- 5.27.9. закінчення терміну обігу цінних паперів;

- 5.27.10. незначне співвідношення щоденного обсягу операцій щодо даного цінного паперу (фінансових інструментів) до загальної кількості цих цінних паперів, яка перебуває в обігу, та до кількості котировок за рік;
- 5.27.11. відсутність виплати відсотків, дивідендів чи погашень протягом останніх трьох років;
- 5.27.12. незначне співвідношення кількості цінних паперів, які знаходяться у власників невеликих пакетів, до їх загальної кількості;
- 5.27.13. порушення емітентом своїх зобов'язань щодо інформування власників цінних паперів та Біржі про свою діяльність;
- 5.27.14. порушення Правил Біржі;
- 5.27.15. порушення прав власників цінних паперів;
- 5.27.16. подання заяви про неплатоспроможність емітента.

5.28. Припинення торгівлі цінним папером здійснюється за рішенням Структурного підрозділу Біржі не пізніше трьох торговельних днів з дня виявлення відповідних підстав.

Припинення торгівлі цінним папером на підставі рішення уповноваженого державного органу здійснюється за рішенням Структурного підрозділу Біржі на виконання відповідного рішення уповноваженого державного органу не пізніше трьох торговельних днів з дня отримання Біржею вказаного рішення уповноваженого державного органу, якщо інший строк для припинення торгівлі цінним папером не передбачений в рішенні уповноваженого державного органу.

Рішення про делістинг цінного паперу набуває чинності з дати його прийняття, якщо інше не встановлене таким рішенням.

- 5.29. Відомості про припинення торгівлі цінним папером та дата набуття чинності цих змін оприлюднюються Біржею на її веб-сайті засобами торгової системи.
- 5.30. Рішення про делістинг цінних паперів може бути оскаржене протягом п'яти робочих днів після його оприлюднення, для чого емітент або член Біржі, у вказаний термін, має надати письмову заяву до Ради та копію до Структурного підрозділу Біржі.
- 5.31. У випадку прийняття рішення про припинення торгівлі цінним папером, Структурний підрозділ Біржі протягом одного робочого дня з дати набуття чинності такого рішення має:
 - надати розпорядження про припинення торгівлі даним цінним папером на Біржі;
 - внести зміни до Біржового списку;
 - оприлюднити інформацію про рішення на веб-сайті Біржі;
 - повідомити учасників торгів про назву, код цінного паперу, щодо якого було прийняте рішення про виключення із Біржового списку, дату

набуття чинності такого рішення і дату, до якої рішення може бути оскаржене;

- надати заявнику даного цінного паперу повідомлення, яке б містило: дату набуття чинності такого рішення, дату, до якої рішення може бути оскаржене, а також причину, за якою цінний папір був виключений із Біржового списку.

5.32. Дата фактичного виключення цінного паперу із Біржового списку оприлюднюється на веб-сайті Біржі.

5.33. Зупинення торгівлі цінними паперами

Підставами для зупинення торгівлі цінним папером є:

5.33.1. отримання інформації про здійснення емітентом, цінний папір якого включений до біржового списку, дій, які призводять до змін хоча б одного з основних параметрів даного цінного паперу або порушення прав власників цінних паперів, порушення вимог чинного законодавства України стосовно умов випуску та обігу, а також прав власників цінних паперів;

5.33.2. ситуація цінової нестабільності - значне коливання ціни цінного папера;

5.33.3. виникнення надзвичайних обставин;

5.33.4. виявлення під час здійснення процедур запобігання маніпулюванню, встановлених цими Правилами, в діях учасника біржових торгів або його клієнта ознак маніпулювання;

5.33.5. прийняття Правлінням Біржі рішення про зупинення торгівлі на Біржі цінним папером у випадку виникнення у Біржі підозри про вчинення операцій на Біржі з відповідними цінними паперами з метою введення третіх осіб в оману щодо дійсної ринкової вартості таких цінних паперів;

5.33.6. прийняття рішення про зупинення торгівлі цінним папером уповноваженим державним органом.

5.34. Зупинення торгівлі цінним папером здійснюється за рішенням Структурного підрозділу Біржі.

Зупинення торгівлі цінним папером на підставі рішення уповноваженого державного органу здійснюється за рішенням Структурного підрозділу Біржі на виконання відповідного рішення уповноваженого державного органу.

Зупинення торгівлі цінним папером у випадку виникнення ситуації цінової нестабільності здійснюється за рішенням Структурного підрозділу Біржі відповідно до п.18.2 цих Правил.

5.35. Відомості про зупинення торгів цінними паперами оприлюднюються Біржею на її веб-сайті засобами торгової системи.

Про зупинення торгівлі внаслідок настання ситуації цінової нестабільності учасники торгів повідомляються засобами торгової системи або шляхом розміщення та розсилки в електронних мережах.

5.36. Поновлення торгівлі цінними паперами

Поновлення торгівлі цінними паперами здійснюється за рішенням Структурного підрозділу Біржі, за умови усунення підстав, що викликали зупинення торгівлі на Біржі.

У випадку зупинення торгівлі цінними паперами на підставі рішення уповноваженого державного органу поновлення торгівлі відповідними цінними паперами здійснюється за рішенням Структурного підрозділу Біржі на підставі рішення уповноваженого державного органу (який ініціював зупинення торгівлі) про поновлення торгівлі відповідними цінними паперами, за умови усунення підстав, що викликали зупинення торгівлі на Біржі, а також у випадках закінчення строку дії відповідного рішення уповноваженого державного органу, скасування рішення або набрання чинності рішення про визнання рішення уповноваженого державного органу недійсним.

5.37. Відомості про поновлення торгівлі цінними паперами оприлюднюються Біржею на її веб-сайті засобами торгової системи.

5.38. За ініціативою емітента цінного паперу у випадку відповідності показників діяльності емітента вимогам до лістингових цінних паперів, що встановлені цими Правилами, Структурним підрозділом Біржі може бути прийняте рішення про переведення цінного паперу з категорії позалістингових цінних паперів до біржового реєстру. У випадку невідповідності показників діяльності емітента вимогам до лістингових цінних паперів, що встановлені цими Правилами, Структурним підрозділом Біржі може бути прийняте рішення про переведення цінного паперу з біржового реєстру до категорії позалістингових цінних паперів.

5.39. Біржовий список, що ведеться Біржею містить: найменування та код за ЄДРПОУ емітента; міжнародний ідентифікаційний номер (у разі якщо його наявність передбачена законодавством), реєстраційний код Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування для цінних паперів інститутів спільного інвестування; вид цінного папера; номінальну вартість; кількість цінних паперів відповідного виду в обігу; кількість цінних паперів у випуску (для облігацій); дані щодо державної реєстрації випуску цінного папера (у разі якщо державна реєстрація випуску передбачена законодавством); інші показники, необхідні для ідентифікації цінного папера; дані щодо перебування цінного папера у лістингу; дату внесення цінного папера до біржового списку, інші відомості за рішенням органів Біржі.

5.40. Частка акцій у вільному обігу визначається Біржею на підставі інформації, що розкривається емітентами цінних паперів, а також на підставі інформації, отриманої від емітента, та іншої публічної інформації.

Частка акцій у вільному обігу дорівнює вираженому у процентах відношенню кількості акцій емітента, що знаходяться у вільному обігу на фондових біржах, до загальної кількості розміщених акцій емітента відповідно до квартальної звітності емітента або іншої інформації, яка містить відомості про власників акцій.

При розрахунку частки акцій у вільному обігу її значення округлюється до двох значущих цифр після коми.

Кількість акцій емітента, що знаходяться у вільному обігу, дорівнює різниці загальної кількості розміщених акцій емітента та акцій у власності інвесторів (крім інститутів спільного інвестування, в тому числі іноземних, недержавних пенсійних фондів), що володіють понад 5 % загальної кількості розміщених акцій; акцій, що належать державі; акцій у власності пов'язаних осіб емітента, акцій, що мають обмежений обіг.

Кількість акцій емітента, що знаходяться у вільному обігу, зменшується на кількість акцій, що належать інституту спільного інвестування, в тому числі іноземних, у разі якщо кількість акцій, що належить цьому фонду, перевищує 10% від загальної кількості розміщених акцій емітента.

Розрахунок частки акцій у вільному обігу здійснюється не рідше одного разу на квартал.

5.41. Ринкова капіталізація емітента розраховується кожен день, коли за таким цінним папером було розраховано біржовий курс.

Для цілей лістингу використовується середнє значення ринкової капіталізації, яке розраховується один раз на квартал, при одночасному дотриманні таких вимог:

- для розрахунку використовується середнє арифметичне останніх розрахованих за кожен місяць кварталу біржових курсів;
- не менше 30% торговельних днів за квартал був розрахований біржовий курс за відповідним цінним папером.

-

5.42. Порядок допуску інших фінансових інструментів до біржового списку фінансових інструментів Біржі, вимоги до знаходження інших фінансових інструментів в біржовому списку фінансових інструментів Біржі, обіг, зупинення, поновлення та припинення торгів іншими фінансовими інструментами встановлюються Правилами торгівлі в секції строкового ринку Біржі, Правлінням Біржі.

Глава IV. Порядок організації та проведення біржових торгів

Розділ 6. Загальні положення щодо організації торгів цінними паперами та іншими фінансовими інструментами на Біржі

6.1. Організація та проведення біржових торгів на вторинному ринку.

Укладання біржових контрактів з цінними паперами (фінансовими інструментами) на Біржі здійснюється на ринку котировок, ринку заявок, одностороннього аукціону або на ринку РЕПО, як визначено в розділах 7 - 9, 12 цих Правил у відповідних режимах торгів.

Продаж пакетів акцій акціонерних товариств, що належать державі, за участю Фонду державного майна України, здійснюється шляхом проведення аукціону згідно вимог розділу 10 цих Правил.

Реалізація цінних паперів, на які звернено стягнення, здійснюється шляхом проведення аукціону згідно вимог розділу 11 цих Правил.

Торги цінними паперами на умовах їх зворотного продажу (купівлі) здійснюються в порядку, встановленому у розділі 12 цих Правил.

Біржею можуть встановлюватися з урахуванням вимог чинного законодавства особливості проведення біржових торгів з одностороннім забезпеченням розрахунків, а також за участі Національного банку України як учасника біржових торгів.

6.2. Організація та проведення біржових торгів на первинному ринку.

Первинний ринок цінних паперів - сукупність правовідносин, пов'язаних з розміщенням цінних паперів.

Розміщення цінних паперів здійснюється у відповідності до вимог Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок».

Розміщення цінних паперів інститутів спільного інвестування здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про інститути спільного інвестування».

Укладання біржових контрактів на первинному ринку з цінними паперами на Біржі здійснюється на ринку одностороннього аукціону, як визначено в розділі 9 цих Правил.

6.3. Оформлення та облік документів, які використовуються при укладанні та виконанні біржових контрактів здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, цих Правил, рішень органів Біржі.

Складання, оформлення та облік документів може здійснюватися за допомогою технічних засобів, зокрема електронної торговельної системи Біржі. Біржею та учасниками торгів можуть використовуватися електронні документи, відтворення підпису за допомогою засобів механічного або іншого копіювання, електронно-числового підпису або

іншого аналога власноручного підпису, відповідно до законодавства України.

На біржі можуть застосовуватися стандартні форми документів, реквізитний склад яких встановлюється Правлінням Біржі.

Склад документів, що використовується при взаємодії Біржі із розрахунковими установами, встановлюється, із додержанням вимог законодавства, договорами Біржі з такими установами.

Облік документів на Біржі може здійснюватися шляхом їх нумерації, групування та ведення реєстрів, згідно вимог чинного законодавства та наказів керівника Біржі.

Біржа здійснює зберігання документів відповідно до вимог чинного законодавства.

6.4. Якщо інше не встановлене Правилами Біржі, заявка/котировка учасника торгів повинна містити наступну інформацію:

- присвоєний біржею реєстраційний код цінного паперу (фінансового інструменту);
- направленість котировки, заявки (купівля або продаж);
- кількість цінних паперів (фінансових інструментів);
- ціну одного цінного паперу(фінансових інструментів);
- умови та термін виконання розрахунків;
- ідентифікатор рахунків, з використанням яких відбуватимуться розрахунки за біржовим контрактом, укладеним на підставі поданої заявки;
- іншу інформацію, передбачену рішенням Правління Біржі (найменування режиму торгів, інформацію щодо можливості часткового задоволення заявки, інформацію стосовно учасника біржових торгів, код ЄДРПОУ учасника біржових торгів, дані про депозитарну установу, який забезпечує виконання розрахунків тощо).

Заявки/котировки можуть містити умови зворотнього викупу цінних паперів (фінансових інструментів).

6.5. Ціни визначаються в розрахунку за один цінний папір, торговельною системою може додатково розраховуватися дохідність для боргових цінних паперів.

Для боргових цінних паперів, які передбачають виплату накопиченого доходу (розмір якого відображається в торговельній системі Біржі), виставлення заявки на купівлю або продаж цінних паперів означає зобов'язання учасника у випадку укладання біржового контракту за цією заявкою виконати біржовий контракт за ціною, яка розраховується торговельною системою біржі в порядку, визначеному Правлінням Біржі.

- 6.6. Реєстрація ідентифікатору рахунків учасника торгів здійснюється відповідальною особою Біржі за умови надання учасником торгів у письмовій формі заяви за формою, що встановлюється рішенням Правління Біржі.
- 6.7. Реєстрація ідентифікатору рахунків здійснюється протягом трьох робочих днів з дати отримання заяви в порядку, визначеному Правлінням Біржі.
- 6.8. Заявка вважається введеною до електронної торговельної системи з моменту її внесення до бази даних ПФТС.
- 6.9. Укладення біржового контракту за заявками учасників торгів відбувається в момент співпадіння істотних умов зареєстрованих учасниками торгів в торговельній системі Біржі заявок на купівлю та заявок на продаж за технологіями, визначеними цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі.
- 6.10. При співпадінні істотних умов заявки учасника торгів на продаж цінних паперів із істотними умовами заявки учасника торгів на купівлю цінних паперів (які зареєстровані організатором торгівлі), електронною торговельною системою Біржі на підставі даних, що містяться у заявках, здійснюється формування біржового контракту у формі електронного документу.

Істотними умовами заявок учасників торгів є умови щодо фінансового інструментів, їх кількості, ціни купівлі/продажу, строків проведення розрахунків, а також інші умови заявок, обов'язковість визначення яких встановлена органом управління Біржі.

Часткове співпадіння умов заявок учасників торгів на купівлю та продаж щодо кількості цінних паперів (фінансових інструментів) вважається співпадінням умов заявок щодо кількості цінних паперів (фінансових інструментів), якщо заявки передбачають можливість часткового виконання заявки.

- 6.11. За рішенням органів управління на Біржі може бути запроваджено укладання біржових контрактів за участі Центрального контрагента відповідно до вимог законодавства, а також умов укладеного Біржею договору з особою, яка виконує функції Центрального контрагенту.
- 6.12. Особливості укладання біржових контрактів за участі Центрального контрагента.
 - 6.12.1. Подання Учасником торгів заявки означає, що Учасник торгів подав, а Центральний контрагент отримав оферту на укладення біржового контракту відповідно до цих Правил.
 - 6.12.2. В момент подання зустрічної заявки по відношенню до поданої заявки, Центральний контрагент зобов'язаний прийняти (акцептувати) адресовані йому оферти, зроблені шляхом подання заявок. При цьому кількість цінних паперів та ціна біржового контракту визначаються згідно вимог глави IV цих Правил.

6.12.3.Центральний контрагент акцептує оферти, які зробили учасники торгів, шляхом направлення їм відповідного повідомлення з інформацією про кількість та ціну цінних паперів, що є предметом біржового контракту. Вказані повідомлення не є заявками.

6.12.4.Повідомлення Центрального контрагента про акцептування оферт, зроблених учасниками торгів, направляються учасникам торгів через електронну торговельну систему Біржі. Момент надходження такого повідомлення вважається моментом укладання біржового контракту Центрального контрагента з учасниками торгів (або учасником торгів, якщо заявки, зазначені в п.6.12.1. та п.6.12.2. цих Правил, подані одним учасником торгів в інтересах різних його клієнтів або у власних інтересах та інтересах його клієнта).

6.13. При укладанні та виконанні біржових контрактів з цінними паперами на Біржі, учасники торгів мають дотримуватися вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

6.14. Торги на Біржі можуть проводитися :

- з попереднім блокуванням активів;
- без попереднього блокування активів.

Торги з попереднім блокуванням активів можуть проходити як з двостороннім забезпеченням, так і з одностороннім забезпеченням.

6.14.1 Торги з попереднім блокуванням активів.

6.14.1.1. Торги з двостороннім забезпеченням.

6.14.1.1.1. Учасник торгів має право виставляти заявку на купівлю цінних паперів та інших фінансових інструментів і укласти біржовий контракт, якщо заблоковані залишки на грошовому рахунку, який відповідає вказаному в заявці ідентифікатору рахунків, більше або дорівнюють сумі біржового контракту, вказаній в заявці.

6.14.1.1.2. Учасник торгів має право виставляти заявку на продаж цінних паперів, якщо заблоковані залишки на рахунку у цінних паперах, який відповідає вказаному в заявці ідентифікатору рахунків, більше або дорівнюють кількості цінних паперів, вказаній в заявці.

6.14.1.2. Торги з одностороннім забезпеченням.

6.14.1.2.1. Виставлення учасником торгів заявки на купівлю цінних паперів здійснюється без перевірки торговельною системою наявності заблокованих цим учасником для участі в торгах на біржі грошових коштів.

6.14.1.2.2. Учасник торгів має право виставляти заявку на продаж цінних паперів, якщо заблоковані залишки на рахунку у цінних паперах, який відповідає вказаному в заявці ідентифікатору рахунків, більше або дорівнюють кількості цінних паперів, вказаній в заявці.

6.14.2 Торги без попереднього блокування активів.

При виставленні заявки на купівлю/продаж цінних паперів наявність відповідних заблокованих активів на грошовому рахунку/рахунку в цінних паперах, який відповідає вказаному в заявці ідентифікатору рахунків, не перевіряється.

- 6.15. Виконання учасниками торгів зобов'язань по біржових контрактах, що були укладені на Біржі здійснюється відповідно до типових умов здійснення розрахунків, встановлених Правлінням, в порядку, передбаченому внутрішніми документами Біржі, а також внутрішніми документами розрахункової установи, з якою Біржею укладено відповідний договір.

Зобов'язання по виконанню пов'язаних біржових контрактів вважаються виконаними тільки за умови виконання зобов'язань по кожному із пов'язаних біржових контрактів. Невиконання Учасником торгів зобов'язань перед Центральним контрагентом за одним з пов'язаних біржових контрактів припиняє зобов'язання Центрального контрагента за іншим з цих пов'язаних біржових контрактів. У випадку невиконання Учасником торгів зобов'язань перед Центральним контрагентом хоча б за одним з пов'язаних біржових контрактів кожний з цих пов'язаних біржових контрактів вважається розірваним без вчинення для цього будь-яких дій його сторонами, а зобов'язання за ними вважаються припиненими. До Учасника торгів, який не виконав прийняті на себе зобов'язання щодо укладених біржових контрактів з Центральним контрагентом, застосовуються дисциплінарні санкції відповідно до Дисциплінарного кодексу Біржі.

- 6.16. Початок та закінчення торговельного дня встановлюється керівником Біржі з урахуванням вимог чинного законодавства.

Торговельна сесія триває з 10.00 до 17.00, якщо інше не визначено керівником Біржі, або уповноваженою ним особою. Для окремих режимів торгів та торгів окремими цінними паперами (фінансовими інструментами) Біржею може встановлюватися додатковий розклад, зокрема певні періоди торговельного дня, що доводиться до відома учасників торгів не менше, ніж за три робочих дні до введення.

- 6.17. Біржа здійснює отримання інформації від торговців цінними паперами та її оприлюднення відповідно до чинного законодавства та цих Правил.
- 6.18. Біржові торги можуть проводитися за участю державних органів, у випадках, коли це не суперечить чинному законодавству.
- 6.19. Використання електронної торговельної системи здійснюється шляхом встановлення та функціонування відповідних програмно-технічних засобів на комп'ютерному обладнанні Біржі та учасників торгів для забезпечення укладання та виконання біржових контрактів за цінними паперами та іншими фінансовими інструментами.

Доступ учасників біржових торгів до користування цією системою здійснюється шляхом установки відповідних програмно-технічних засобів, введення найменувань та паролів, наданих учасникам Біржею.

6.20. На Біржі здійснюється формування переліку:

- заявок учасників біржових торгів, який містить номер заявки; найменування учасника торгів, який подав заявку; код учасника торгів, який подав заявку; код клієнта цього учасника торгів; умови заявки; вид заявки; реквізити цінного папера або іншого фінансового інструменту, щодо якого подано заявку; кількість цінних паперів або інших фінансових інструментів, щодо яких учасником подано заявку; дату та час реєстрації заявки, інші відомості, встановлені за рішенням органів Біржі;
- укладених біржових контрактів, який містить реєстраційний номер біржового контракту; сторони біржового контракту; дату і час фіксації біржового контракту; реквізити цінного папера або іншого фінансового інструменту, щодо якого було укладено біржовий контракт; суму біржового контракту; кількість цінних паперів або інших фінансових інструментів, щодо яких було укладено біржовий контракт; ціну цінного папера або іншого фінансового інструменту, за якою було укладено біржовий контракт, інші відомості, встановлені за рішенням органів Біржі.

В контексті цього пункту Правил реквізитами цінного паперу (фінансового інструменту) є інформація, яка дає можливість ідентифікувати цінні папери (фінансові інструменти) серед інших. Реквізити цінних паперів (фінансових інструментів) визначаються в залежності від виду цінного паперу (фінансового інструменту).

В контексті цього пункту Правил термін «інші відомості, встановлені за рішенням органів Біржі» означає додаткову інформацію, обов'язковість перебування якої у переліку заявок учасників біржових торгів або переліку укладених біржових контрактів визначається рішенням органів Біржі.

Переліки заявок учасників біржових торгів та укладених біржових контрактів формуються та ведуться в електронному вигляді. Відомості до вказаних переліків вносяться засобами електронної торговельної системи на підставі інформації, що міститься в заявках, поданих до Біржі учасниками торгів, та загальної інформації про цінні папери (фінансові інструменти) і учасників торгів, веденої до торговельної системи уповноваженими працівниками Біржі.

У випадку необхідності Біржа виготовляє паперові виписки з Переліку укладених біржових контрактів, які засвідчуються підписом уповноваженої особи Біржі та скріплюються печаткою Біржі. Належним чином засвідчені паперові виписки з Переліку укладених біржових контрактів видаються на запити осіб, які мають відношення до біржового контракту, та у відповідь на належним чином оформлені

запити уповноважених органів державної влади та інших осіб за наявності передбачених чинним законодавством підстав.

6.21. На Біржі можуть укладатися всі види біржових контрактів, що не суперечать чинному законодавству, в тому числі операції РЕПО, розміщення та викуп цінних паперів та інших фінансових інструментів.

Біржовий контракт не може укладатися за заявками, які подають різні учасники біржових торгів в інтересах одного й того самого клієнта.

6.22. Операції РЕПО здійснюються з урахуванням особливостей, встановлених цими Правилами.

6.23. Перелік видів заявок, які можуть подавати Учасники біржових торгів:

6.23.1. в режимах торгів на ринку заявок:

Лімітна заявка – заявка, яка виконується по вказаній у ній або по кращій за неї ціні;

Ринкова заявка – заявка, яка виконується по найкращих в момент її виставлення на ринок цінах.

Лімітна та ринкова заявки можуть бути лише безадресними заявками.

6.23.2. в режимах торгів на ринку котировок та ринку РЕПО:

Тверда заявка (котировка) – заявка учасника біржових торгів, адресована іншому учаснику біржових торгів або усім учасникам біржових торгів, яка означає безумовну згоду такого учасника укласти біржовий контракт на умовах, зазначених в заявці;

Індикативна заявка (котировка) - заявка учасника біржових торгів, яка є пропозицією іншим учасникам біржових торгів укласти біржовий контракт на умовах, зазначених у заявці.

6.23.3. на ринку одностороннього аукціону Учасники в залежності від встановленого Регламенту аукціону можуть подавати як індикативні, так і тверді заявки, як лімітні, так і ринкові заявки.

6.24. Біржа встановлює наступні критерії ліквідності цінних паперів, які виступають як забезпечення при здійсненні маржинальних операцій:

- обсяг торгів цінним папером складає не менше 750 000 грн. за останні три місяці для акцій та не менше 900 000 тис. грн. за останні шість місяців для облігацій;
- кількість укладених та виконаних біржових контрактів за таким цінним папером становить не менше 10 біржових контрактів за останні три місяці;
- кількість учасників торгів, що уклали біржові контракти за таким цінним папером становить не менше трьох за останні три місяці;
- кількість торговельних днів, у які укладалось більше 10 біржових контрактів за таким цінним папером становить не менше одного протягом останніх трьох місяців;

- кількість торговельних днів, у які подавалися заявки на покупку таких цінних паперів, становить не менше 15 днів протягом останніх трьох місяців;
 - кількість торговельних днів, у які подавалися заявки на продаж таких цінних паперів, становить не менше 15 днів протягом останніх трьох місяців.
- 6.25. Біржа має право у будь-який момент у випадку необхідності скасувати виставлену заявку/котировку за рішенням Структурного підрозділу Біржі.
- 6.26. З метою контролю за поданням заявок та укладанням біржових контрактів (договорів), Біржа встановлює для кожного випуску цінного папера з біржового списку межі граничних відхилень ціни. Біржа під час торговельної сесії може змінювати межі граничних відхилень ціни.

У режимах торгів, які беруть участь у форуванні поточної ціни цінного папера, учасники торгів не можуть укласти біржовий контракт (договір) за ціною, яка не входить у межі між граничними відхиленнями у бік збільшення та зменшення значення ціни закриття попереднього торговельного дня конкретного випуску цінного папера, які встановлені Біржею.

В цілях визначення показників граничних відхилень ціни цінного паперу Біржа використовує останнє значення ціни закриття торговельного дня, у разі, якщо з моменту її розрахунку минуло не більше ніж 12 місяців.

Розділ 7. Торги на ринку котировок

7.1. Цінні папери та інші фінансові інструменти, допущені до торгів.

7.1.1. Торги в режимах ринку котировок здійснюються по всіх видах цінних паперів та інших фінансових інструментів, що включені до біржового списку, за винятком окремих видів цінних паперів та інших фінансових інструментів, проведення торгів чи торгівлю за якими зупинено відповідно до цих Правил та видів цінних паперів та інших фінансових інструментів, встановлених Радою або Правлінням Біржі.

7.2. Учасники торгів.

7.2.1. В торгах в режимах ринку котировок можуть брати участь всі учасники торгів, за виключенням учасників, доступ яких до торгів призупинено відповідно до цих Правил.

7.3. Процедура та технології проведення біржових торгів на ринку котировок

7.3.1. Торги на ринку котировок відбуваються як без обов'язкового попереднього блокування активів, так і з обов'язковим попереднім блокуванням активів в залежності від типових умов здійснення розрахунків в котировках учасників торгів.

7.3.2. Торги на ринку котировок проходять під час торговельної сесії, якщо рішенням керівника Біржі не визначено інше. З метою підвищення ліквідності ринку керівником Біржі може бути встановлено час торговельного дня на ринку котировок, протягом якого учасниками торгів здійснюється виставлення котировок, адресованих всім учасникам торгів, без можливості їх акцепту (передторговий період). Розклад торгів на ринку котировок визначається рішенням керівника Біржі. Зміни у розкладі торгів на ринку котировок доводяться до відома учасників торгів не менше, ніж за три робочих дні до введення.

7.3.3. Котировки

7.3.3.1. Виставлення котировок протягом усіх основних торгових сесій здійснюється засобами торгової системи за такими правилами:

- учасники торгів мають право виставляти виключно тверді котировки;
- виставлена учасником тверда котировка може бути адресована іншому учаснику біржових торгів або усім учасникам біржових торгів;
- котировка адресована усім учасникам торгів може бути акцептована будь-яким учасником торгів;
- виставлені котировки можуть бути акцептовані учасниками торгів під час торговельної сесії;
- у випадку акцепту твердої котировки договір вважається укладеним на умовах акцептованої котировки;

- вартість цінних паперів та інших фінансових інструментів в котировці не повинна бути меншою встановленого Радою або Правлінням Біржі розміру та не повинна перевищувати максимально встановленого Радою або Правлінням Біржі розміру (у випадку встановлення органами Біржі таких розмірів);
 - ціна цінних паперів та інших фінансових інструментів в котировці повинна відповідати вимогам щодо розміру максимально допустимого відхилення ціни, встановленого Радою або Правлінням Біржі (у випадку встановлення органами Біржі таких вимог).
- 7.3.3.2. Протягом усіх основних торгових сесій не дозволяється виставлення котировок з порушеннями вимог цих Правил;
- 7.3.3.3. З метою підвищення ліквідності ринку Радою або Правлінням Біржі можуть встановлюватися додаткові вимоги щодо виставлення котировок.
- 7.3.3.4. Учасники торгів несуть відповідальність за усі ризики, пов'язані з виставленням котировки на ринку.
- 7.4. Укладання та виконання біржових контрактів.
- 7.4.1. Укладання біржових контрактів здійснюється шляхом акцепту котировок учасників торгів.
- Укладення біржових контрактів повинно здійснюватися з урахуванням обмежень, передбачених пунктом 2 розділу VI Положення про функціонування фондових бірж, затвердженого рішенням НКЦПФР від 22.11.2012р. № 1688, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.12.2012р. за №2082/22394.
- 7.4.2. На ринку котировок біржовий контракт укладається в момент співпадіння істотних умов зареєстрованих учасниками торгів в торговельній системі заявок на купівлю/продаж цінних паперів, що відбувається внаслідок акцепту котировки учасником торгів.
- 7.4.3. Акцепт котировки означає зобов'язання сторін виконати біржовий контракт на умовах акцептованої котировки щодо цінних паперів, їх ціни, кількості, та інших умов виконання розрахунків.
- Якщо котировка містить пропозицію купівлі/продажу боргових цінних паперів, що передбачають виплату накопиченого доходу (розмір якого відображається в торговельній системі Біржі), акцепт такої котировки означає зобов'язання учасника виконати біржовий контракт за ціною, яка розраховується торговельною системою біржі в порядку, визначеному Правлінням Біржі.
- 7.4.4. Будь-яка зустрічна пропозиція щодо умов біржового контракту, відмінна від виставленої котировки (зроблена котируючим торговцем до іншого учасника торгів), не применшує права іншого учасника торгів акцептувати тверду котировку яка була виставленою в час, коли була зроблена зустрічна пропозиція.

- 7.4.5. Протягом усіх основних торгових сесій до всіх біржових контрактів, що укладаються учасниками торгів, застосовуються наступні вимоги:
- сума біржового контракту не може бути меншою вартості торгового лоту відповідних цінних паперів та інших фінансових інструментів ;
 - ціна біржового контракту повинна задовольняти встановленим вимогам щодо розмірів вертикального спреда та горизонтального спреда (у випадку встановлення органами Біржі таких вимог).
- 7.4.6. Вся інформація, що міститься в заявках учасників біржових торгів та переліку укладених біржових контрактів, яка ідентифікує індивідуальні сторони біржового контракту (покупця та продавця), трактується Біржею як конфіденційна. Конфіденційна інформація може бути надана Біржею на запит уповноважених державних органів в межах їх компетенції, встановленої законодавством, а також на виконання норм законодавства та нормативно-правових актів НКЦПФР (ДКЦПФР) щодо розкриття інформації організаторами торгівлі.
- 7.4.7. Сторони повинні виконати зобов'язання за укладеним біржовим контрактом в повному обсязі.
- 7.5. Розрахунки за біржовими контрактами, що укладаються на ринку котировок, здійснюються в порядку, встановленому в розділі 13 цих Правил.
- 7.6. Інші положення.
- 7.6.1. Учасники торгів мають право використовувати засоби фіксації переговорів, що дозволяють ідентифікувати учасника та зміст переговорів, зокрема запис голосу в переговорах, засоби торгової системи для передачі текстових повідомлень.
- 7.6.2. Зафіксовані переговори щодо біржових контрактів з цінними паперами можуть бути доказом в третейському суді або дисциплінарному провадженні.

Розділ 8. Торги на ринку заявок

- 8.1. Цінні папери та фінансові інструменти, допущені до торгів.
 - 8.1.1. Торги в режимах ринку заявок можуть здійснюватися по цінним паперам та іншим фінансовим інструментам, визначеними органами Біржі.
- 8.2. Учасники торгів.
 - 8.2.1. В торгах в режимах ринку заявок можуть брати участь всі учасники торгів, що уклали відповідні договори з розрахунковими установами, за виключенням учасників, доступ яких до торгів призупинено відповідно до цих Правил.
- 8.3. Процедура та технології проведення біржових торгів на ринку заявок
 - 8.3.1. Торги на ринку заявок відбуваються анонімно, з обов'язковим попереднім блокуванням активів, за технологією безперервного подвійного аукціону (двостороннього котирування) зустрічних заявок (Order Driven Market).
 - 8.3.2. Режим торгів ринку заявок складається з передторгового, торгового та післяторгового періодів, якщо рішенням керівника Біржі не визначено інше. Час проведення періодів визначаються рішенням керівника Біржі та доводяться до відома учасників торгів не менше, ніж за три робочих дні до введення.
 - 8.3.3. Заявки
 - 8.3.3.1. Подання (виставлення) заявок здійснюється засобами електронної торговельної системи.
 - 8.3.3.2. На ринку заявок використовуються виключно анонімні безадресні заявки. При виставленні заявки, учасник торгів зобов'язаний визначати умови заявки за наступними параметрами:
 - 8.3.3.2.1. тип заявки (лімітна або ринкова);
 - 8.3.3.2.2. тип виконання заявки по залишку (використовується тільки у відношенні лімітних заявок):
 - «поставити в чергу» – при неможливості виконати заявку у повному обсязі заявка за можливості виконується частково (щодо кількості цінних паперів), при цьому залишок цінних паперів, щодо яких заявка не була виконана, ставиться в чергу (шляхом формування нової заявки) для їх придбання за першої можливості на тих самих цінових умовах;
 - «зняти залишок» – при неможливості виконати заявку у повному обсязі заявка за можливості виконується частково (щодо кількості цінних паперів), при цьому у невиконаній частині заявка вважається анульованою та не підлягає виконанню.

- «повністю або відхилити» – заявка виконуються лише в повному обсязі щодо вказаній у ній кількості цінних паперів або не виконується взагалі; таким чином, якщо така заявка не може бути виконана в повному обсязі щодо вказаній у заявці кількості цінних паперів, вона відхиляється торговою системою;

8.3.3.2.3. тип виконання за ціною (використовується тільки у відношенні лімітних заявок):

- «за різними цінами» – купівля-продаж зазначених у заявці цінних паперів здійснюється за найкращими цінами (за можливості виконання заявки), які не перевищують (при купівлі) та не є нижчими (при продажу) ціни, зазначеної у заявці; при цьому купівля-продаж зазначених у заявці цінних паперів може здійснюватись за різними цінами, які не перевищують (при купівлі) та не є нижчими (при продажу) ціни, зазначеної у заявці;
- «за однією ціною» – купівля-продаж зазначених у заявці цінних паперів здійснюється за однією ціною (за можливості виконання заявки), зазначеною у заявці.

8.3.3.3. Ринкова заявка, на відміну від лімітної заявки, не розкривається іншим учасниками торгів. Частина ринкової заявки, яка не була виконана в момент її виставлення на ринку, не підлягає виконанню.

У передторговий період учасниками торгів можуть подаватися виключно лімітні заявки, на підставі яких по кожному цінному паперу та іншому фінансовому інструменту визначається ціна передторгового періоду, що дорівнює ціні, яка забезпечує укладання біржових контрактів з найбільшою кількістю таких цінних паперів чи інших фінансових інструментів. Якщо таких цін декілька, ціною передторгового періоду є середня арифметична таких цін.

Під час торгового періоду до торгів допускаються всі види заявок.

8.3.3.4. Біржею може здійснюватися доповнення складу реквізитів та особливих умов заявок.

8.3.3.5. Заявка, крім умов щодо виду цінного паперу (фінансового інструменту), кількості, способу визначення ціни та інших умов, повинна також містити ідентифікатор рахунків учасника, передбачений для використання при виконанні учасником торгів зобов'язань за укладеним біржовим контрактом.

8.3.3.6. По окремих видах цінних паперів Радою або Правлінням Біржі можуть встановлюватися додаткові вимоги щодо виставлення заявок.

8.3.3.7. Учасники торгів несуть відповідальність за усі ризики, пов'язані з виставленням заявки на ринку.

8.3.3.8. Скасування виставлених заявок може бути здійснено учасником торгів протягом торговельної сесії або автоматично засобами торгової системи Біржі – після її завершення.

- 8.4. Укладання та виконання біржових контрактів.
- 8.4.1. В режимах торгів ринку заявок заявки учасників торгів задовольняються за рахунок зустрічних заявок інших учасників торгів по тим же цінним паперам та іншим фінансовим інструментам.
- 8.4.2. Укладення біржових контрактів протягом передторгового періоду не відбувається.
- 8.4.3. Укладання біржових контрактів по заявкам передторгового періоду відбувається:
- в момент початку торгового періоду;
 - якщо цінові умови для заявок на купівлю є не нижчими, ніж ціна передторгового періоду;
 - якщо цінові умови для заявок на продаж є не вищими, ніж ціна передторгового періоду;
 - за наявності достатньої кількості зустрічних заявок.
- 8.4.4. Під час торгового періоду біржовий контракт вважається укладеним в момент, коли співпадають всі суттєві умови зустрічних заявок.
- 8.4.5. Суттєві умови зустрічних заявок вважаються такими, що співпадають, якщо в заявках протилежної дії (купівля – продаж) співпадають:
- реєстраційний код цінного паперу, іншого фінансового інструменту;
 - кількість цінних паперів (заявки також вважаються такими, що співпали, якщо заявка більша по кількості цінних паперів дозволяє її часткове виконання);
 - цінові умови;
 - інші умови, визначені чинним законодавством та цими Правилами.
- 8.4.6. Заявка, що задовольняє по ціні зустрічні заявки, виконується згідно прийнятого набору правил по пріоритетах ціни та часу надання заявки.
- Першими виконуються заявки згідно:
- а) пріоритету ціни заявки:
- на купівлю - в порядку зменшення заявлених цін;
 - на продаж - в порядку збільшення заявлених цін;
- б) пріоритету часу:
- при рівності заявлених цін у першу чергу виконуються заявки, що були подані раніше.
- 8.4.7. Співпаданню суттєвих умов зустрічних заявок та фіксація укладених біржових контрактів на ринку заявок здійснюється автоматично засобами торгової системи Біржі протягом усієї торговельної сесії.

Укладення біржових контрактів на ринку заявок повинно здійснюватися з урахуванням обмежень, передбачених пунктом 2 розділу VI Положення про функціонування фондових бірж, затвердженого рішенням НКЦПФР від 22.11.2012р. № 1688, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.12.2012р. за №2082/22394.

- 8.4.8. Сторони повинні виконати зобов'язання за укладеним біржовим контрактом в повному обсязі та в встановлений строк.
- 8.5. Розрахунки за біржовими контрактами, що укладаються на ринку заявок, здійснюються у строк не пізніше 10 год. 00 хв. наступного робочого дня за днем укладення біржового контракту в порядку, встановленому в розділу 13 цих Правил, якщо інше не визначено рішенням Ради Біржі.

Розділ 9. Односторонній аукціон

9.1. Цінні папери та фінансові інструменти, допущені до торгів.

9.1.1. Торги на аукціоні здійснюються з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами, допущеними до торгів на Біржі відповідно до цих Правил, крім випадків встановлених Положенням про функціонування фондових бірж.

9.2. Учасники аукціону

9.2.1. Учасниками аукціону можуть бути учасники торгів, які відповідають вимогам, що встановлюються в Регламенті проведення аукціону або законодавстві (якщо продаж цінних паперів або інших фінансових інструментів здійснюється відповідно до процедури, врегульованої законодавством).

9.3. Проведення аукціону.

9.3.1. Для проведення аукціону ініціатор аукціону повинен укласти з Біржею договір на проведення аукціону, а також підписати Регламент проведення аукціону (який є додатком до договору).

Наявність договору та Регламенту проведення аукціону не є обов'язковою у випадку якщо продаж цінних паперів або інших фінансових інструментів здійснюється відповідно до процедури, врегульованої законодавством, і така процедура не передбачає наявності між Біржею та ініціатором аукціону відповідного договору та регламенту проведення аукціону.

Аукціон може проводитися на продаж або купівлю цінних паперів та інших фінансових інструментів, в тому числі для розміщення та викупу цінних паперів та інших фінансових інструментів.

9.3.2. Процедура та технології проведення біржових торгів на ринку одностороннього аукціону

9.3.2.1. Процедура та технології проведення біржових торгів протягом аукціону встановлюються в Регламенті проведення аукціону в разі його наявності або у чинному законодавстві (з урахуванням пп.9.3.1 п.9.3 розділу 9 цих Правил).

9.3.2.2. Регламент проведення аукціону, який складається на підставі договору на проведення аукціону і є додатком до договору на проведення аукціону, містить:

- термін та час проведення аукціону;
- порядок використання програмно-технічного забезпечення для проведення аукціону;
- процедури подання заяв на участь в аукціоні;
- процедури використання застави;

- процедури щодо інформаційного забезпечення проведення аукціону;
- перелік та порядок підготовки документів за результатами проведення аукціону;
- порядок розрахунків;
- стандартні форми документів;
- інші умови.

9.3.2.3. Під час односторонніх аукціонів можуть подаватись всі види заявок, передбачені цими Правилами. Обмеження щодо видів заявок можуть встановлюватись в Регламенті аукціону в разі його наявності або у чинному законодавстві (з урахуванням пп.9.3.1 п.9.3 розділу 9 цих Правил).

9.3.2.4. Аукціон може передбачати конкурування пропозицій (заявок) шляхом збільшення або зменшення ціни (доходності, купонного доходу тощо) на цінні папери та інші фінансові інструменти.

9.3.2.5. Торги на аукціоні цінних паперів та інших фінансових інструментів можуть проводитися за єдиною ціною або за цінами попиту (в тому числі не нижче/не вище певного рівня).

9.3.2.6. Аукціони можуть проводитися в електронній торговельній системі Біржі або у торговельному залі Біржі (торги "з голосу").

При проведенні аукціону в електронній торговельній системі введення заявок учасників аукціону здійснюється засобами торговельної системи.

9.3.2.7. При проведенні аукціону у торговельному залі Біржі (торги "з голосу"):

- способом аукціону можуть укладатися договори купівлі – продажу;
- в аукціонах беруть участь члени Біржі, інші особи, що, одержали доступ до біржових торгів згідно законодавства, та подали заяву про участь в аукціоні і виконали вимоги Регламенту аукціону;
- аукціони проводяться за процедурами, вказаними в розділах 9, 10, 11 цих Правил;
- при проведенні аукціону можуть використовуватися ринковий наказ (замовлення), лімітний наказ(замовлення), стоп - наказ(замовлення), інші передбачені чинним законодавством;
- біржові контракти оформлюються за результатами аукціону та посвідчуються біржею;
- замовлення під час аукціону «з голосу» подається в усній формі учасником аукціону.

9.3.2.8. Торги з голосу проводяться ліцитатором, призначеним керівником Біржі. Ліцитатор починає торги з оголошення умов проведення аукціону та оголошення про відкриття торгів.

- 9.3.2.9. Учасники аукціону з голосу повідомляють свої пропозиції підняттям своєї аукціонної картки та, якщо зміна пропозиції більше кроку аукціону, поданням пропозиції вголос.
- 9.3.2.10. Торги з голосу вважаються закінченими після триразового оголошення ліцитатором чергової пропозиції.
- 9.3.3. Інформація про умови проведення аукціону має оголошуватися у терміни відповідно до умов Договору та Регламенту в разі їх наявності або чинного законодавства (з урахуванням пп.9.3.1 п.9.3 розділу 9 цих Правил).
- 9.3.4. За організацію та проведення аукціону утримується плата (аукціонний збір) у розмірі, встановленому договором на проведення аукціону в разі його наявності або чинним законодавством (з урахуванням пп.9.3.1 п.9.3 розділу 9 цих Правил).
- 9.3.5. Під час проведення торгів "з голосу" ведеться протокол, до якого заносяться відомості про переможця аукціону та найкращу пропозицію за результатами аукціону.
- 9.3.5.1. Протокол підписується ліцитатором, ініціатором аукціону (його уповноваженим представником) та переможцем аукціону (його уповноваженим представником).
- 9.3.6. Для проведення аукціону, за узгодженням ініціатора аукціону із Біржею, може створюватися аукціонна комісія, порядок створення та функції якої вказуються в регламенті відповідного аукціону.
- 9.4. Порядок забезпечення виконання зобов'язань за укладеними біржовими контрактами.
- 9.4.1. При проведенні аукціону для забезпечення виконання зобов'язань за укладеними біржовими контрактами Регламентом аукціону в разі його наявності або чинним законодавством (з урахуванням пп.9.3.1 п.9.3 розділу 9 цих Правил) може визначатись додаткова гарантія у вигляді гарантійного внеску учасника аукціону. Розмір та порядок сплати гарантійного внеску, порядок обтяження гарантій за звернення стягнень з гарантійного внеску визначаються Регламентом аукціону.
- 9.4.2. У випадку несплати або несвоєчасної сплати учасниками аукціону вартості та інших обов'язкових платежів щодо укладеного біржового контракту відповідний учасник аукціону може бути позбавлений права участі у будь-яких аукціонах, що проводяться на Біржі.
- 9.5. Порядок розрахунків.
- Порядок розрахунків за одностороннім аукціоном визначається Регламентом Аукціону в разі його наявності або чинним законодавством, якщо продаж цінних паперів або інших фінансових

інструментів здійснюється відповідно до процедури, врегульованої відповідним законодавством, з урахуванням вимог цих Правил.

Розділ 10. Аукціони з продажу пакетів акцій акціонерних товариств, що належать державі, за грошові кошти

10.1. Проведення аукціонів з продажу пакетів акцій акціонерних товариств, що належать державі, за грошові кошти здійснюється з урахуванням вимог законодавства про приватизацію державного майна.

Розділ 11. Порядок проведення біржових торгів щодо реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення

11.1. Реалізація цінних паперів, на які звернено стягнення, здійснюється шляхом їх продажу на аукціоні, що проводиться відповідно до цих Правил, Порядку реалізації на фондовій біржі цінних паперів, на які звернено стягнення, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 25.12.2012р. №1853 (зі змінами) (далі в цьому розділі Правил – «Порядок»), нормативних актів інших уповноважених державних органів.

11.2. Учасники аукціону.

11.2.1. Продавцем на аукціоні виступає торговець цінними паперами, який є членом Біржі і з яким орган державної виконавчої служби або приватний виконавець уклав договір щодо реалізації на Біржі цінних паперів, на які звернено стягнення. Продавець повинен відповідати вимогам, встановленим Порядком.

11.2.2. Покупцями на аукціоні можуть бути члени Біржі, які:

- внесли згідно з вимогами проведення аукціону гарантійний внесок;
- подали на біржу заявку на придбання цінних паперів за формою, встановленою Правлінням Біржі.

11.2.3. Особи, які не виконали в повному обсязі вимоги п. 11.2.2, до участі в аукціонах не допускаються.

11.3. Гарантійний внесок та початкова ціна лота

11.3.1. Розмір гарантійного внеску становить двадцять відсотків від початкової ціни лота, яка визначається відповідно до Порядку.

11.3.2. Початкова ціна лота може бути відкоригована Біржею в бік її збільшення за наявності підстав, передбачених Порядком.

11.3.3. Кожний лот має свій номер, який визначається Біржею залежно від загальної кількості лотів цінних паперів, на які звернено стягнення, що пропонуються до продажу.

11.3.4. Гарантійний внесок після проведення біржових торгів зараховується до купівельної ціни покупцю, який став переможцем. Іншим покупцям гарантійний внесок повертається протягом двох робочих днів від дня підписання протоколу аукціону. Гарантійний внесок також підлягає поверненню покупцю протягом двох робочих днів від дня визнання аукціону таким, що не відбувся.

У разі порушення покупцем правил Біржі щодо проведення аукціону гарантійний внесок після проведення біржових торгів такому покупцю не повертається.

11.4. Порядок проведення аукціонів

- 11.4.1. Біржа забезпечує допуск учасників до проведення аукціону щодо реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення, організовує біржові торги та оформлює їхні результати, визначає переможця аукціону, готує та реєструє біржові контракти, інформує учасників аукціону про результати його проведення, забезпечує проведення необхідних розрахунків за результатами аукціону.
- 11.4.2. Біржа проводить аукціон щодо реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення, за заявкою продавця, яка має містити інформацію, передбачену Порядком та інші необхідні документи, визначені Порядком.
- 11.4.3. Після отримання Біржею заявки продавця та інших необхідних документів Біржею визначається дата та час проведення аукціону, здійснюються інші підготовчі дії, в тому числі повідомлення органу виконавчої служби або приватного виконавця та оприлюднення в засобах масової інформації та на власному веб-сайті Біржі інформації щодо аукціону з урахуванням вимог, встановлених Порядком.
- 11.4.4. Під час проведення аукціону з реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення, ведеться протокол аукціону, який підписується Біржею, продавцем та переможцем аукціону протягом двох робочих днів.
Протокол аукціону має містити дані, передбачені Порядком.
- 11.5. Укладення біржового контракту та проведення розрахунків за цінними паперами, на які звернено стягнення
 - 11.5.1. На підставі підписаного протоколу аукціону переможець аукціону укладає біржовий контракт та протягом трьох робочих днів з дати укладання біржового контракту сплачує на визначений рахунок Біржі вартість придбаних цінних паперів, біржовий збір у розмірі одного відсотка від вартості придбаних цінних паперів, на які звернено стягнення, з урахуванням суми гарантійного внеску, сплаченого покупцем за участь у торгах, щодо зазначених цінних паперів у біржовому контракті.
 - 11.5.2. Невиконання/неналежне виконання покупцем зазначених у п.11.5.1 платежів тягне за собою наслідки, передбачені Порядком.
 - 11.5.3. Протягом двох робочих днів після закінчення встановленого терміну оплати цінних паперів покупцем Біржа перераховує на рахунок відповідного органу державної виконавчої служби або приватного виконавця сплачену покупцем повну суму вартості цінних паперів, на які звернено стягнення.
 - 11.5.4. Доставка цінних паперів, на які звернено стягнення, здійснюється після повного розрахунку за їх придбання переможцем аукціону відповідно до укладеного між продавцем та переможцем аукціону біржового контракту у порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України.

Розділ 12. Порядок здійснення на Біржі операцій РЕПО

12.1. Загальні положення.

На ринку РЕПО вживаються наступні терміни та визначення:

- Стандартне РЕПО - операція РЕПО, яка передбачає перехід права власності на цінні папери, які виступають предметом операції РЕПО, між сторонами операції РЕПО на строк РЕПО;
- РЕПО з блокуванням – операція РЕПО, яка передбачає блокування цінних паперів, які виступають предметом операції РЕПО, на строк РЕПО для забезпечення виконання зобов'язань за операцією РЕПО;
- Строк РЕПО - проміжок часу, виражений в календарних днях, між датами виконання першої та другої частин операції РЕПО. Строк РЕПО обчислюється з дня, наступного за днем виконання першої частини операції РЕПО, до дня виконання другої частини операції РЕПО включно. Учасники торгів мають можливість вибрати значення строку РЕПО від 0 до 90 днів, якщо інше не встановлено рішенням органів Біржі, але не більше одного року. У випадку, якщо дата виконання другої частини РЕПО припадає на вихідний день, датою виконання другої частини РЕПО є наступний за вихідним робочий день.
- Ставка РЕПО – величина, що може приймати значення більше або менше нуля, або дорівнювати нулю, виражається у відсотках річних, використовується для розрахунку суми другої частині операції РЕПО.
- Спрямованість заявки РЕПО:
 - «Купівля» – учасник купує цінні папери за умовами першої частини операції РЕПО та продає за умовами другої частини операції РЕПО;
 - «Продаж» - учасник продає цінні папери за умовами першої частини операції РЕПО та купує за умовами другої частини операції РЕПО;
- Початковий дисконт – параметр договору РЕПО, виражений у відсотках річних, який відображає співвідношення між ціною цінних паперів, які виступають предметом операції РЕПО, за умовами першої частини операції РЕПО та їх ринковою вартістю (розрахунковою ціною) на момент укладання договору РЕПО. Методика визначення ринкової вартості (розрахункової ціни) цінних паперів, які виступають предметом операції РЕПО, встановлюється Біржею;
- Поточний дисконт – змінна величина, що виражена у відсотках, яка відображає співвідношення між сумою поточного зобов'язання (у грошовому виразі) Продавця за першою частиною операції РЕПО та ринковою вартістю (розрахунковою ціною) цінних паперів, що складає поточне зобов'язання Покупця за першою частиною операції РЕПО. Поточний дисконт розраховується Біржею кожного дня протягом строку РЕПО.

- Верхня межа дисконту - верхнє граничне значення дисконту, виражається у відсотках річних. Якщо поточний дисконт стає більше верхньої межі дисконту, у Покупця за першою частиною операції РЕПО виникає зобов'язання по внесенню компенсаційного внеску цінними паперами, якщо інше не встановлено рішенням Правління Біржі;
 - Нижня межа дисконту – нижнє граничне значення дисконту, виражене у відсотках річних. Якщо поточний дисконт стає менше нижньої межі дисконту, у Продавця за першою частиною операції РЕПО виникає зобов'язання по внесенню компенсаційного внеску в грошовій формі, якщо інше не встановлено рішенням Правління Біржі;
- Нижня та верхня межі дисконту визначають діапазон допустимих коливань значення поточного дисконту, за яких не виникає зобов'язання по внесенню компенсаційного внеску та/або додаткового гарантійного забезпечення.
- Компенсаційний внесок – це форма дострокового часткового виконання зобов'язань за другою частиною операції РЕПО (сума грошових коштів або кількість цінних паперів, яка підлягає сплаті (поставці) стороною договору РЕПО своєму контрагенту за цим договором). Компенсаційний внесок виникає внаслідок коливань ринкової ціни цінних паперів, що виступають предметом операції РЕПО, у випадку, коли розраховане значення поточного дисконту виходить за межі граничних значень дисконту відповідно до умов договору РЕПО;
 - Маржинальна вимога РЕПО – вимога Біржі щодо внесення компенсаційних внесків та/або додаткового гарантійного забезпечення, яка має бути виконана у термін, встановлений Правлінням Біржі;

12.1.1. Операція РЕПО складається з двох взаємопов'язаних частин: перша частина операції РЕПО (купівля/продаж цінних паперів за визначеною ціною в обумовленій кількості на обумовлену дату) та друга частина операції РЕПО (продаж/купівля цінних паперів за обумовленою ціною на обумовлену дату в тій самій кількості, що визначена першою частиною операції РЕПО).

За кожною частиною операції РЕПО укладається окремий біржовий контракт.

12.1.2. Договір РЕПО складається із двох взаємопов'язаних біржових контрактів.

Договір РЕПО укладається з додержанням встановлених законодавством вимог до договорів купівлі/продажу цінних паперів і визначає умови здійснення обох частин операції РЕПО.

12.2. Цінні папери, які можуть бути предметом операцій РЕПО.

12.2.1. Предметом операції РЕПО на фондових біржах можуть бути цінні папери, які перебувають у біржовому списку Біржі.

- 12.2.2. Облігації можуть бути предметом операції РЕПО, якщо строк їх погашення не настає протягом строку здійснення операції РЕПО.
- 12.2.3. Особливості здійснення операцій РЕПО з державними цінними паперами визначаються законодавством.
- 12.2.4. Органами Біржі можуть встановлюватися додаткові вимоги до цінних паперів, які можуть бути предметом операції РЕПО на фондовій біржі.
- 12.3. Допуск учасників торгів до торгів цінними паперами на умовах зворотного продажу (купівлі).
 - 12.3.1 Учасниками торгів на ринку РЕПО можуть виступати:
 - 12.3.1.1. всі члени Біржі, за виключенням членів Біржі, доступ яких до торгів призупинено відповідно до цих Правил, якщо інше не визначено чинним законодавством і нормативними документами НБУ;
 - 12.3.1.2. НБУ при проведенні операцій на вторинному ринку;
 - 12.3.1.3. Інші особи та державні органи, у випадках, передбачених законодавством України.
 - 12.3.2. До біржових торгів цінними паперами на умовах їх зворотного продажу (купівлі) допускаються члени Біржі, які отримали цей статус в порядку, передбаченому цими Правилами. Для допуску до торгів на ринку РЕПО за участю НБУ до членів Біржі можуть встановлюватися додаткові вимоги відповідно до вимог чинного законодавства, рішень органів Біржі.
 - 12.3.3. Допуск осіб, які можуть бути учасниками торгів на ринку РЕПО, до біржових торгів на ринку РЕПО здійснюється відповідно до рішень органу Біржі.
- 12.4. Процедура та технології проведення біржових торгів на ринку РЕПО
 - 12.4.1. Укладання біржових контрактів (договорів) за першою та другою частинами операцій РЕПО здійснюється на підставі поданих учасниками біржових торгів заявок (далі - заявка РЕПО).
 - 12.4.2. Подання (виставлення) заявок здійснюється засобами електронної торговельної системи.
 - 12.4.3. Торги цінними паперами на умовах їх зворотного продажу (купівлі) проводяться як без обов'язкового блокування активів, так і з обов'язковим блокуванням в залежності від типових умов здійснення розрахунків (коду розрахунків) в заявках РЕПО учасників торгів.
 - 12.4.4. Процедура подання заявок РЕПО та зазначення їх видів.
 - 12.4.4.1. Учасник торгів з метою проведення операції РЕПО має можливість подати в торговельну систему безадресну та/або адресну заявку РЕПО.

Будь-яка безадресна заявка РЕПО є заявкою учасника біржових торгів, яка є пропозицією іншим учасникам біржових торгів укласти біржовий контракт на умовах, зазначених у заявці (індикативною заявкою).

Будь-яка адресна заявка РЕПО є заявкою учасника біржових торгів, що адресована іншому учаснику біржових торгів, яка означає безумовну згоду такого учасника укласти біржовий контракт на умовах, зазначених у заявці (твердою заявкою).

Учасник торгів має право подати в торговельну систему необмежену кількість безадресних та адресних заявок по одному цінному паперу.

12.4.4.2. Для укладання договору РЕПО учаснику торгів необхідно подати в торговельну систему адресну заявку РЕПО.

12.4.4.3. При отриманні зустрічної адресної заявки РЕПО на безадресну заявку РЕПО або при отриманні адресної заявки РЕПО учасник торгів має право до закінчення торгів:

- укласти біржовий контракт на умовах, зазначених в адресній заявці, або
- направити контрагенту адресну заявку з новими умовами або
- відхилити отриману заявку.

12.4.5. Вимоги до заявок РЕПО.

12.4.5.1. Заявка РЕПО учасника торгів повинна містити наступну інформацію:

- тип заявки: індикативна (безадресна) або тверда (адресна);
- присвоєний біржею реєстраційний код цінного паперу;
- спрямованість заявки (купівля або продаж);
- учасник торгів, якому адресована заявка (ця вимога встановлена виключно для твердих заявок РЕПО та не поширюється на індикативні заявки РЕПО);
- кількість цінних паперів в операції РЕПО, штук;
- параметри першої частини операції РЕПО:
 - сума першої частини операції РЕПО (сума РЕПО, грн.);
 - код розрахунків, який визначає термін виконання першої частини операції РЕПО та умови виконання розрахунків;
- параметри другої частини операції РЕПО:
 - строк РЕПО, в календарних днях;
 - ставка РЕПО, у відсотках річних;
- ідентифікатори рахунків, з використанням яких відбуватимуться розрахунки за першою та другою частиною операції РЕПО (ця вимога не поширюється на індикативні заявки РЕПО);
- іншу інформацію, передбачену рішенням Правління Біржі (ціну одного інструменту цінного паперу в першій/другій частині операції РЕПО,

ознака можливості дострокового виконання зобов'язань, ознака необхідності внесення гарантійного забезпечення, початковий дисконт, нижня межа дисконту, верхня межа дисконту, відшкодування в відсотках від суми біржового контракту тощо).

12.4.6. Біржею можуть встановлюватися додаткові вимоги до порядку подання заявок РЕПО з метою зменшення ризиків невиконання зобов'язань за операціями РЕПО.

12.4.7. Формули розрахунку параметрів операції РЕПО визначаються органами Біржі та публікуються на веб-сайті Біржі.

12.4.8. Біржею можуть встановлюватися з урахуванням вимог чинного законодавства особливості проведення біржових торгів щодо проведення операцій РЕПО з блокуванням, а також особливості проведення торгів на ринку РЕПО за участі Національного банку України, Центрального контрагента.

12.5. Укладання договорів РЕПО.

12.5.1. Договір РЕПО укладається, коли учасник торгів за допомогою засобів торгової системи надав згоду на укладення договору РЕПО на умовах, визначених в твердій заявці іншого учасника торгів, шляхом введення зустрічної твердої заявки РЕПО у відповідь на тверду заявку РЕПО, отриману від іншого учасника торгів, або автоматично при співпадінні істотних умов двох зустрічних адресних заявок РЕПО.

Істотними умовами заявок РЕПО учасників торгів є:

- вид заявки (адресні);
- найменування цінного паперу (ідентифікатор цінного паперу);
- кількість цінних паперів в операції РЕПО, шт.;
- сума першої частини операції РЕПО (сума РЕПО, грн.)
- ставка РЕПО;
- строк РЕПО;
- код розрахунків;
- інші умови заявок, обов'язковість визначення яких встановлена органом управління Біржі.

Під зустрічними адресними заявками РЕПО розуміються заявки протилежної спрямованості, адресовані учасниками торгів один одному.

12.5.2. Особливість укладання договору РЕПО полягає у формуванні торговельною системою двох взаємопов'язаних біржових контрактів, які відповідають першій та другій частинам операції РЕПО.

12.5.3. Основними умовами двох біржових контрактів, що укладаються у разі досягнення згоди учасниками торгів про проведення операції РЕПО між ними, мають бути:

- терміни виконання біржових контрактів;
- ціни одного цінного папера за першою та другою частинами операції РЕПО;
- інформація про цінні папери, щодо яких укладається договір РЕПО (реквізити цінного папера, кількість інструментів цінних паперів, щодо яких укладається договір РЕПО);
- врегулювання ризику невиконання договору РЕПО;
- зобов'язання продати цінні папери зі зворотною купівлею, що відповідає зобов'язанню купити такі інструменти цінні папери зі зворотним продажем.

12.5.4. Біржові контракти, які укладаються за операцією РЕПО, повинні містити щонайменше такі реквізити:

- номер біржового контракту;
- дату укладання;
- сторони біржового контракту;
- дату виконання біржового контракту;
- суму купівлі/продажу цінних паперів;
- реквізити цінного папера;
- кількість цінних паперів за операцією РЕПО;
- ціну цінних паперів.

12.5.5. Реквізити цінного папера, щодо якого здійснюються перша та друга частини операції РЕПО згідно з договором РЕПО, повинні збігатися.

12.5.6. В операції РЕПО дати виконання двох взаємопов'язаних біржових контрактів РЕПО визначаються кодом розрахунків та строком РЕПО відповідно до заявок РЕПО, на підставі яких був укладений договір РЕПО.

В дату виконання першої частині операції РЕПО продавець цінних паперів зобов'язаний поставити цінні папери, а покупець зобов'язаний сплатити кошти відповідно до умов першої частини операції РЕПО.

В дату виконання другої частині операції РЕПО покупець цінних паперів по першій частині операції РЕПО зобов'язаний поставити цінні папери, а продавець по першій частині операції РЕПО зобов'язаний сплатити грошові кошти у відповідності з умовами другої частини операції РЕПО.

12.5.7. Укладання біржового контракту, який відповідає першій частині операції РЕПО, може відбуватися як без обов'язкового блокування активів, так і з обов'язковим блокуванням на момент укладання в залежності від типових умов здійснення розрахунків (коду розрахунків) в заявках РЕПО учасників торгів.

Укладання біржового контракту, який відповідає другій частині операції РЕПО, відбувається без обов'язкового блокування активів на момент укладання.

12.5.8. Подання заявки РЕПО означає, що покупець по першій частині операції РЕПО не зобов'язаний передавати продавцю першої частини операції РЕПО дивіденди, відсотки та інший розподіл за цінними паперами, які є предметом операції РЕПО.

12.5.9. Біржею можуть встановлюватися з урахуванням вимог чинного законодавства особливості укладання договорів РЕПО з блокуванням, а також особливості укладання договорів РЕПО за участі Національного банку України як учасника біржових торгів, Центрального контрагента за результатами біржових торгів на ринку РЕПО.

12.6. Порядок забезпечення та виконання розрахунків за операціями РЕПО.

12.6.1. Розрахунки за біржовими контрактами РЕПО здійснюються в порядку, встановленому в розділі 13 цих Правил.

12.6.2. В рамках створення системи гарантій на ринку РЕПО Правлінням Біржі може бути встановлено вимогу стосовно можливості та/або обов'язковості внесення гарантійного забезпечення при здійсненні операцій РЕПО, а також щодо внесення компенсаційних внесків тощо.

12.6.3. Для забезпечення сплати сторонами РЕПО компенсаційних внесків та/або внесення додаткового гарантійного забезпечення Біржа може використовувати маржинальні вимоги РЕПО в порядку, встановленому органами Біржі.

У випадку невиконання стороною договору РЕПО маржинальної вимоги Біржі, біржовий контракт, що відповідає другій частині операції РЕПО, розривається, якщо інше не передбачено органами Біржі. Якщо укладання договору РЕПО здійснювалося із обов'язковим внесенням сторонами РЕПО гарантійного забезпечення, заблоковане під цей договір РЕПО гарантійне забезпечення винної сторони передається добросовісній стороні у якості штрафу, якщо інше не передбачено рішеннями органів Біржі, договором РЕПО.

12.6.4. У випадку внесення стороною РЕПО компенсаційного внеску в рамках виконання маржинальної вимоги Біржі, за фактом його внесення, обсяг зобов'язань за другою частиною операції РЕПО цієї сторони РЕПО відповідно зменшується.

12.6.5. Розрахунки за договором РЕПО можуть бути здійснені сторонами достроково, якщо це передбачено договором РЕПО, з дотриманням встановлених Біржею вимог.

12.7. Регламент проведення операцій РЕПО.

12.7.1. Торги в режимах РЕПО здійснюються за розкладом, встановленим Біржею.

12.8. Особливості здійснення операцій РЕПО на біржі.

12.8.1. Зобов'язання по виконанню другої частини операції РЕПО виникають у сторін тільки при належному виконанні ними зобов'язань за першою частиною операції РЕПО.

12.8.2. Стосовно операцій РЕПО Біржа веде такі переліки:

- перелік поданих учасниками біржових торгів заявок РЕПО, який містить такі дані:
 - номер заявки РЕПО;
 - найменування учасника торгів, який оголосив заявку РЕПО;
 - умови заявки РЕПО;
 - реквізити цінного папера;
 - кількість цінних паперів;
 - ціну одного цінного папера за першою та другою частинами операції РЕПО;
 - дату виконання другої частини операції РЕПО;
 - інші відомості, встановлені за рішенням органів Біржі;
- перелік укладених біржових контрактів щодо операцій РЕПО, який містить такі дані:
 - номери біржових контрактів, які укладаються за кожною частиною операції РЕПО;
 - сторони біржових контрактів;
 - дати і час здійснення першої частини операції РЕПО та другої частини операції РЕПО;
 - реквізити цінного папера, щодо якого здійснюються перша частина операції РЕПО та друга частина операції РЕПО;
 - кількість цінних паперів, які є предметом операції РЕПО;
 - ціну цінного папера для першої частини операції РЕПО;
 - ціну цінного папера для другої частини операції РЕПО;
 - інші відомості, встановлені за рішенням органів Біржі;
- перелік виконаних біржових контрактів щодо операцій РЕПО, який містить такі дані:
 - номер біржового контракту;
 - сторони біржового контракту;
 - дату і час укладання;

- дату виконання;
- реквізити цінного паперу, щодо якого укладено біржовий контракт;
- кількість цінних паперів, щодо яких було укладено біржовий контракт;
- суму біржового контракту;
- ціну цінного папера першої/другої частини операції РЕПО;
- інші відомості, встановлені за рішенням органів Біржі.

12.8.3. Біржа інформує Комісію про біржові контракти (договори) за операціями РЕПО відповідно до законодавства.

Розділ 13. Виконання біржових контрактів. Розрахунки за біржовими контрактами, що укладаються на Біржі

13.1. Укладання біржових контрактів на Біржі означає зобов'язання учасників торгів, які є сторонами біржового контракту, виконати біржовий контракт за умовами щодо виду цінного паперу, кількості, ціни, дати та умов виконання розрахунків та іншими умовами, визначеними цими Правилами.

З метою здійснення додаткових заходів, спрямованих на обмеження ризиків при укладанні біржових контрактів, рішенням Ради або Правління Біржі можуть встановлюватися критерії щодо сумнівних біржових контрактів, обмеження щодо граничних відхилень цін під час виставлення котировок (заявок), а також перелік цінних паперів щодо яких встановлюються зазначені обмеження, інші заходи.

13.2. Виконання біржових контрактів щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів, укладених на Біржі, здійснюється виключно за принципом «поставка цінних паперів проти оплати», крім:

- виконання біржових контрактів, укладених під час розміщення/викупу/продажу викуплених цінних паперів або інших фінансових інструментів;
- виконання біржових контрактів, укладених при проведенні торгів з продажу акцій, що належать державі;
- виконання біржових контрактів, предметом яких є купівля-продаж інших, ніж цінні папери, фінансових інструментів;
- виконання біржових контрактів, укладених на односторонніх аукціонах;

Виконання вказаних вище біржових контрактів може здійснюватись як з дотриманням, так і без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати».

13.3. У випадку укладання біржового контракту за умови обов'язкового попереднього блокування активів учасників торгів у розрахунковій установі, розрахунки за такими біржовими контрактами здійснюються у відповідності до наступних вимог:

13.3.1. розрахунки здійснюються на типових умовах щодо здійснення поставки цінних паперів та проведення грошових розрахунків у розрахункових установах на підставі відомості про вчинені правочини щодо цінних паперів, що надається Біржею розрахунковій установі;

13.3.2. обсяг, термін та порядок надання розрахунковій установі відомостей про вчинені правочини щодо цінних паперів визначаються умовами договору та регламенту обміну інформацією, укладеному Біржею з розрахунковою установою.

- 13.4. У випадку укладання біржового контракту без обов'язкового попереднього блокування активів учасників торгів, розрахунки за біржовими контрактами здійснюються відповідно до типових умов здійснення розрахунків, встановлених Правлінням, в порядку, передбаченому внутрішніми документами Біржі та розрахункової установи, з якою Біржею укладено відповідний договір.
- 13.5. Біржа здійснює квітування розпоряджень на поставку та на одержання цінних паперів та надання відомості про вчинені правочини щодо цінних паперів до розрахункової установи. Квітування розпоряджень здійснюється за укладеними біржовими контрактами згідно з відповідними реквізитами заявок учасників, поданих до торговельної системи Біржі.
- Складання відомості про вчинені правочини щодо цінних паперів здійснюється за результатами квітування шляхом формування відповідних електронних файлів, реквізитний склад яких встановлюється договором між Біржею та розрахунковою установою. Надання відомостей про вчинені правочини щодо цінних паперів розрахунковій установі здійснюється засобами електронного зв'язку, а в окремих випадках – шляхом передачі на магнітному чи паперовому носії.
- 13.6. Порядок, склад та терміни надання відомостей про вчинені правочини щодо цінних паперів визначаються в договорі між Біржею та розрахунковою установою.
- 13.7. Розрахунки за біржовими контрактами на підставі відомостей про вчинені на Біржі правочини щодо цінних паперів здійснюються відповідно до вимог чинного законодавства, внутрішніх документів розрахункової установи, укладеними договорами між Біржею та розрахунковими установами, а також договорами, укладеними між розрахунковими установами.
- 13.8. Після перевірки розрахунковою установою відомості про вчинені правочини щодо цінних паперів, яка одержана від Біржі, вона повідомляє Біржу про одержання зазначеної відомості та затверджує її.
- Вид та порядок надання такого повідомлення визначаються розрахунковою установою у її внутрішніх документах та в договорі між Біржею та розрахунковою установою.
- 13.9. У випадку продовження терміну розрахунків, якщо це не суперечить чинному законодавству, Біржа подає таку інформацію в складі наступних відомостей про вчинені правочини щодо цінних паперів.
- 13.10. Скасування розпоряджень, вказаних в відомості про вчинені правочини щодо цінних паперів здійснюється виключно на підставі інформації, що надається Біржею розрахунковій установі.
- 13.11. У випадку наявності правових підстав для скасування розпоряджень (судова заборона, визнання біржового контракту у встановленому порядку недійсним тощо), Біржа надає інформацію про скасування

розпоряджень, вказаних в відомості про вчинені правочини щодо цінних паперів відповідно до вимог законодавства та договору між Біржею та розрахунковою установою.

13.12. Розрахунки за біржовими контрактами, укладеними учасниками торгів з Центральним контрагентом, здійснюються в порядку передбаченому розділом 13 цих Правил, з врахуванням вимог договору, укладеного між Біржею та розрахунковою установою.

13.13. Біржа здійснює контроль за виконанням учасниками торгів зобов'язань за укладеними біржовими контрактами, інформація щодо яких передана розрахунковій установі для здійснення розрахунків, шляхом отримання звітів розрахункової установи з інформацією про стан виконання розрахунків за біржовими контрактами згідно з відомістю про вчинені правочини щодо цінних паперів.

13.14. Розблокування заблокованих залишків активів учасників торгів.

13.14.1. Під час проведення розрахунків залишки заблокованих активів (цінних паперів та грошових коштів) учасників торгів, які обліковуються на відповідних рахунках у розрахунковій установі, за результатами укладання та виконання біржових контрактів, залишаються заблокованими для проведення подальших операцій з укладання та/або виконання біржових контрактів на Біржі.

Розблокування активів учасника торгів під час проведення торговельної сесії здійснюється розрахунковою установою на підставі інформації від Біржі про розблокування активів учасника торгів.

Розблокування активів учасника торгів (цінних паперів і грошових коштів) здійснюється за наказом Біржі, складеним на підставі інформації учасника торгів, оформленої у вигляді заявки на розблокування активів, після реєстрації цієї заявки торговельною системою Біржі.

У випадку проведення учасником торгів операцій з укладання та виконання біржових контрактів на Біржі в інтересах Клієнта, учасник торгів зобов'язаний негайно (з урахуванням особливостей встановленого розкладу проведення торгів в режимах ринку заявок) подати засобами торговельної системи Біржі заявку на розблокування активів (цінних паперів та/або грошових коштів) після отримання від Клієнта документально оформленого розпорядження (вимоги) щодо розблокування активів, якщо інше не передбачено умовами договору учасника торгів з Клієнтом.

13.15. Інформацію про завершення розрахунків за біржовими контрактами Біржа отримує від особи, що провадить клірингову діяльність відповідно до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», та/або Центрального депозитарію цінних паперів, та/або Національного банку України, та/або від учасників біржових торгів про завершення грошових розрахунків за біржовими контрактами, розрахунки за якими проводяться без дотримання принципу "поставка цінних паперів проти оплати" у випадках, передбачених законодавством.

- 13.16. До заходів, спрямованих на здійснення контролю за виконанням біржових контрактів відносяться:
- здійснення поточного моніторингу щодо виконання біржових контрактів;
 - здійснення перевірок в порядку, встановленому в п.п.17.11 – 17.13 розділу 17 цих Правил.
- 13.17. Кожна із сторін біржового контракту, крім державних органів, зобов'язана інформувати Біржу про виконання грошових розрахунків щодо біржового контракту, укладеного без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати» у випадках, передбачених законодавством, протягом однієї години після виконання грошових розрахунків щодо такого біржового контракту, але не пізніше закінчення торговельного дня, крім випадків, коли Біржа отримує таку інформацію від особи, що провадить клірингову діяльність відповідно до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», або Центрального депозитарію цінних паперів, або Національного банку України.
- 13.18. Кожна із сторін біржового контракту зобов'язана негайно до закінчення торговельної сесії повідомляти Біржу про виникнення наступних змін:
- Внесених за взаємною згодою змін щодо біржового контракту, якщо такі зміни не суперечать законодавству, в тому числі щодо анулювання біржового контракту у випадку, якщо учасники торгів з технічних причин не мали можливості анулювати біржовий контракт за допомогою програмно-технічних засобів Біржі;
 - Виконання біржового контракту з порушенням термінів, передбачених при його укладанні.
- 13.19. Біржа здійснює запобігання невиконанню біржових контрактів учасниками біржових торгів наступними методами:
- 13.19.1. запобігання невиконанню учасниками торгів біржових контрактів, укладених за технологією, яка передбачає попереднє блокування активів до моменту укладення біржового контракту, забезпечується наявністю вимоги щодо обов'язкового блокування учасниками торгів активів, призначених для розрахунків за біржовими контрактами, укладеними за технологією, яка передбачає попереднє блокування активів до моменту укладення біржового контракту.
- 13.19.2. запобігання невиконанню учасниками торгів біржових контрактів, укладених за технологією, яка не передбачає обов'язкового попереднього блокування активів до моменту укладення біржового контракту, забезпечується Біржею шляхом:
- проведення Структурним підрозділом Біржі перевірок в порядку, передбаченому п.п. 17.11-17.13 цих Правил, з метою виявлення фактів невиконання (незабезпечення виконання) учасниками торгів біржових контрактів або анулювання сторонами біржових контрактів з цінними паперами;

- ініціювання Структурним підрозділом Біржі накладення на учасників торгів Правлінням Біржі санкцій у випадках встановлення фактів невиконання (незабезпечення виконання) учасниками торгів біржових контрактів або анулювання сторонами біржових контрактів з цінними паперами;
- ініціювання Структурним підрозділом Біржі порушення дисциплінарного провадження у відношенні учасників торгів, у випадках встановлення фактів неодноразового невиконання (незабезпечення виконання) учасниками торгів біржових контрактів або анулювання сторонами біржових контрактів з цінними паперами;
- накладення Правлінням Біржі на учасників торгів санкцій у випадку невиконання (незабезпечення виконання) учасниками торгів біржових контрактів або анулювання сторонами біржових контрактів з цінними паперами;
- накладення Дисциплінарними органами Біржі на учасників торгів санкцій у випадку невиконання (незабезпечення виконання) учасниками торгів біржових контрактів або анулювання сторонами біржових контрактів з цінними паперами.

Розділ 14. Анулювання біржових контрактів, внесення змін до біржових контрактів

14.1. Анулювання біржових контрактів до моменту їх виконання може бути здійснено сторонами біржових контрактів за допомогою програмно-технічних засобів Біржі на підставі заявок учасників біржових торгів на розірвання біржових контрактів.

Анулювання біржових контрактів з цінними паперами сторонами біржових контрактів не допускається у випадку, якщо за такими цінними паперами був розрахований та оприлюднений біржовий курс.

14.2. Анулювання біржових контрактів уповноваженою особою Біржі здійснюється при наявності однієї або декількох із нижчеперелічених підстав:

- отримання від сторони біржового контракту документів, які підтверджують розірвання біржового контракту його сторонами в порядку, визначеному чинним законодавством України. Документами, що підтверджують розірвання біржових контрактів можуть бути належним чином засвідчені копії відповідних письмових повідомлень про розірвання біржових контрактів, підписаних уповноваженими представниками сторін, або належним чином засвідчені копії договорів про розірвання біржових контрактів;
- розірвання або визнання недійсним (неукладеним) біржового контракту за рішенням суду, третейського суду;
- укладення біржового контракту за помилковими заявками внаслідок настання надзвичайних обставин, чи з порушенням цих Правил або правил електронного документообігу, що використовується на Біржі (що підтверджується відповідним документом, підписаним уповноваженим органом Біржі);
- ненадання учасником торгів інформації на запит Біржі для проведення Біржею перевірки.

Розділ 15. Порядок засвідчення Біржею звіту про результати емісії облігацій відповідно до вимог, встановлених НКЦПФР

15.1. Біржа засвідчує належним чином оформлений звіт про результати емісії облігацій у випадку, якщо:

- Емітентом (або андеррайтером) укладено договір з Біржею щодо організації проведення емісії на Біржі;
- Емітентом (або андеррайтером) належним чином виконуються умови укладеного з Біржею договору щодо організації проведення емісії на Біржі;
- Кількість зазначених у Звіті про результати емісії облігацій фактично розміщених облігацій відповідає зафіксованим результатам емісії облігацій на Біржі;
- Емітентом (або андеррайтером) своєчасно повідомлено Біржу з урахуванням вимог цих Правил про виконання біржових контрактів за результатами емісії на Біржі облігацій (крім випадків, коли Біржа отримує таку інформацію від розрахункової установи) із наданням Структурному підрозділу документів, якими підтверджується факт виконання біржового контракту (в т.ч. переходу права власності на цінні папери в депозитарній системі).

15.2. Для засвідчення Звіту про результати емісії облігацій Емітент (або андеррайтер) подає на Біржу складений відповідно до вимог, встановлених НКЦПФР, звіт про результати емісії облігацій у двох примірниках.

15.3. Структурний підрозділ Біржі протягом трьох робочих днів з моменту отримання передбачених п.п.15.1, 15.2 цих Правил документів здійснює їх перевірку, а також перевірку відповідності емітента (або андеррайтера) вимогам, встановленим п.15.1 цих Правил, та засвідчує наданий Звіт про результати емісії облігацій або відмовляє у його засвідченні.

Розділ 16: Процедури, що здійснюються Біржею з метою запобігання маніпулюванню

16.1. Біржа здійснює наступні процедури з метою запобігання маніпулюванню.

16.1.1. Контроль за розкриттям емітентом, цінні папери якого знаходяться у біржовому реєстрі, інформації перед Біржею, якщо надання такої інформації передбачено Правилами Біржі та договором між Біржею та емітентом.

Контроль за розкриттям емітентом, цінні папери якого знаходяться у біржовому реєстрі, інформації перед Біржею, передбаченої Правилами Біржі та договором між емітентом та Біржею, здійснюється Структурним підрозділом Біржі.

У разі виявлення Структурним підрозділом Біржі факту порушення емітентом обов'язку розкриття перед Біржею встановленої Правилами Біржі та договором між емітентом та Біржею інформації, Структурний підрозділ Біржі повідомляє емітента про необхідність надання Біржі зазначеної інформації та, за необхідності, надсилає йому відповідне письмове повідомлення.

У випадку прийняття Правлінням Біржі відповідного рішення Біржа має право також здійснювати контроль за розкриттям інформації перед Біржею емітентом цінних паперів, які знаходяться у біржовому списку без їх включення до біржового реєстру. За відсутності відповідного рішення Правління Біржі такий контроль Біржею в межах процедур щодо запобігання маніпулюванню не здійснюється.

16.1.2. Контроль за укладанням біржових контрактів з купівлі - продажу цінних паперів між учасниками біржових торгів з подальшим внесенням змін щодо ціни та подальшим неодноразовим перенесенням термінів виконання біржового контракту.

Учасники біржових торгів (кожна із сторін біржового контракту) зобов'язані негайно до закінчення торговельної сесії повідомляти Біржу про внесені зміни щодо біржового контракту щодо ціни та термінів його виконання з подальшим наданням Біржі належним чином засвідчених паперових копій документів, що підтверджують внесення зазначених змін до біржового контракту, протягом 5 днів з моменту внесення відповідних змін до біржового контракту.

16.1.3. Контроль за поданням учасниками біржових торгів заявок на купівлю-продаж цінних паперів.

Контроль за поданням учасниками біржових торгів заявок на купівлю-продаж цінних паперів здійснюється в порядку, визначеному пунктами 17.5, 17.17 цих Правил.

16.1.4. Нагляд у режимі реального часу за процесом проведення біржових торгів.

Нагляд у режимі реального часу за процесом проведення біржових торгів здійснюється в порядку, визначеному пунктами 17.5, 17.17 цих Правил.

- 16.1.5. Аналіз щодо маніпулювання поданих заявок на купівлю-продаж цінних паперів та укладених біржових контрактів за підсумками торговельної сесії.

Аналіз щодо маніпулювання поданих заявок на купівлю-продаж цінних паперів та укладених біржових контрактів за підсумками торговельної сесії здійснюється в порядку, визначеному пунктом 17.17 цих Правил.

- 16.1.6. Виявлення та проведення аналізу щодо маніпулювання та укладання нестандартних біржових контрактів.

Виявлення та проведення аналізу щодо маніпулювання та укладання нестандартних біржових контрактів здійснюється Біржею в порядку, визначеному пунктами 17.5, 17.8, 17.17 цих Правил.

- 16.1.7. Здійснення контролю при проведенні біржових торгів із застосуванням попереднього резервування активів.

Біржа здійснює контроль при проведенні біржових торгів із застосуванням попереднього резервування активів в порядку, визначеному пунктами 17.5, 17.6, 17.8, 17.17, 17.17 цих Правил.

- 16.1.8. Організаційне, технологічне та технічне забезпечення проведення біржових торгів, що обмежує можливість маніпулювання під час проведення біржових торгів та при обміні інформацією між Біржею та особою, яка провадить клірингову діяльність за результатами біржових торгів.

Організаційне, технологічне та технічне забезпечення проведення біржових торгів, що обмежує можливість маніпулювання під час проведення біржових торгів здійснюється в порядку, визначеному пунктами 17.6, 17.8, а також розділом 18 цих Правил.

До організаційних, технологічних та технічних заходів, що обмежують можливість маніпулювання під час обміну інформацією між Біржею та особою, яка провадить клірингову діяльність за результатами біржових торгів належать:

- взаємодія між Біржею та особою, яка провадить клірингову діяльність, під час обміну інформацією за результатами біржових торгів у суворій відповідності з погодженими регламентами обміну інформацією, які виключають можливість маніпулювання;
- обмін між Біржею та особою, яка провадить клірингову діяльність, інформацією за результатами біржових торгів з використанням засобів захисту інформації, які виключають можливість доступу до інформації з боку третіх осіб.

- 16.1.9. Визначення структурного підрозділу для здійснення запобігання маніпулюванню.

Заходи щодо запобігання маніпулюванню здійснюються Структурним підрозділом Біржі.

16.1.10. Здійснення контролю за укладанням біржових контрактів щодо їх відповідності певним показникам.

Біржа здійснює контроль за укладанням біржових контрактів щодо:

- перевищення обсягу (суми) біржових контрактів, укладених учасником біржових торгів за безадресними заявками (за виключенням заявок маркет-мейкерів), 50% від загального обсягу біржових торгів за цим цінним папером за календарний місяць;
- перевищення обсягу (суми) біржових контрактів, укладених учасником біржових торгів за безадресними заявками (за виключенням заявок маркет-мейкерів) за календарний місяць, 50% від середнього значення такої суми біржових контрактів, що укладені цим учасником біржових торгів за 6 місяців;
- зміни обсягу біржових торгів відповідним цінним папером за календарний місяць понад як на 75% порівняно із попереднім календарним місяцем, за умови, що протягом попереднього календарного місяця проводилися біржові торги таким цінним папером;
- перевищення обсягу (суми) біржових контрактів, укладених між двома учасниками біржових торгів за безадресними заявками (за виключенням заявок маркет-мейкерів) за торговельний день по певному цінному паперу, в яких ці учасники біржових торгів по черзі виступають продавцями та покупцями одного й того самого пакету цінних паперів, 50% від загального обсягу біржових торгів цим цінним папером за цей період.

Контроль за укладанням біржових контрактів щодо їх відповідності вказаним показникам здійснюється програмно-технічними засобами Біржі. У випадку відповідності укладених біржових контрактів зазначеним показникам Біржа здійснює заходи, передбачені пунктом 17.17 цих Правил.

16.1.11. Контроль за дотриманням членами Біржі, учасниками біржових торгів та емітентами, цінні папери яких унесені до біржового реєстру, відповідних положень правил фондової біржі щодо запобігання маніпулюванню.

Контроль за дотриманням членами Біржі, учасниками біржових торгів та емітентами, цінні папери яких унесені до біржового реєстру, відповідних положень правил фондової біржі щодо запобігання маніпулюванню здійснюється в порядку, передбаченому пунктами 17.5, 17.6, 17.8, 17.14, 17.15, 17.17 цих Правил.

16.1.12. Накладення санкцій за порушення відповідних положень правил Біржі щодо запобігання маніпулюванню.

Накладення санкцій за порушення відповідних положень правил Біржі щодо запобігання маніпулюванню здійснюється в порядку, передбаченому Дисциплінарним кодексом Біржі.

16.1.13. Постійний нагляд та аналіз дій учасників біржових торгів щодо наявності ознак маніпулювання.

Постійний нагляд та аналіз дій учасників біржових торгів щодо наявності ознак маніпулювання здійснюється в порядку, передбаченому пунктами 17.5, 17.17 цих Правил.

16.1.14. Виявлення та дослідження фактів порушення учасниками біржових торгів відповідних положень Правил Біржі щодо запобігання маніпулюванню.

Виявлення та дослідження фактів порушення учасниками біржових торгів відповідних положень Правил Біржі щодо запобігання маніпулюванню здійснюється в порядку, передбаченому пунктами 17.5, 17.8, 17.9-17.13, 17.17 цих Правил.

16.2. Біржа здійснює заходи щодо запобігання маніпулюванню цінами цінних паперів за наступним алгоритмом:

16.2.1. виконує процедури, направлені на запобігання маніпулюванню, передбачені пунктами 16.1.1-16.1.8, 16.1.10-16.1.11, 16.1.13-16.1.14 цих Правил;

16.2.2. у випадку виявлення за результатами виконання вказаних процедур ознак маніпулювання Біржа може призупинити біржові торги цінним папером або призупинити допуск учасників торгів до біржових торгів та повідомляє НКЦПФР про виявлення ознак маніпулювання, а також про призупинення біржових торгів цінним папером або призупинення допуску учасників торгів до біржових торгів, якщо таке рішення було прийнято (відповідно до п.16.3-16.4 цих Правил);

16.2.3. проводить перевірку та повідомляє НКЦПФР про її результати в порядку, передбаченому п. 16.5-16.7 цих Правил;

16.2.4. у випадку прийняття НКЦПФР рішення про визнання дій учасників торгів маніпулюванням цінами цінних паперів, яке не було оскаржене учасником торгів або якщо за наслідками оскарження воно не було скасовано, Біржа має право застосувати до такого учасника торгів відповідні санкції.

Біржа має право провести перевірку операцій учасників біржових торгів з метою виявлення ознак маніпулювання, якщо в діях учасників біржових торгів в ході виконання процедур, передбачених пунктами 16.1.1-16.1.8, 16.1.10-16.1.11, 16.1.13-16.1.14 цих Правил, не були виявлені ознаки маніпулювання, проте у Біржі виникає підозра щодо можливості їх наявності.

Якщо за результатами перевірки в діях учасників біржових торгів будуть виявлені ознаки маніпулювання, Біржа здійснює заходи, передбачені пунктами 16.2.2-16.2.4 цих Правил, якщо підозра щодо

наявності ознак маніпулювання за результатами перевірки не підтверджується, Біржа складає документ у письмовій формі за результатами перевірки відповідного змісту, після чого будь-які інші заходи Біржею у зв'язку з цим не здійснюються.

- 16.3. Біржа у разі виявлення у діях учасника біржових торгів або його клієнта ознак маніпулювання може призупинити біржові торги за таким цінним папером або призупинити допуск такого учасника до біржових торгів та зобов'язана повідомити про це НКЦПФР в одноденний строк шляхом направлення відповідного повідомлення електронною поштою на офіційну електронну адресу НКЦПФР. Рішення Біржі про призупинення біржових торгів або призупинення допуску учасника до біржових торгів обов'язково оформлюється у письмовій формі. За фактом виявлення ознак маніпулювання у діях учасника біржових торгів або його клієнта до закінчення проведення Біржею відповідної перевірки окремий внутрішній документ Біржі, окрім повідомлення на адресу НКЦПФР, не складається. Уся необхідна інформація щодо можливого маніпулювання зазначається у документі, який складається у письмовій формі за результатами проведеної Біржею перевірки.
- 16.4. Зупинення та призупинення торгів на Біржах можуть здійснюватися державним представником відповідно до вимог законодавства.
- 16.5. Біржа за результатом виявлення у діях учасника (учасників) біржових торгів ознак маніпулювання протягом місячного строку здійснює перевірку в порядку, визначеному пунктами 17.9-17.13 цих Правил, з метою встановлення особи (осіб), причетної(их) до можливого маніпулювання, перевіряє зміст дій щодо можливого маніпулювання, аналізує причини, що призвели до можливого маніпулювання, за результатами чого складає відповідний документ у письмовій формі із зазначеного питання.
- 16.6. При з'ясуванні змісту дій щодо маніпулювання Біржа може звертатися до учасників біржових торгів за інформацією, яка стосується біржових торгів.
- 16.7. Фондова біржа протягом одного дня після складання відповідного документа у письмовій формі з висновком щодо можливого маніпулювання надає НКЦПФР такий документ з обґрунтованим описом підстав щодо його складання.
- 16.8. В процесі здійснення заходів щодо запобігання маніпулюванню Структурний підрозділ Біржі взаємодіє з іншими структурними підрозділами Біржі та учасниками біржових торгів, а саме:
 - запитує в інших структурних підрозділів Біржі та учасників біржових торгів необхідну інформацію;
 - надає іншим структурним підрозділам Біржі рекомендації щодо вдосконалення методів та заходів, направлених на запобігання маніпулюванню та його своєчасне виявлення.

16.9. У випадку прийняття Правлінням Біржі відповідного рішення Біржа має право здійснювати додаткові заходи щодо запобігання маніпулюванню. За відсутності відповідного рішення Правління Біржі додаткові заходи щодо запобігання маніпулюванню Біржею не здійснюються.

Глава V. Порядок здійснення контролю за дотриманням членами Біржі та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах згідно із законодавством, Правил Біржі; процедури, що застосовуються Біржею у разі виникнення в ході торговельної сесії надзвичайних ситуацій.

Розділ 17. Нагляд і контроль

17.1. Біржа здійснює нагляд і контроль за дотриманням емітентами, членами Біржі та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах вимог законодавства, Правил Біржі та інших внутрішніх документів Біржі з метою:

- запобігання порушенню законодавства, Правил Біржі та інших внутрішніх документів Біржі під час проведення біржових торгів;
- виявлення фактів порушення законодавства, Правил Біржі та інших внутрішніх документів Біржі під час проведення біржових торгів та вжиття у зв'язку з цим необхідних заходів;
- виявлення в ході торговельної сесії надзвичайних ситуацій та вжиття у зв'язку з цим необхідних заходів;
- запобігання маніпулюванню та укладанню нестандартних біржових контрактів;
- виявлення ознак маніпулювання в діях осіб, які мають право брати участь у біржових торгах, та вжиття у зв'язку з цим необхідних заходів;
- запобігання порушенню встановленого порядку розрахунків за біржовими контрактами, укладеними протягом біржових торгів;
- виявлення фактів порушення встановленого порядку розрахунків за біржовими контрактами, укладеними протягом біржових торгів;
- виявлення фактів порушення порядку розкриття емітентами, цінні папери яких знаходяться у біржовому реєстрі, інформації перед Біржею, встановленого Правилами Біржі та/або договором між Біржею та емітентом;
- виявлення фактів невідповідності емітента та його цінних паперів, які внесені до біржового реєстру, лістинговим вимогам, встановленим законодавством та цими Правилами;
- здійснення заходів щодо проведення фінансового моніторингу у відповідності з вимогами законодавства та внутрішніми документами Біржі.

17.2. Біржа здійснює нагляд і контроль за дотриманням емітентами, членами Біржі та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах вимог законодавства, Правил Біржі та інших внутрішніх документів Біржі, за відповідністю емітента та його цінних паперів, які внесені до біржового реєстру, лістинговим вимогам, виявляє факти

виникнення надзвичайних ситуацій, факти здійснення маніпулювання цінами цінних паперів шляхом проведення наступних заходів:

- здійснення поточного моніторингу за дотриманням учасниками торгів та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах, порядку формування та подачі заявок, укладання біржових контрактів, проведення розрахунків за укладеними біржовими контрактами;
- забезпечення функціонування обмежень щодо введення до торговельної системи Біржі заявок та укладення біржових контрактів учасниками торгів та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах;
- здійснення поточного моніторингу за настанням надзвичайних ситуацій, в тому числі аналіз заявок учасників біржових торгів та укладених біржових контрактів на предмет їх відповідності критеріям, які характеризують настання ситуації цінової нестабільності;
- проведення перевірок в порядку, визначеному цим розділом Правил;
- аналізу своєчасності розкриття емітентами цінних паперів, які знаходяться у біржовому реєстрі, інформації перед Біржею, передбаченої Правилами Біржі та/або договором між Біржею та емітентом;
- моніторингу відповідності емітента та його цінних паперів, які внесені до біржового реєстру, лістинговим вимогам, встановленим законодавством та цими Правилами;
- аналізу заявок учасників біржових торгів та укладених біржових контрактів щодо наявності ознак маніпулювання цінами цінних паперів;
- аналізу відповідності операцій учасників торгів та інших осіб, які мають право брати участь у біржових торгах, вимогам законодавства та внутрішніх документів біржі щодо проведення заходів фінансового моніторингу.

17.3. Окрім нагляду і контролю Біржа здійснює також інші заходи, передбачені цією главою Правил, направлені на додержання вимог цих Правил, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, маніпулюванню цінами цінних паперів, виконання вимог законодавства щодо здійснення фінансового моніторингу.

17.4. Відповідальним за здійснення заходів, вказаних в п.17.1-17.3 Правил, є Структурний підрозділ Біржі.

17.5. Поточний моніторинг здійснюється шляхом спостереження за ходом біржових торгів та проведенням розрахунків за укладеними біржовими контрактами, здійснення експертного аналізу окремих операцій учасників торгів та інших осіб, які мають право брати участь у біржових торгах, їх вплив на кон'юнктуру ринку, відповідність ринковим тенденціям.

- 17.6. Функціонування обмежень щодо введення до торговельної системи Біржі заявок та укладення біржових контрактів учасниками торгів та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах, забезпечується програмно-технічними засобами. Зміст обмежень в залежності від кон'юнктури ринку визначається та затверджується рішенням Правління Біржі.
- 17.7. Поточний моніторинг за настанням надзвичайних ситуацій здійснюється Структурним підрозділом Біржі шляхом безперервного нагляду за роботою програмно-технічних засобів Біржі, каналів зв'язку, аналізу інформації про зовнішні та внутрішні чинники з метою своєчасного виявлення обставин, які перешкоджають або можуть перешкоджати нормальному проведенню торгів на Біржі, у випадку їх виникнення.
- 17.8. Поточний моніторинг та аналіз заявок учасників біржових торгів, укладених біржових контрактів на предмет їх відповідності критеріям, які характеризують настання ситуації цінової нестабільності, фіксація настання ситуацій цінової нестабільності здійснюється програмно-технічними засобами.
- 17.9. Перевірки здійснюються у випадках необхідності проведення поглибленого аналізу операцій учасників торгів та інших осіб, які мають право брати участь у біржових торгах.
- 17.10. Рішення про необхідність проведення перевірки приймається, а перевірки здійснюються Структурним підрозділом Біржі. Рішення про проведення перевірки документально не оформлюється.
- 17.11. Перевірки здійснюються шляхом аналізу наявної у Біржі інформації щодо обставин, які є предметом перевірки, аналізу загальнодоступної інформації, отриманої з офіційних джерел, а також інформації, отриманої від інших осіб.
- 17.12. З метою одержання додаткової інформації особа, яка здійснює перевірку, має право відбирати пояснення у письмовій формі від представників учасників торгів та інших осіб, які мають право брати участь у біржових торгах, направляти запити учасникам торгів та іншим особам, які мають право брати участь у біржових торгах, їх клієнтам, будь-яким іншим особам, які володіють інформацією, яка є необхідною для проведення перевірки. Учасники торгів та інші особи, які мають право брати участь у біржових торгах, а також їх представники зобов'язані надавати на запит особи, яка здійснює перевірку, інформацію у письмовій формі та копії документів, які стосуються операцій на Біржі у строк, який не перевищує 3 (три) робочі дні, інші особи надають інформацію за їх згодою.
- 17.13. За результатами перевірки складається довідка або висновок у письмовій формі. Довідка або висновок повинні містити висновки щодо предмету перевірки. У випадку, якщо за результатами перевірки не виявлено порушень вимог законодавства, Правил та інших внутрішніх документів Біржі довідка або висновок за результатами перевірки може

не складатись, за виключенням випадку проведення перевірки в ході виконання процедур, направлених на запобігання маніпулюванню цінами цінних паперів, а також проведення перевірки причин ситуації цінової нестабільності, за результатами якої висновок складається обов'язково.

- 17.14. Аналіз своєчасності розкриття емітентами, цінні папери яких знаходяться у біржовому реєстрі, інформації перед Біржею, передбаченої Правилами Біржі та/або договором між Біржею та емітентом, здійснюється шляхом встановлення Структурним підрозділом Біржі фактів розкриття або не розкриття емітентами цінних паперів, які знаходяться у біржовому реєстрі, інформації перед Біржею у строк, передбачений Правилами Біржі та/або договором між Біржею та емітентом.
- 17.15. Моніторинг відповідності емітента та його цінних паперів, які внесені до біржового реєстру, лістинговим вимогам, встановленим законодавством та цими Правилами, здійснюється шляхом регулярного проведення оцінки емітента, показників діяльності емітента, характеристик цінних паперів емітента, та інших обставин, які мають значення для перебування цінних паперів в лістингу Біржі, на предмет їх відповідності лістинговим вимогам, встановленим законодавством та цими Правилами. З метою проведення зазначеної оцінки Біржею здійснюються заходи, направлені на отримання необхідної інформації: пошук загальнодоступної інформації (з офіційних джерел), направлення відповідних запитів. Вказаний моніторинг здійснюється з моменту внесення цінних паперів у біржовий реєстр до моменту виключення цінних паперів із біржового реєстру.
- 17.16. Аналіз заявок учасників біржових торгів та укладених біржових контрактів щодо наявності ознак маніпулювання цінами цінних паперів здійснюється шляхом встановлення Структурним підрозділом Біржі фактів відповідності операцій учасників торгів та інших осіб, які мають право брати участь у біржових торгах, визначеним законодавством ознакам маніпулювання. Вказаний аналіз здійснюється програмно-технічними засобами шляхом порівняння заявок, біржових контрактів та результатів торгів з критеріями маніпулювання, визначеними законодавством.
- 17.17. Аналіз відповідності операцій учасників торгів та інших осіб, які мають право брати участь у біржових торгах, вимогам законодавства та внутрішніх документів Біржі щодо проведення заходів фінансового моніторингу здійснюється в порядку, встановленому внутрішніми документами Біржі, які регулюють процедури здійснення Біржею заходів фінансового моніторингу.

Розділ 18. Процедури, що застосовуються Біржею у разі виникнення в ході торговельної сесії надзвичайних ситуацій

18.1. Надзвичайними ситуаціями в роботі Біржі є обставини, які перешкоджають або можуть перешкоджати нормальному проведенню торгів на Біржі.

Надзвичайними обставинами є, зокрема, але не виключно: військові дії, масові безпорядки, диверсія, ембарго, пожежі, паводки чи інші стихійні лиха, вибухи, дії чи бездіяльність державних органів, страйки, технічні перешкоди, що виникли внаслідок відмови та збоїв, несправностей систем електропостачання, зв'язку, комунікацій, обладнання, програмного забезпечення, а також обставини, вказані в п. 18.4 цих Правил.

18.2. У випадку виникнення надзвичайних обставин або високої вірогідності їх виникнення, за рішенням керівника Біржі проведення торгів може бути зупинено.

Про зупинення проведення торгів та про їх відновлення після усунення чи припинення дії надзвичайних обставин Біржа повідомляє учасників торгів.

18.3. У випадку настання надзвичайних обставин, за рішенням керівника Біржі може проводитися звіряння результатів торгів шляхом перевірки параметрів котировок, заявок, біржових контрактів, додержання правил укладання біржових контрактів, відповідності даних, які містяться в Переліку укладених біржових контрактів, даним, введеним учасниками торгів до торговельної системи Біржі, а також додержання учасниками торгів правил електронного документообігу, що використовується на Біржі. При виявленні в результаті перевірки помилкових котировок, заявок, біржових контрактів, порушення порядку виставлення котировок, заявок, укладання біржових контрактів, правил електронного документообігу, що використовується на Біржі, або наявності помилкової інформації в Переліку укладених біржових контрактів Структурним підрозділом Біржі складається відповідний акт, на підставі якого Правлінням Біржі здійснюється анулювання біржових контрактів, укладених за помилковими котировками, заявками чи з порушенням цих Правил або правил електронного документообігу, що використовується на Біржі.

18.4. Окремим випадком надзвичайних обставин є ситуація цінової нестабільності: значне коливання ціни цінного папера, в результаті якого Біржа зупиняє або може зупинити торгівлю. Показники, що характеризують ситуацію цінової нестабільності, встановлюються органами управління Біржі.

- 18.4.1. Біржа зобов'язана зупинити торги лістинговим цінним папером та/або цінним папером, який використовується для розрахунку біржового фондового індексу, у режимах торгів, які беруть участь у формуванні поточної ціни цінного папера, залежно від ступеня зміни поточної ціни. У разі зміни значення поточної ціни лістингового цінного папера та/або цінного папера, який використовується для розрахунку біржового фондового індексу, від останньої ціни закриття торговельного дня не менше ніж на 20 % у бік збільшення або зменшення протягом 10 хвилин поспіль з моменту фіксації зазначеної зміни біржові торги цим цінним папером зупиняються на 1 годину, але не більше ніж до закінчення торговельного дня. У разі якщо після поновлення торгів відбувається зміна поточної ціни лістингового цінного папера та/або цінного папера, який використовується для розрахунку біржового фондового індексу, від останньої ціни закриття попереднього торговельного дня не менше ніж на 40 % у бік збільшення або зменшення протягом 10 хвилин поспіль з моменту фіксації зазначеної зміни, біржові торги цим цінним папером зупиняються до закінчення торговельного дня.
- 18.4.2. Біржа зобов'язана зупинити торги державною облігацією України у режимах торгів, які беруть участь у формуванні поточної ціни цього цінного папера, залежно від ступеня зміни поточної ціни. У разі зміни значення поточної ціни державної облігації України від ціни закриття попереднього торговельного дня не менше ніж на 10 % у бік збільшення або зменшення протягом 10 хвилин поспіль з моменту фіксації зазначеної зміни біржові торги цим цінним папером зупиняються на 1 годину, але не більше ніж до закінчення торговельного дня. У разі якщо після поновлення торгів відбувається зміна поточної ціни державної облігації України від останньої ціни закриття попереднього торговельного дня не менше ніж на 20 % у бік збільшення або зменшення протягом 10 хвилин поспіль з моменту фіксації зазначеної зміни, біржові торги цим цінним папером зупиняються до закінчення торговельного дня.
- 18.4.3. Біржа може зупинити торги позалістинговим цінним папером (крім державних облігацій України) у режимах торгів, що беруть участь у формуванні поточної ціни такого цінного папера, залежно від ступеня зміни поточної ціни.

Біржа встановлює граничні значення зміни поточної ціни у бік збільшення або зменшення не більше ніж 50 % від останньої ціни закриття торговельного дня позалістингового цінного папера (крім державних облігацій України) та час зупинення торгів таким цінним папером у разі перевищення встановлених граничних значень.

У разі зміни поточної ціни позалістингового цінного папера, розрахованої у певний торговельний день, у бік збільшення або зменшення на 75 % або більше від ціни закриття хоча б одного з п'яти попередніх торговельних днів, протягом 10 хвилин поспіль з моменту фіксації зазначеної зміни біржові торги цим цінним папером у режимах

торгів, які беруть участь у формуванні поточної ціни цього цінного папера, зупиняються на 1 годину, але не більше ніж до закінчення торговельного дня.

- 18.4.4. Біржа у разі перевищення граничних значень зміни ціни цінного папера, передбачених підпунктами 18.4.1- 18.4.3 цього пункту, та зупинки торгівлі таким цінним папером здійснює перевірку для виявлення причин, що призвели до ситуації цінової нестабільності.
- 18.4.5. Біржа у разі зупинення торгівлі цінними паперами, зміна ціни яких перевищує граничні значення, передбачені підпунктами 18.4.1 - 18.4.3 цього пункту, та здійснення відповідної перевірки може зупинити торгівлю іншими цінними паперами такого емітента та цінними паперами інших емітентів аналогічної та споріднених галузей за погодженням НКЦПФР.
- 18.4.6. В цілях моніторингу та фіксації ситуації цінової нестабільності Біржа використовує останнє значення ціни закриття торговельного дня у разі, якщо з моменту її останнього розрахунку минуло не більше ніж 12 місяців.
- 18.5. Біржа здійснює розрахунок поточних цін під час торговельної сесії не рідше ніж один раз на хвилину. Перший розрахунок поточної ціни (ціни відкриття) здійснюється через 10 хвилин від початку торговельної сесії у режимах торгів, які беруть участь у формуванні поточної ціни цього цінного папера. У разі зупинення торгів цінним папером розрахунок поточної ціни такого цінного папера не здійснюється протягом строку зупинення біржових торгів за таким цінним папером.

У разі відсутності протягом розрахункового періоду біржових контрактів, які враховуються при розрахунку поточної ціни цінного папера, поточна ціна цінного папера визначається з урахуванням безадресних заявок, на підставі яких можуть бути укладені такі біржові контракти, таким чином:

якщо краща ціна, вказана в безадресній заявці на купівлю цінного папера, вища за останнє розраховане на підставі біржових контрактів значення поточної ціни відповідного цінного папера, то поточна ціна цінного папера вважається рівною кращій ціні, вказаній в безадресній заявці на купівлю відповідного цінного папера;

в іншому випадку, якщо краща ціна, вказана в безадресній заявці на продаж цінного папера, нижча за останнє розраховане на підставі біржових контрактів (договорів) значення поточної ціни відповідного цінного папера, поточна ціна цінного папера вважається рівною кращій ціні, вказаній у безадресній заявці на продаж відповідного цінного папера.

В інших випадках поточна ціна цінного папера вважається рівною останній розрахованій на підставі біржових контрактів поточній ціні цього цінного папера.

- 18.6. Біржа у разі здійснення заходів, передбачених підпунктами 18.4.1-18.4.3 та 18.4.5 цього пункту Правил, здійснює перевірку причин цінової нестабільності, зокрема щодо наявності ознак маніпулювання, та інформує НКЦПФР про результати перевірки причин цінової нестабільності. Якщо до ситуації цінової нестабільності призвели дії учасників біржових торгів, які не містять ознак маніпулювання, повідомлення про виникнення ситуації цінової нестабільності направляється НКЦПФР у складі адміністративних даних, а інформація про результати перевірки причин цінової нестабільності – електронною поштою. Якщо до ситуації цінової нестабільності призвели дії учасників біржових торгів, які містять ознаки маніпулювання, окрім вказаного повідомлення Біржа також надсилає НКЦПФР відповідне повідомлення в порядку, передбаченому пунктом 16.3 цих Правил.
- 18.7. Поновлення торгівлі на Біржі здійснюється за рішенням тих органів, що ініціювали зупинення торгівлі, за умови усунення підстав, що викликали зупинення торгівлі на Біржі.
- 18.8. Про зупинення та поновлення проведення торгів внаслідок настання ситуації цінової нестабільності учасники торгів повідомляються засобами торгової системи або шляхом розміщення та розсилки в електронних мережах.
- 18.9. Біржа встановлює для цінних паперів, які перебувають у лістингу, та/або цінних паперів, які використовуються для розрахунку біржового фондового індексу (крім державних облігацій України), граничні значення зміни ціни, сформованої на підставі адресних заявок, у бік збільшення або зменшення не більше ніж на 20 % від останньої ціни закриття торговельного дня цінного папера.
- У разі зміни значення ціни, сформованої на підставі адресних заявок, не менше ніж на 20 % у бік збільшення або зменшення фондова біржа здійснює перевірку для з'ясування причин, що призвели до ситуації цінової нестабільності, у випадку її виникнення, та інформує Комісію про результати такої перевірки.
- 18.10. Біржа встановлює для державних облігацій України граничні значення зміни ціни, сформованої на підставі адресних заявок, у бік збільшення або зменшення не більше ніж на 10 % від останньої ціни закриття торговельного дня цінного папера.
- У разі зміни значення ціни, сформованої на підставі адресних заявок, не менше ніж на 10 % у бік збільшення або зменшення фондова біржа здійснює перевірку для з'ясування причин, що призвели до ситуації цінової нестабільності, у випадку її виникнення, та інформує Комісію про результати такої перевірки.

Розділ 19. Маркет-мейкери

- 19.1. Порядок отримання учасником біржових торгів статусу маркет-мейкера: учасник біржових торгів отримує статус маркет мейкера шляхом укладення з біржею або з біржею та емітентом цінних паперів відповідного цивільно-правового договору.
- 19.2. Порядок позбавлення учасника біржових торгів статусу маркет-мейкера: учасник біржових торгів позбавляється статусу маркет мейкера з моменту припинення дії відповідного цивільно-правового договору, на підставі якого учасником біржових торгів було отримано статус маркет-мейкера. Учасник біржових торгів може бути позбавлений статусу маркет-мейкера у випадку невиконання або неналежного виконання зобов'язань маркет-мейкера.
- 19.3. Зобов'язання, що приймає на себе маркет-мейкер: для підтримання ліквідності ринку цінних паперів та інших фінансових інструментів маркет-мейкер приймає на себе зобов'язання щодо виставлення та підтримання протягом торговельної сесії Біржі котировок, заявок, укладення біржових контрактів стосовно певного обсягу цінних паперів (фінансових інструментів) в порядку, визначеному відповідним договором.
- Маркет-мейкер повинен виконувати зобов'язання для підтримання ліквідності цінних паперів та інших фінансових інструментів не менше ніж 80 % торговельних днів на місяць.
- 19.4. Біржа здійснює контроль за виконанням маркет-мейкером своїх зобов'язань.
- 19.5. Серед зобов'язань, що бере на себе маркет-мейкер для підтримання ліквідності лістингових цінних паперів та/або цінних паперів, які використовуються для розрахунку біржового фондового індексу (крім державних облігацій України), мають бути такі зобов'язання:
- підтримання двосторонніх котирувань не менше 70 % часу торговельної(их) сесії(й);
 - граничний спред двостороннього котирування - не більше 5 %;
 - МДО - не менше 20000 грн (для боргового цінного папера - не менше 200000 грн);
 - підтримання односторонніх котирувань протягом торговельної(их) сесії(й) лише після укладання біржових контрактів (договорів) на підставі двосторонніх котирувань протягом цієї (цих) торговельної(их) сесії(й) на загальну суму не менше 300000 грн (для боргового цінного папера - не менше 3000000 грн).
- 19.6. Серед зобов'язань, що бере на себе маркет-мейкер для підтримання ліквідності позалістингових цінних паперів та інших фінансових інструментів (крім державних облігацій України), мають бути такі зобов'язання:

- підтримання двосторонніх котирувань не менше 60 % часу торговельної(их) сесії(й);
- граничний спред двостороннього котирування - не більше 10 %;
- МДО - не менше 20000 грн (для боргового цінного папера - не менше 200000 грн);
- підтримання односторонніх котирувань протягом торговельної(их) сесії(й) лише після укладання біржових контрактів (договорів) на підставі двосторонніх котирувань протягом цієї (цих) торговельної(их) сесії(й) на загальну суму не менше 100000 грн (для боргового цінного папера - не менше 1000000 грн).

19.7. Серед зобов'язань, що бере на себе маркет-мейкер для підтримання ліквідності державних облігацій України, мають бути такі:

підтримання двосторонніх котирувань не менше ніж 75 % часу в проміжку між 11:00 та 15:00 годинами в торговельну(і) сесію(і);

у разі якщо між датою виставлення котирувань та датою погашення облігації (згідно з умовами випуску облігації) є щонайменше одна проміжна виплата (купонний платіж, часткова амортизація номінальної вартості тощо), різниця між ефективною дохідністю на купівлю та ефективною дохідністю на продаж має становити не більше ніж 2 процентних пункти;

у разі якщо між датою виставлення котирувань та датою погашення облігації (згідно з умовами випуску облігації) немає жодних проміжних виплат (купонного платежу, часткової амортизації номінальної вартості тощо), різниця між простою дохідністю на купівлю та простою дохідністю на продаж має становити не більше ніж 2 процентних пункти;

МДО - не менше 1000000 грн;

підтримання односторонніх котирувань протягом торговельної(их) сесії(й) лише після укладання біржових контрактів (договорів) на підставі двосторонніх котирувань протягом цієї (цих) торговельної(их) сесії(й) на загальну суму не менше 10000000 грн (за кожним випуском).

При цьому:

проста дохідність (Y_s) - відносна величина, що характеризує дохід за облігацією та обчислюється за формулою

$$Y_s = \frac{\sum_{i=1}^T CF_i - P}{P} \cdot \frac{365}{t_T - t_0} \cdot 100 \%$$

де P - ціна облігації;

Y_s - проста дохідність;

CF_i - виплата за облігацією в момент i в майбутньому;

$t_i - t_0$ - кількість днів між поточною датою та датою останньої виплати;

T - кількість виплат за облігацією в майбутньому;

ефективна дохідність (YTM) - відносна величина, що характеризує дохід за облігацією та є коренем такого рівняння:

$$P = \sum_{i=1}^T \left(\frac{CF_i}{\left(1 + \frac{YTM}{100}\right)^{\frac{t_i - t_0}{365}}} \right)$$

де P - ціна облігації;

YTM - ефективна дохідність, %;

CF_i - виплата за облігацією в момент i в майбутньому;

$t_i - t_0$ - кількість днів між поточною датою та датою i -ої виплати;

T - кількість виплат за облігацією в майбутньому.

- 19.8. Фондова біржа за погодженням з Комісією своїм рішенням в окремих випадках у зобов'язаннях маркет-мейкера може встановлювати більшу величину граничного спреда двостороннього котирування та/або граничну величину різниці між ефективною дохідністю на купівлю та ефективною дохідністю на продаж та/або різниці між простою дохідністю на купівлю та простою дохідністю на продаж.

Глава VI. Порядок розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення, котирування цінних паперів та оприлюднення їх біржового курсу

Розділ 20. Доступ та розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення, котирування цінних паперів та оприлюднення їх біржового курсу

- 20.1. Вся інформація, що пов'язана з ходом та результатами торгів на Біржі, є власністю Біржі. Біржа залишає за собою право продавати інформаційним агентствам, засобам масової інформації чи іншим способом поширювати інформацію про торги.
- 20.2. Дії Біржі щодо оприлюднення інформації спрямовані на захист інтересів членів Біржі та інших учасників фондового ринку, забезпечення рівних умов щодо отримання інформації про біржові контракти з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами, які допущені до торгів на Біржі.
- 20.3. Доступ до інформації здійснюється в такому порядку:
- вільний доступ (доступ до оприлюдненої інформації);
 - доступ на договірних засадах;
 - доступ уповноважених державних органів, в тому числі державного представника.
- 20.4. Оприлюдненню підлягає наступна інформація:
- біржовий список, біржовий список фінансових інструментів (у разі його наявності), біржовий реєстр, перелік цінних паперів, які виключені з лістингу;
 - список членів Біржі;
 - ринкова вартість та біржовий курс цінних паперів щодо кожного емітента окремо;
 - основні параметри цінних паперів, що включені до Біржового списку (назва емітента, вид цінного паперу, номінальна вартість, кількість, перебування в лістингу, тощо);
 - інформація про діяльність емітентів, цінні папери яких допущені до торгівлі, яка оприлюднюється емітентами за договорами про підтримання лістингу;
 - інформація стосовно умов продажу цінних паперів на Біржі (Правила Біржі, тощо);
 - узагальнені дані про результати торгів (загальні обсяги торгів, кількість цінних паперів та ціна останнього укладеного біржового контракту);
 - показники, що відображають динаміку ринку (капіталізація, біржовий фондовий індекс, зміни рівня цін на цінні папери, загальні обсяги щодо пропозиції та попиту на цінні папери, спреди, тощо);

- рейтинги.

20.5. Інформація, що вказана в п.20.4 розкривається таким чином:

- через засоби Біржі;
- шляхом розміщення та розсилки в електронних мережах;
- шляхом надання інформаційним агентствам та засобам масової інформації;
- через періодичні видання Біржі.

На власному веб-сайті Біржі (у цілодобовому режимі) у день проведення біржових торгів обов'язково оприлюднюється:

- перелік торговців цінними паперами, допущених до укладення контрактів купівлі-продажу цінних паперів та інших фінансових інструментів на Біржі;
- перелік цінних паперів, які пройшли процедуру лістингу/делістингу;
- обсяг торгівлі цінними паперами та іншими фінансовими інструментами (кількість цінних паперів та інших фінансових інструментів, їх загальну вартість згідно з укладеними контрактами, біржовий курс цінних паперів щодо кожного цінного папера, що перебуває в обігу на Біржі) за період, установлений НКЦПФР.

Крім того, на власному веб-сайті Біржі (у цілодобовому режимі) обов'язково оприлюднюється:

- ціна відкриття;
- остання поточна ціна (ціна закриття);
- ціна та обсяг кращої (найменшої) заявки на продаж та кращої (найбільшої) заявки на купівлю або дохідність (для облігацій);
- ринкова капіталізація емітента (середнє значення ринкової капіталізації);
- перелік учасників біржових торгів, до яких застосовані санкції щодо невиконання Правил Біржі, із зазначенням порушень;
- інформацію щодо відсутності розрахунків та/або проведення розрахунків з порушенням встановленого біржовим контрактом строку їх виконання за наслідками укладених на Біржі біржових контрактів та/або розірвання раніше укладених на біржі біржових контрактів учасниками біржових торгів, інформацію щодо вжитих Біржею санкцій до таких учасників біржових торгів;
- інформацію щодо цінних паперів, які перебували у біржовому списку протягом останніх трьох років (із зазначенням дати внесення та дати виключення цінного папера з біржового списку).

Інформація про останню поточну ціну (ціну закриття) цінного папера розміщується на веб-сайті Біржі разом з інформацією щодо дати, на яку її було розраховано на підставі біржових контрактів (договорів) або визначено на підставі поданих безадресних заявок.

- 20.6. Інформація, визначена в п.20.4 та інша інформація, крім конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом, може передаватися третім особам на договірних засадах.
- 20.7. Інформація щодо торгів у випадках, передбачених чинним законодавством, надається на письмову вимогу відповідним державним органам.
- 20.8. Біржа надає інформацію НКЦПФР згідно вимог, що встановлені у відповідних нормативно-правових актах.
- Біржа забезпечує за допомогою відповідних технічних засобів у режимі реального часу доступ державного представника до інформації про хід біржових торгів.
- Біржа повинна не пізніше наступного робочого дня листом повідомити НКЦПФР про операції з цінними паперами та/або іншими фінансовими інструментами, які здійснюються на Біржі, у разі, якщо існує підозра в тому, що під час здійснення таких операцій використовується або може бути використана інсайдерська інформація.
- 20.9. Офіційні видання Біржі визначаються Радою.
- 20.10. Котирування цінних паперів та інших фінансових інструментів.
- 20.10.1. Котирування (визначення та/або фіксація ринкової ціни цінного паперу та інших фінансових інструментів) здійснюється, в тому числі із застосуванням електронної системи торгів:
- при торгах на ринку котировок – за цінами найкращих останніх котировок, ціною останнього біржового контракту та середньозваженою ціною цінного паперу за біржовими контрактами;
 - при торгах на ринку заявок – за цінами найкращих останніх заявок, ціною останнього біржового контракту та середньозваженою ціною цінного паперу за біржовими контрактами;
 - при торгах на ринку аукціону – за ціною останнього біржового контракту за кожним цінним папером;
 - при торгах державними цінними паперами за участю НБУ - за ціною останнього біржового контракту за кожним цінним папером.
- 20.10.2. Радою або Правлінням Біржі можуть встановлюватися додаткові вимоги та обмеження (в тому числі за сумою біржових контрактів та заявок/котировок) для котирування цінних паперів та інших фінансових інструментів.
- 20.11. Біржовий курс цінного паперу
- 20.11.1. Біржовий курс цінного папера розраховується у день проведення біржових торгів за цим цінним папером шляхом розрахунку середнього арифметичного зваженого цін біржових контрактів, укладених у такий торговельний день, при одночасному дотриманні таких вимог:

- у біржовому контракті, за яким розраховується біржовий курс цінного папера, передбачено, що строк його виконання не перевищує двох робочих днів з моменту укладання такого біржового контракту;
- біржовий контракт, за яким розраховується біржовий курс цінного папера, укладено на підставі безадресної заявки, яка станом на момент укладання біржового контракту входить до граничного спреду котирування;
- граничний спред котирування становить не більше 15 %;
- час існування граничного спреду котирування цінного папера, для якого розраховується біржовий курс, повинен бути не меншим за 50 % часу кожної торговельної сесії за таким цінним папером;
- МДО - не менше 20000 грн (для боргового цінного папера - не менше 200000 грн);
- загальна сума укладених біржових контрактів, за якими розраховується біржовий курс цінного папера, в межах граничного спреду котирування не повинна бути менша 20000 грн (для боргового цінного папера не повинна бути менша 200000 грн).

Для розрахунку біржового курсу лістингового цінного папера використовуються біржові контракти, які відповідають вимогам, встановленим цим пунктом Правил, та укладені протягом останньої години до моменту, коли був укладений останній біржовий контракт за таким цінним папером, який відповідає наведеним вище у цьому пункті вимогам, при цьому зазначений останній біржовий контракт також входить до розрахунку біржового курсу.

20.11.2. При розрахунку біржового курсу його значення округлюється до чотирьох значущих цифр після коми.

Якщо за цінним папером протягом торговельного дня не було укладено жодного біржового контракту, який відповідає вимогам, зазначеним у пункті 20.11.1 цих Правил, біржовий курс цього цінного папера у такий торговельний день не визначається.

20.11.3. Біржовий курс цінного папера не визначається:

- при первинному розміщенні цінних паперів;
- за операціями РЕПО;
- за біржовими контрактами, укладеними на підставі адресних заявок;
- за біржовими контрактами, укладеними при проведенні торгів з продажу акцій, що належать державі;
- за контрактами (договорами), укладеними на односторонніх аукціонах.

Біржові контракти, які мають ознаки можливого маніпулювання, можуть не використовуватися при розрахунку біржового курсу.

Біржовий курс цінного папера визначається без урахування біржових контрактів, у яких Центральний контрагент виступає як покупець цінного папера.

20.11.4. Біржовий курс цінного папера розраховується за такою формулою:

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n (v_i - w_i \times C_{T_i})}{\sum_{i=1}^n w_i} + C_{T_0}$$

де:

\bar{x} - біржовий курс цінного папера;

n - кількість біржових контрактів, за якими розраховується біржовий курс цінного папера;

v_i - сума i -го біржового контракту, за яким розраховується біржовий курс цінного папера;

W_i - кількість цінних паперів у i -му біржовому контракті, за яким розраховується біржовий курс цінного папера;

C_{T_i} C_{T_0} - накопичений купонний (процентний) дохід, що припадає на один борговий цінний папір, для якого розраховується біржовий курс, відповідно станом на дату T_i виконання i -го біржового контракту та на дату T_0 розрахунку біржового курсу. Дані складові формули використовуються лише при розрахунку біржового курсу боргових цінних паперів, для яких передбачені виплати фіксованого доходу, і повинні приймати нульове значення для інших цінних паперів. У разі якщо передбачені виплати доходу, фіксованого в іноземній валюті, накопичений купонний (процентний) дохід за такими виплатами має зазначатись у гривні за офіційним курсом Національного банку України станом на дату розрахунку біржового курсу.

У випадку відсутності за результатами торговельного дня по цінному паперу біржових контрактів для підрахунку біржового курсу, біржовий курс за вказаним цінним папером не визначається, а останнє розраховане значення біржового курсу не переноситься на поточний та наступні торговельні дні.

Біржовий курс цінного папера оприлюднюється із зазначенням дати його визначення.

20.12. Оприлюднена інформація про біржовий курс та результати котирування цінних паперів повинна містити щонайменше:

- біржовий курс із зазначенням дати його визначення;
- ціну відкриття;
- ціну закриття;
- обсяг укладених біржових контрактів;
- інформацію про невиконані та/або анульовані біржові контракти;

- ціну та обсяг кращої (найменшої) заявки на продаж та кращої (найбільшої) заявки на купівлю.

Глава VII. Форс-мажорні обставини

Розділ 21. Форс-мажорні обставини

21.1. Форс - мажорні застереження

- 21.1.1. Сторони біржового контракту не відповідають за жодні затримки у виконанні чи за невиконання своїх зобов'язань за цими Правилами чи договорами, якщо затримка чи невиконання були спричинені обставинами чи причинами поза контролем сторін, включаючи, але не обмежуючись, такими: війна (включно з громадянською війною), масові безпорядки, диверсія, ембарго, пожежі, паводки чи інші природні катастрофи, вибухи, дії чи бездіяльність українського чи інших урядів, страйки; будь-які з таких обставин вважатимуться непереборною силою (форс-мажором).
- 21.1.2. Сторона, що підпала під дію непереборної сили, повинна негайно після того, як довідалася про дію непереборної сили, повідомити про це письмово іншу сторону, якщо ця непереборна сила не дає змоги першій стороні вчасно виконати свої зобов'язання за цими Правилами чи договором.
- 21.1.3. Непереборна сила, яка спричинила затримку виконання на 30 чи більше днів, дає будь-якій стороні право розірвати будь-який біржовий контракт, укладений відповідно до вимог цих Правил, без сплати неустойки. Біржовий контракт, розірваний таким чином, вважається розірваним в час передачі іншій стороні повідомлення про непереборну силу.
- 21.1.4. Якщо біржовий контракт розривається через дію непереборної сили, сторони повинні повернути всі документи і платежі одне одному протягом трьох (3) робочих днів після доставки повідомлення про розірвання біржового контракту будь-якою стороною (двостороння реституція).
- 21.1.5. Збитки, спричинені розірванням біржового контракту під дією непереборної сили, покладаються на сторону, яка ці збитки зазнала.
- 21.1.6. Сторони не відповідають одна перед одною за будь-які збитки, втрати чи інші видатки, спричинені дією непереборної сили.

**Глава VIII. Порядок розв'язання спорів між членами Біржі та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах згідно із законодавством.
Порядок накладення санкцій за порушення Правил Біржі**

22.1. Порядок розв'язання спорів між членами Біржі та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах згідно із законодавством, а також порядок накладення санкцій за порушення Правил Біржі, викладено в окремих документах Біржі, які є невід'ємною частиною цих Правил та подаються на реєстрацію до НКЦПФР окремо.

**ДОДАТКИ ДО ПРАВИЛ
АТ «Фондова біржа ПФТС»**

**Додаток № 1
до Правил АТ «Фондова біржа ПФТС»**

(Оформлюється на бланку організації)

Довіреність на уповноважену особу № _____

місто _____

дата складання _____

_____ (далі - Довіритель), код ЄДРПОУ _____
(повне найменування компанії/банку)

в особі _____, що діє на підставі _____,
(П.І.Б. посадової особи) (статуту, довіреності*)

цією довіреністю уповноважує

_____ (далі – уповноважена особа)
(П.І.Б. посадової особи, сертифікованої ПФТС)

Адреса : _____

Паспорт серія ____ № _____, виданий _____, «__» ____ р.
(орган, що видав паспорт, дата видачі)

Сертифікат НКЦПФР (ДКЦПФР) на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами

(№, дата видачі, термін дії)

Представляти Довірителя в торговельній системі АТ «Фондова біржа ПФТС» (далі – ПФТС), укладати від імені Довірителя в торговельній системі ПФТС біржові контракти, підписувати електронним числовим підписом електронні документи, пов'язані із укладанням та виконанням біржових контрактів в торговельній системі ПФТС, а також виконувати всі необхідні дії, пов'язані із особистим ключем електронного числового підпису уповноваженої особи, який використовується в торговельній системі ПФТС, включаючи одержання ключа електронного числового підпису, подання повідомлень про компрометацію криптографічних ключів, подання заяв про анулювання сертифікату ключа електронного числового підпису тощо.

Довіреність дійсна до « »

Довіреність може бути в будь-який час скасована довірительом, про що останній негайно в письмовій формі має повідомити уповноважених осіб ПФТС.

Права та обов'язки щодо третіх осіб, що виникли внаслідок вчинення правочину представником до того, як він довідався або міг довідатися про скасування довіреності, зберігають чинність для особи, яка видала довіреність, та її правонаступників. Це правило не застосовується, якщо третя особа знала або могла знати, що дія довіреності припинилася.

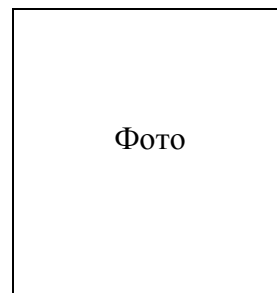
Підпис

Печатка (за наявності)

*Довіреність, яку підписує посадова особа, що діє не на підставі Статуту, а по довіреності, має посвідчуватися нотаріально.

АНКЕТА

Уповноваженої особи
для проходження сертифікації
на АТ "Фондова Біржа ПФТС"

1. Назва компанії _____
(код ЄДРПОУ) _____
2. Адреса компанії, телефон _____
Прізвище, ім'я, по-батькові _____
3. Число, місяць, рік народження _____
4. Паспортні дані _____
5. Освіта (навчальний заклад, спеціальність) _____

6. Посада в компанії _____
7. Інша інформація, яку Ви вважаєте за необхідне повідомити

Дата

Підпис уповноваженої
особи

“ ___ ” _____ 20 ____

Підпис керівника

Контактні дані:

Номер моб. телефону _____

E-mail _____

Номер ICQ _____

	<i>присвоєний код (заповнюється ПФТС)</i>

код заявника

АНКЕТА
цінного паперу

“ ____ ” _____ 20__ р.

1. Загальна інформація

1.1.	Емітент	<i>(вказати повну назву емітента, як це зазначено в його статутних документах)</i>
1.2.	Заявник	<i>(вказати повну назву заявника, як це зазначено в його статутних документах)</i>
1.3.	Відповідальна особа Заявника	<i>(вказати прізвище, ім'я та посаду відповідальної/контактної особи заявника)</i>
1.4.	Контактні тел./факс Заявника	
1.5.	Адреса електронної пошти Заявника	

2. Інформація про Емітента

2.1.	Скорочена назва, вказана в Статуті:	
2.2.	Скорочена назва англійською мовою (вказана в Статуті)	
2.3.	Код за ЄДРПОУ	
2.4.	Юридична адреса	
2.5.	Поштова адреса (якщо різні)	
2.6.	Галузева належність та короткий опис номенклатури продукції	
2.7.	Банківські реквізити, № свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ, ПІН	
2.8.	Кількість акціонерів	<i>(вказується кількість акціонерів на момент заповнення анкети)</i>
2.9.	П.І.П, голови Правління	
2.10.	П.І.П. і посада особи відповідальної за фондові операції емітента (телефони)	
2.11.	Контактні тел./факс емітента	
2.12.	Адреса електронної пошти емітента	
2.13.	Реєстраційний код за ЄДРІСІ (у разі, коли його наявність передбачена законодавством)	

3. Основні параметри цінного паперу

3.1.	Вид, категорія та тип цінного паперу	<i>(наприклад, акції прості іменні)</i>
3.2.	Номінальна вартість цінного паперу	

3.3.	Форма випуску цінного паперу	
3.4.	Кількість цінних паперів по категоріях та типу (по траншам із зазначенням типу для боргових зобов'язань), в шт.	
3.5.	Загальний обсяг випуску цінних паперів, що заявляється для включення до Списку ПФТС (в грн.)	
3.6.	Дата та номер державної реєстрації випуску цінних паперів	
3.7.	Дату державної реєстрації інформації про випуск цінних паперів	<i>(вказується в разі, якщо до Списку ПФТС включаються цінні папери, які розміщуються)</i>
3.8	Дата початку розміщення і дата закінчення розміщення	<i>(вказується в разі, якщо до Списку ПФТС включаються цінні папери, які розміщуються)</i>
3.9*	Термін обігу	
3.10*	Дата розміщення	
3.11*	Дата погашення	<i>(якщо погашення здійснюється не одночасно, то вказується схема погашення)</i>
3.12*	Купон	<i>(величина купонного доходу, формула визначення)</i>
3.13*	Кількість купонів	
3.14*	Частота виплат купонного доходу	<i>(щоквартально, щорічно)</i>
3.14*	Дати виплат по кожному купону	
3.15*	Платіжний агент (найменування, контактна особа, контактні тел., факс, адреса електронної пошти)	
3.16*	Забезпечення	
3.17	Додаткові відомості	<i>(мета випуску цінних паперів, джерело виплат за зобов'язаннями, гарантії, рейтинги та ін.)</i>
3.18.	Міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів (ISIN)	
3.19.	Код CFI (присвоюється НДУ)	

* - заповнюється у разі включення до Списку ПФТС боргового зобов'язання.

4. Інформація про випуски цінних паперів емітента

4.1. Загальна кількість акцій емітента, з них:

	штук	гривень
привілейованих		
простих		
Разом (розмір статутного капіталу)		
частка державної власності (%)		
частка недержавної власності (%)		

4.2. Загальна кількість зареєстрованих випусків цінних паперів:
(Необхідно описати в хронологічному порядку всі зареєстровані випуски цінних паперів емітента обов'язково зазначивши число, номер держ. реєстрації і назву органа-реєстратора емісії. Недорозміщені випуски необхідно відмітити)

4.3. Будь-яка додаткова інформація

5. Інформація про депозитарій *(Необхідно вказати повну назву депозитарію, в якому зберігається глобальний сертифікат випуску цінних паперів).*

Підпис

М.П. (за наявності)